

Stanovisko

Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky k Návrhu záverečného účtu verejnej správy Slovenskej republiky za rok 2007

Úvod

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky v zmysle § 5 ods. 1 zákona NR SR č. 39/1993 Z. z. o NKÚ SR vypracoval stanovisko k Návrhu štátneho záverečného účtu Slovenskej republiky za rok 2007, ktorý je podľa § 29 ods. 1 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov súčasťou záverečného účtu verejnej správy a súčasne podáva stanovisko k vybraným častiam záverečného účtu verejnej správy z hľadiska dodržania:

- zákona č. 681/2006 Z. z. o štátnom rozpočte na rok 2007,
- zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy,
- zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve,
- ďalších zákonov a predpisov súvisiacich s hospodárením s prostriedkami štátneho rozpočtu a nakladania s majetkom štátu.

NKÚ SR v stanovisku hodnotí:

- náležitosti Návrhu záverečného účtu verejnej správy SR za rok 2007, ktorý obsahuje štátny záverečný účet a výsledky rozpočtov ostatných subjektov verejnej správy,
- súhrnnú charakteristiku ekonomického vývoja v roku 2007,
- výsledok hospodárenia rozpočtu verejnej správy za rok 2007 v metodike ESA 95,
- aktíva a pasíva sektora verejnej správy,
- vývoj, štruktúru a financovanie štátneho dlhu,
- príjmy a výdavky štátneho rozpočtu,
- rozpočtové vzťahy SR a EÚ,
- vývoj schodku štátneho rozpočtu a jeho financovanie,
- štátne aktíva a štátne pasíva.

Stanovisko sa opiera o kontrolné poznatky NKÚ SR za rozpočtový rok 2007 a údaje a informácie poskytnuté, resp. publikované Štátnou pokladnicou, Štatistickým úradom SR a Národnou bankou Slovenska.

1 Náležitosti Návrhu záverečného účtu verejnej správy SR za rok 2007

NKÚ SR konštatuje, že predložený Návrh záverečného účtu verejnej správy SR za rok 2007 v súlade s § 29 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy obsahuje:

- údaje o príjmoch a výdavkoch štátneho rozpočtu a o súhrne rozpočtov ostatných subjektov verejnej správy za príslušný rozpočtový rok,
- bilanciu financovania schodku štátneho rozpočtu a štátneho dlhu,
- prehľad o stave a vývoji dlhu verejnej správy,
- údaje o aktívach a pasívach verejnej správy vrátane bilancie štátnych aktív a štátnych pasív,
- prehľad o poskytnutých návratných finančných výpomociach a o stave a vývoji štátnych záruk,
- prehľad o použití rozpočtových rezerv,
- prehľad o poskytnutých úľavách podľa osobitného predpisu,
- prehľad o stave daňových pohľadávok a colných pohľadávok,
- súhrnnú správu o výsledkoch finančnej kontroly a vnútorného auditu.

2 Súhrnná charakteristika ekonomického vývoja v roku 2007

RVS na roky 2007 až 2009 bol postavený na makroekonomických predpokladoch, ktoré potvrdzovali zdravý stav slovenskej ekonomiky. Vláda SR v tomto rozpočte predpokladala v rokoch 2007 až 2009 dynamický rast hospodárstva na úrovni v priemere 5,9 % ročne, infláciu v intervale 2,0 až 2,5 % a pokles priemernej evidovanej miery nezamestnanosti pod 10 %. Tieto predpoklady boli v porovnaní s prognózami medzinárodných aj domácich verejných a súkromných inštitúcií hodnotené ako realistické až mierne konzervatívne.

Porovnanie hlavných makroekonomických ukazovateľov za rok 2007 podľa predbežných údajov ŠÚ SR s ich prognózou v RVS na roky 2007 až 2009 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

Ukazovateľ	Prognóza 2007	Skutočnosť 2007	Rozdiel 2-1
a	1	2	3
Tvorba HDP v b. c. (mld. Sk)	1 794,7	1 851,8	+ 57,1
Tempo rastu HDP v s. c. (%)	7,4	10,4	+ 3,0
Priemerná ročná miera inflácie (%)	2,5	2,8	+ 0,3
Reálny rast produktivity práce v s. c. (%)	5,9	5,8	- 0,1
Priemerná miera evidovanej nezamestnanosti (%)	9,9	8,4	- 1,5

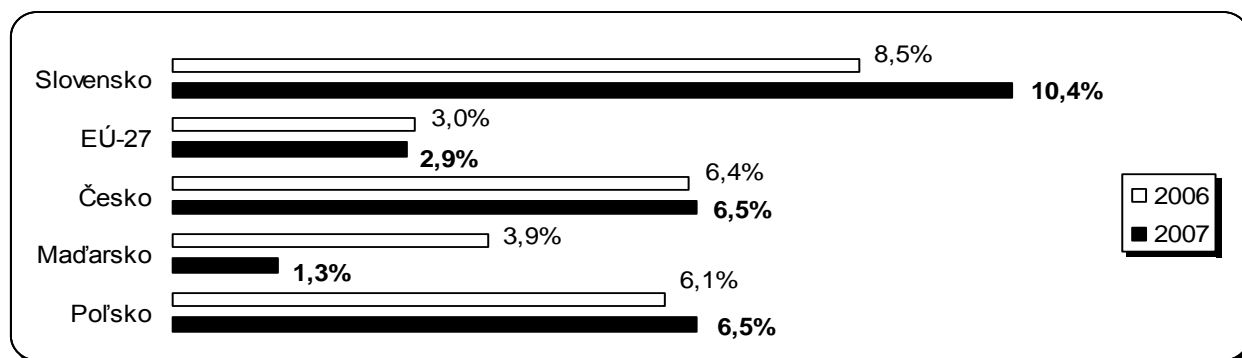
Zdroj: ŠÚ SR, MF SR

Výsledok tohto porovnania, s výnimkou priemernej ročnej miery inflácie, ovplyvnenej pokračujúcim rastom svetových cien energetických surovín a potravín, potvrdzuje pozitívny vývoj slovenskej ekonomiky a správnosť strednodobých zámerov a politík vlády SR, prezentovaných aj v aktualizovanom Konvergenčnom programe SR do roku 2010.

2.1 Tvorba a tempo rastu HDP

Tvorba HDP v b. c. v roku 2007 medziročne vzrástla o 192,2 mld. Sk na 1 851,8 mld. Sk pri medziročnom zrýchlení rastu HDP v s. c. o 1,9 p. b. na 10,4 %, čo predstavovalo najvyšší prírastok makroekonomickej výkonnosti v histórii slovenskej ekonomiky s pozitívnym dopadom predovšetkým na vývoj dane z príjmov právnických osôb a dane vyberanej zrážkou.

Ekonomický rast SR v porovnaní s vývojom HDP v s. c. v zoskupení EÚ-27 a v ostatných krajinách V-4 dokumentuje nasledovný graf:

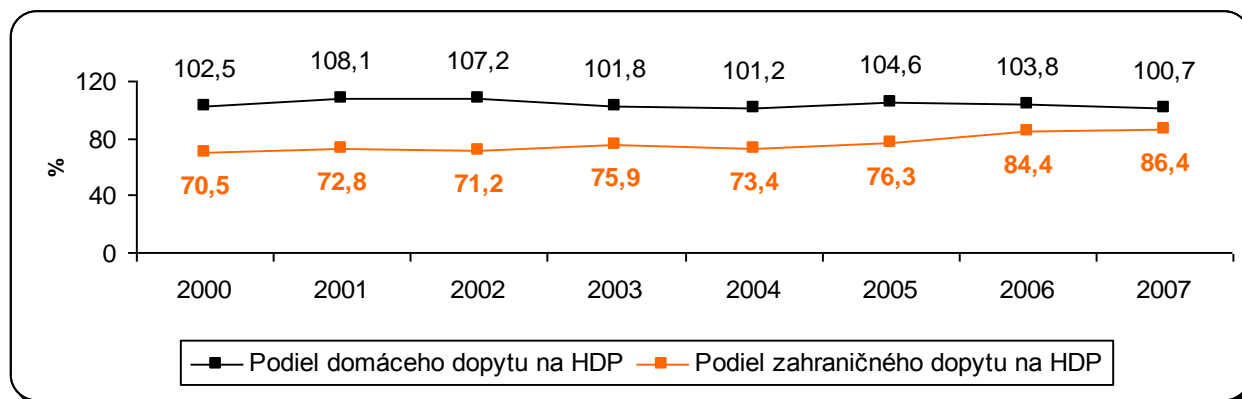

Zdroj: ŠÚ SR a Eurostat

V roku 2007 sa ekonomický rast v zoskupení EÚ-27 medziročne znížil o 0,1 p. b. na 2,9 %, čo súviselo s negatívnymi vonkajšími šokmi, vyvolanými vyššími cenami niektorých komodít a spomalením rastu hospodárstva USA. Najvyšší ekonomický rast v roku 2007 v rámci zoskupenia EÚ-27 dosiahlo Slovensko (10,4 %).

Rekordne vysoký medziročný rast slovenskej ekonomiky v roku 2007 na úrovni 10,4 % v s. c. bol stimulovaný nielen rastom domáceho dopytu na úrovni 5,9 %, ale predovšetkým rastom zahraničného dopytu na úrovni 16,0 %, čo sa prejavilo aj vo vývoji ich podielu na HDP.

Vývoj podielu domáceho dopytu a zahraničného dopytu na HDP v b. c. v rokoch 2000 až 2007 dokumentuje nasledovný graf:

Zdroj: ŠÚ SR

Rast domáceho dopytu v s. c., ktorý sa v roku 2007 v porovnaní s rokom 2006 znížil o 0,5 p. b. na 5,9 %, rovnako ako jeho tvorbu v b. c. podporili všetky hlavné výdavkové zložky, čo dokumentuje aj nasledovná tabuľka:

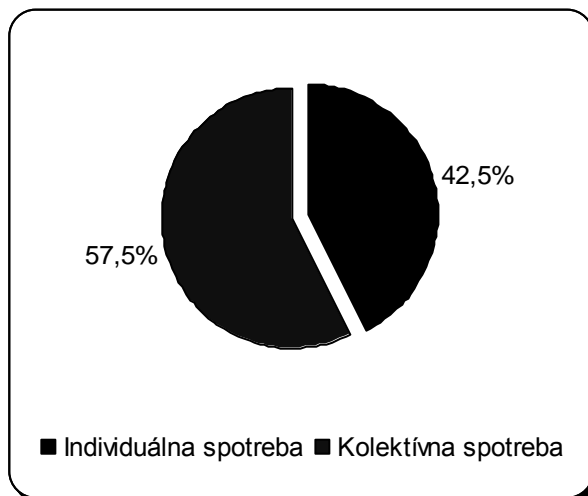
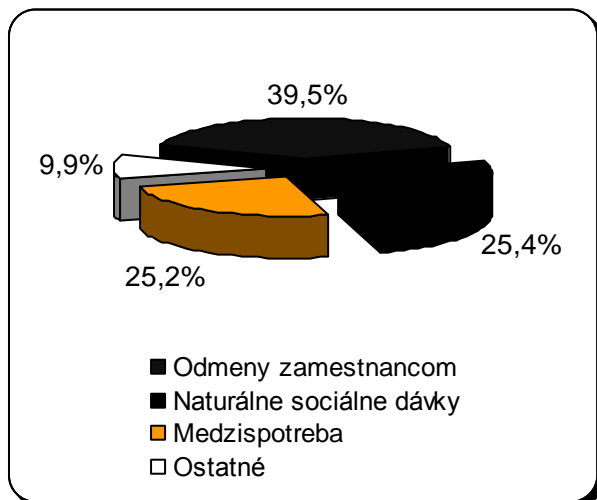
Ukazovateľ	2006		2007		Rozdiel	
	Tvorba	Rast	Tvorba	Rast		
	mld. Sk	%	mld. Sk	%	3 – 1	4 – 2
a	1	2	3	4	5	6
Domáci dopyt	1 723,0	6,4	1 865,5	5,9	+ 142,5	- 0,5
z toho:						
Konečná spotreba domácností	928,5	5,9	1 020,1	7,1	+ 91,6	+ 1,2
Konečná spotreba neziskových inštitúcií	14,6	- 10,4	16,0	6,8	+ 1,4	+ 17,2
Konečná spotreba verejnej správy	315,3	10,1	325,9	0,7	+ 10,6	- 9,4
Tvorba hrubého kapitálu	464,7	6,2	503,6	7,2	+ 38,9	+ 1,0

Zdroj: ŠÚ SR

Na medziročné zvýšenie rastu konečnej spotreby domácností o 1,2 p. b. na 7,1 % priaznivo pôsobilo nielen zníženie priemernej ročnej miery inflácie o 1,7 p. b. na 2,8 %, ale aj zvýšenie tempa rastu priemernej mesačnej reálnej mzdy o 1,0 p. b. na 4,3 %, ktorá bola dostatočne krytá rastom produktivity práce. Tento vývoj sa pri medziročne rovnovážnom raste tvorby bežných príjmov v sektore domácností na úrovni 10,4 % prejavil v medziročnom zvýšení použitia bežných výdavkov v tomto sektore o 3,5 p. b. na 9,1 % v b. c. Najväčší podiel na konečnej spotrebe domácností v b. c. mali výdavky na bývanie (26,1 %) a na nákupy potravinárskeho tovaru (18,9 %), pričom najrýchlejšie vzrástli výdavky na zdravie o 23,8 % a na rekreáciu a kultúru o 13,4 %. Vývoj konečnej spotreby domácností v roku 2007 sa pozitívne prejavil v plnení spotrebných daní a dane z pridanej hodnoty.

Výrazný medziročný pokles rastu dosiahla konečná spotreba verejnej správy o 9,4 p. b. na 0,7 % pri jej medziročnom zvýšení v b. c. o 10,6 mld. Sk na 325,9 mld. Sk, čo

predstavovalo iba 3,3 % nárast oproti roku 2006. Štruktúru konečnej spotreby verejnej správy v roku 2007 podľa výdavkov a spotreby dokumentujú nasledovné grafy:

Zdroj: ŠÚ SR

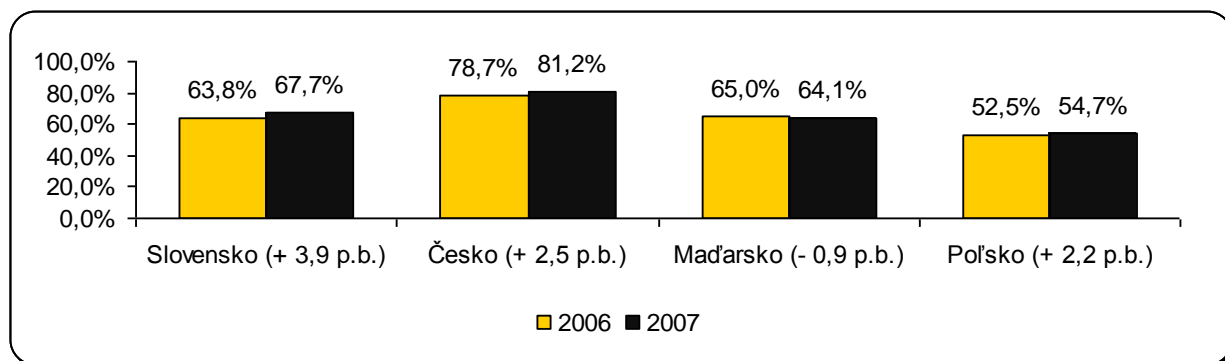
Vývoj konečnej spotreby verejnej správy, ako najpomalšie rastúcej zložky domáceho dopytu s medziročným poklesom o 9,4 p. b. na 0,7 % v s. c. v roku 2007, zodpovedal zámerom vlády SR pokračovať v konsolidácii verejných financií pri dosahovaní stabilného makroekonomického vývoja, avšak zároveň nastolil otázku efektívneho vývoja zdrojov z fondov EÚ t. j. zodpovednosti vlády SR za ich prerozdelenie do prioritných oblastí, a to predovšetkým z hľadiska zabezpečenia dostatočnej kvality verejných financií.

Pokračujúce zvyšovanie dynamiky tvorby hrubého kapitálu, ktorá aj v roku 2007 v porovnaní s rokom 2006 vzrástla o 1,0 p. b. na 7,2 % v s. c., signalizuje dobré vyhliadky pre ďalší rast ekonomiky. Z celkových kapitálových investícií v objeme 503,6 mld. Sk prírastok stavu zásob predstavoval 27,3 mld. Sk a tvorba hrubého fixného kapitálu 476,3 mld. Sk, z ktorej investičná aktivita smerovala predovšetkým do stavieb 247,9 mld. Sk a strojov 201,1 mld. Sk.

Dynamika zahraničného dopytu v roku 2007 v porovnaní s rokom 2006 v s. c. mierne poklesla o 5,0 p. b. na 16,0 %, čo v b. c. predstavovalo medziročné zvýšenie o 198,3 mld. Sk na 1 599,0 mld. Sk. Tento priaznivý vývoj zahraničného dopytu bol výsledkom predovšetkým realizácie produkcie vývozne orientovaných kapacít v automobilovom a elektrotechnickom priemysle, čo sa pozitívne prejavilo aj v medziročnom zvýšení exportnej výkonnosti ekonomiky o 2,0 p. b. na 85,4 %. Dovozná náročnosť ekonomiky medziročne poklesla o 1,4 p. b. na 86,8 %. Otvorenosť slovenskej ekonomiky, meraná podielom vývozu a dovozu výrobkov a služieb na HDP v b. c., sa za rok 2007 medziročne zvýšila o 4,1 p. b. na 184,9 %.

Priaznivý vývoj v oblasti zahraničného obchodu v roku 2007 sa pozitívne prejavil v znížení deficitu obchodnej bilancie o 53,9 mld. Sk na 21,4 mld. Sk a tým aj v medziročnom znížení deficitu bežného účtu platobnej bilancie o 17,7 mld. Sk na 98,8 mld. Sk, v ktorom sa pozitívne prejavil prílev ostatných investícií v kapitálovom a finančnom účte. V bilancii služieb sa v roku 2007 negatívne prejavilo zníženie príjmov z tranzitu plynu v dôsledku poklesu kurzu amerického dolára a rast obchodných nákladov. Na bilanciu výnosov a bežných transferov malo v roku 2007 negatívny vplyv zvýšenie výplát dividend priamym zahraničným investorom a zníženie výnosov z úverov a portfóliových investícií.

Výkonnosť ekonomiky Slovenska v roku 2007 meraná ukazovateľom HDP na obyvateľa v paritnej kúpnej sile priemernej úrovne zoskupenia EÚ-27 (100 %) a jej porovnanie s ostatnými krajinami V-4 v rokoch 2006 a 2007 podľa údajov Eurostatu dokumentuje nasledovný graf:

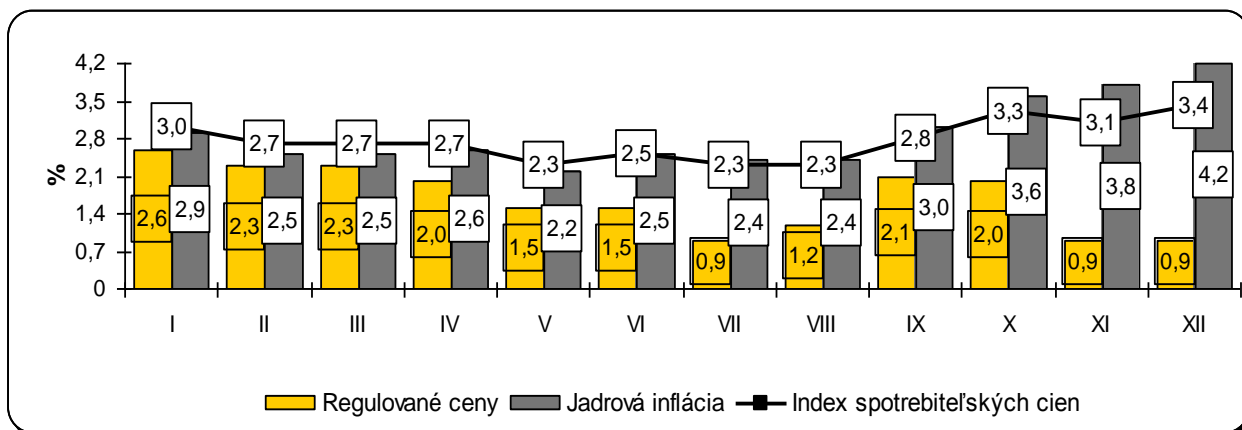
Zdroj: ŠÚ SR a Eurostat

Zvýšenie ekonomickej výkonnosti na Slovensku v roku 2007, len mierne nad úrovňou potenciálneho produktu, nevyvolalo dopytové inflačné tlaky ani riziká pre bežný účet platobnej bilancie, ktoré by ohrozili jeho doterajší rovnovážny ekonomický vývoj. Naopak. Vysokým ekonomickým rastom, ktorý bol vplyvom pôsobenia priamych zahraničných investícií a zvyšovania exportnej výkonnosti založený na zvyšovaní celkovej produktivity výrobných faktorov a konkurencieschopnosti, sa vytvorili predpoklady pokračujúceho priaznivého hospodárskeho vývoja aj v I. štvrtroku 2008, ktorý bol dôležitý z hľadiska hodnotenia nominálnej konvergenie a zavedenia spoločnej meny eura k 01.01.2009.

2.2 Cenový vývoj

Priemerná ročná miera inflácie meraná indexom spotrebiteľských cien v roku 2007 medziročne poklesla o 1,7 p. b. na 2,8 %, čo bolo pri medziročnom zrýchlení rastu jadrovej inflácie o 0,4 p. b. na 2,9 % výsledkom hlavne výrazného spomalenia dynamiky regulovaných cien o 8,8 p. b. na 1,7 %. Medziročný nárast jadrovej inflácie súvisel s priemerným ročným nárastom cien potravín o 2,5 p. b. na 4,0 % spojeným s globálnym rastom cien potravinárskych komodít. Čistá inflácia bez zmien nepriamych daní medziročne poklesla o 0,2 p. b. na 2,6 %.

Vývoj indexu spotrebiteľských cien vrátane regulovaných cien a jadrovej inflácie podľa jednotlivých mesiacov roka 2007 dokumentuje nasledovný graf:

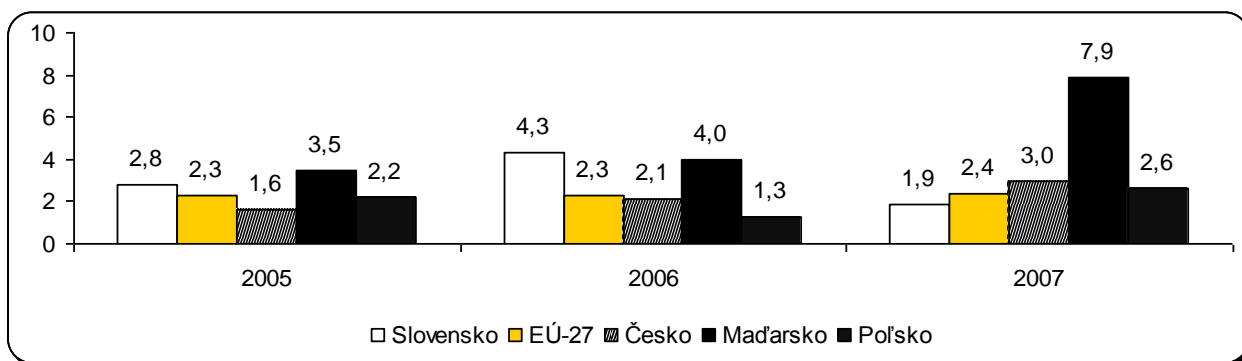

Zdroj: ŠÚ SR

V decembri 2007 dosiahla celková miera inflácie minuloročné maximum 3,4 %, v čom sa odzrkadlil vplyv zvýšenia jadrovej inflácie na 4,2 % predovšetkým v dôsledku zvyšujúcich sa cien potravín, ktoré v porovnaní s rovnakým obdobím roka 2006 vzrástli o 8,0 %. Tento vývoj sa prejavil aj v odpočítateľných položkách pri dani z príjmov fyzických osôb.

Priemerná ročná miera inflácie meraná metodikou Európskej centrálnej banky na báze harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien v roku 2007 v porovnaní s rokom 2006 poklesla o 2,4 p. b. na 1,9 %, čo bolo o 0,9 p. b. menej oproti referenčnej hodnote cenovej stability EÚ na úrovni 2,8 %, ktorá sa stanovuje priemerom troch krajín EÚ s najlepšimi výsledkami v oblasti cenovej stability. Pre splnenie uvedeného konvergenčného kritéria nesmie byť hodnota harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien v 12-mesačnom hodnotenom období vyššia o viac ako 1,5 p. b. oproti referenčnej hodnote cenovej stability EÚ.

Vývoj harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien na Slovensku, v zoskupení EÚ-27 a v ostatných krajinách V-4 v rokoch 2005 až 2007 dokumentuje nasledovný graf:

Zdroj: ŠÚ SR, Eurostat

K vývoju inflácie v krajinách V-4 a zoskupenia EÚ-27 prispel hlavne nárast regulovaných cien energií a cien spracovaných potravín, ktorý súvisel s globálnym cenovým vývojom svetových cien ropy a poľnohospodárskych komodít vplyvom neúrody, rastúceho dopytu po nich ako prostriedku na výrobu biopalív a rastúceho dopytu po potravinách v Ázii. Vo vývoji inflácie na Slovensku sa pozitívne premietlo zníženie administratívnych úprav regulovaných cien energií a ďalších inflačných rizík ohrozujúcich cenovú stabilitu.

V prospech znižovania tempa rastu spotrebiteľských cien v roku 2007 pôsobila aj menová politika NBS a jej inflačné ciele, t. j. stabilný vývoj výmenného kurzu slovenskej koruny a efekty z jeho zhodnocovania v blízkosti centrálnej parity +/- 15 % stanovenej mechanizmom menových kurzov Európskeho menového systému ERM II s účinnosťou od 19.03.2007 na úrovni 1 euro = 35,4424 Sk pri spodnej hranici centrálnej parity pre povinné intervencie na úrovni 1 euro = 30,1260 Sk a hornej hranici 1 euro = 40,7588 Sk.

Priemerný výmenný kurz slovenskej koruny za rok 2007 pri dodržaní normálneho rozpätia stanoveného fluktuálneho pásma v rozsahu +/- 15 % v novej centrálnej parite dosiahol úroveň 1 euro = 33,781 Sk, čím sa zabezpečili podmienky pre splnenie Maastrichtského kritéria pre stabilitu výmenného kurzu. Podľa tohto kritéria slovenská koruna mala byť dva roky zapojená do Európskeho menového systému ERM II, pričom počas tohto obdobia nemohla byť jednostranne devalvovaná, nesmela vybočiť z dohodnutého fluktuálneho pásma +/- 15 % a jej výmenný kurz sa musel pohybovať blízko centrálnej parity bez výskytu vážnych napätí.

2.3 Trh práce

Priemerná miera nezamestnanosti za rok 2007, ktorá je evidovaná na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny, medziročne poklesla o 2,0 p. b. na 8,4 %.

Vývoj vybraných ukazovateľov evidovanej nezamestnanosti na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny v rokoch 2004 až 2007 dokumentuje nasledovná tabuľka:

Ukazovateľ	2004	2005	2006	2007	Rozdiel
a	1	2	3	4	4 – 3
Miera evidovanej nezamestnanosti (%)	14,3	11,6	10,4	8,4	- 2,0
Priem. počet uchádzačov o zamestnanie	409 082	340 401	299 181	250 938	- 48 143
Priem. počet disponibilných uchádzačov o zamestnanie	373 471	301 186	265 353	219 231	- 46 122
Priem. dĺžka evidencie uchádzačov o zamestnanie (mesiac)	12,35	11,89	10,83	10,52	- 0,31
Počet uchádzačov o zamestnanie poberaajúcich dávky	75 897	38 497	26 991	22 311	- 4 680
Objem vyplatených dávok v nezamestnanosti (mil. Sk)	3 972,1	2 439,8	1 927,5	1 796,0	- 131,5

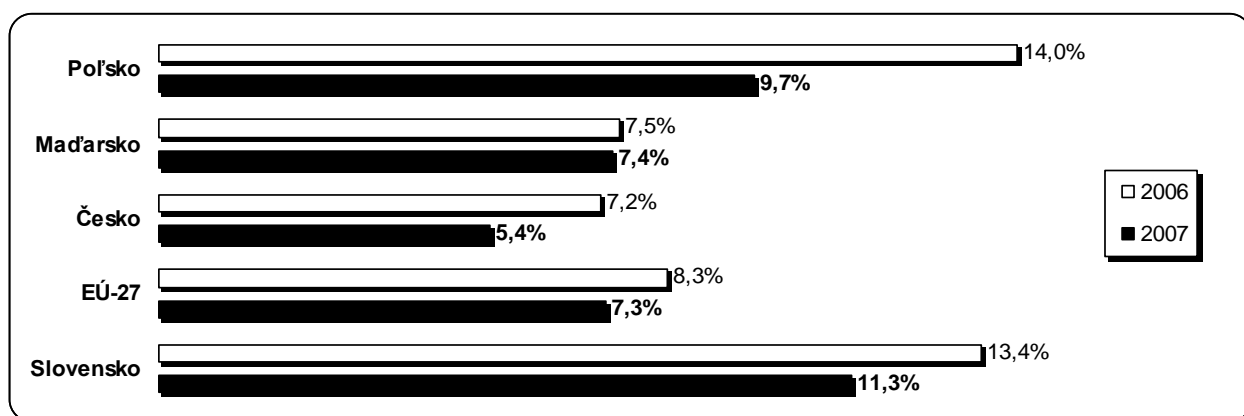
Zdroj: ŠÚ SR

Podľa výberového zisťovania pracovných síl ŠÚ SR nezamestnanosť v hospodárstve SR za rok 2007 oproti roku 2006 poklesla o 2,3 p. b. na 11,0 %, čo predstavovalo zníženie počtu nezamestnaných osôb o 61,5 tis. osôb na 291,9 tis. osôb, z toho bolo podľa údajov ŠÚ SR 148,4 tis. žien a 143,5 tis. mužov. Podľa dĺžky trvania nezamestnanosti najviac 167,4 tis. osôb bolo nezamestnaných viac ako 2 roky a najmenej 15,8 tis. osôb bolo nezamestnaných viac ako 3 až 6 mesiacov. Podľa veku najviac 99,2 tis. osôb boli 35 až 49 roční nezamestnaní a najmenej 2,7 tis. osôb boli 60 a viacroční nezamestnaní. Podľa vzdelania najviac 106,4 tis. osôb boli nezamestnaní s učňovským vzdelaním a najmenej 0,3 tis. osôb boli nezamestnaní bez školského vzdelania.

Vo vývoji nezamestnanosti v roku 2007 sa pozitívne prejavil nielen rastúci dopyt po pracovnej sile spojený s rekordným ekonomickým rastom podporeným prílevom priamych zahraničných investícií, ale aj pokračujúci trend medziročného rastu ponuky práce, t. j. osôb v produktívnom a poproduktívnom veku, ďalej nástup populačne silnejších ročníkov na trh práce a zvyšovanie veku odchodu do dôchodku.

Vývoj Eurostatom spracovanej harmonizovanej miery nezamestnanosti v SR v porovnaní s jej vývojom v zoskupení EÚ-27 a v ostatných krajinách V-4 v rokoch 2006 až 2007 dokumentuje nasledovný graf:

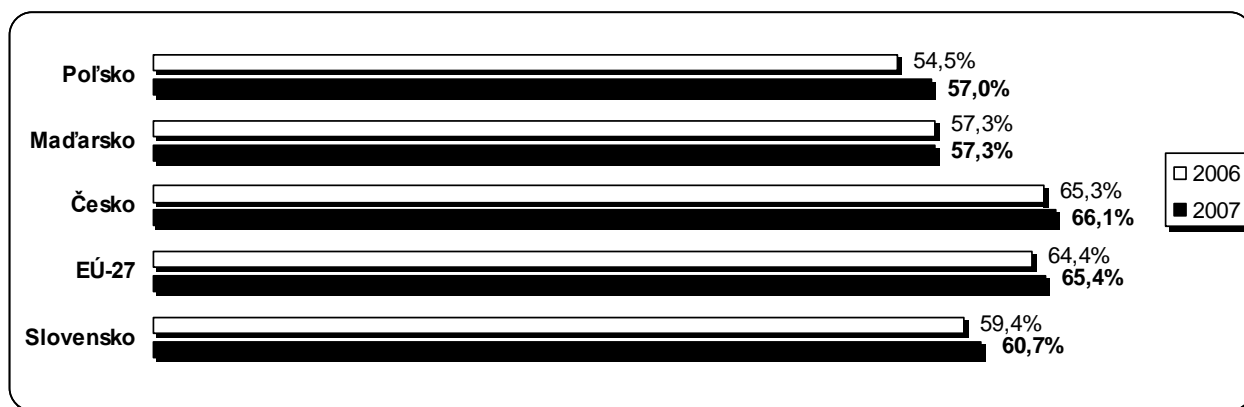

Zdroj: ŠÚ SR a Eurostat

Slovensko aj napriek ďalšiemu relatívne silnému poklesu harmonizovanej miery nezamestnanosti za rok 2007 o 2,1 p. b. na 11,3 % patrí i naďalej medzi krajiny s pretrvávajúcou najvyššou mierou nezamestnanosti v rámci EÚ. Východiskom z danej situácie by malo byť prijatie účinných opatrení a vypracovanie cieľných aktívnych politík trhu práce zameraných na zvýšenie prístupu k zamestnaniu najmä pre dlhodobo nezamestnaných a znevýhodnené skupiny uchádzačov o zamestnanie, na ktorých sa veľmi podieľajú ľudia s nízkou kvalifikáciou.

Zamestnanosť podľa výberového zisťovania pracovných síl ŠÚ SR sa v priemere za rok 2007 v hospodárstve SR oproti roku 2006 zvýšila o 55,9 tis. osôb na 2 357,3 tis. osôb pri zmiernení medziročného tempa rastu o 1,4 p. b. na 2,4 %, v ktorom sa najvýraznejšie prejavil predovšetkým pokles dynamiky odchodu za prácou do zahraničia o 14,0 p. b. na 12,1 %. Počet pracujúcich v zahraničí podľa výberového zisťovania pracovných síl v priemere za rok 2007 dosiahol 177,2 tis. osôb. Priaznivý vývoj zamestnanosti v roku 2007 súvisel aj s vyššou tvorbou pracovných miest, ktorá k 31.12.2007 dosiahla počet 21 039 voľných pracovných miest.

Vývoj miery zamestnanosti v SR, v zoskupení EÚ-27 a v ostatných krajinách V-4 v rokoch 2006 až 2007 dokumentuje nasledovný graf:

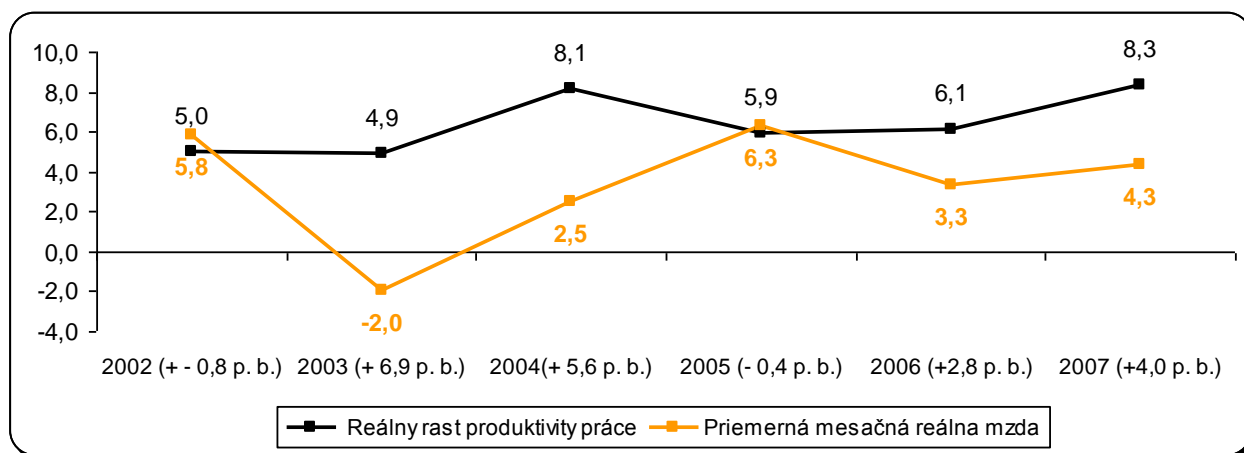
Zdroj: ŠÚ SR a Eurostat

Medziročné zvýšenie podielu zamestnaných osôb vo veku 15 - 64 rokov, t. j. miery zamestnanosti na Slovensku v roku 2007 o 1,3 p. b. na 60,7 % je odrazom politiky zamestnanosti zameranej predovšetkým na zlepšenie kvality práce, zvýšenie produktivity práce a na posilnenie sociálnej a územnej solidarity.

Priemerná mesačná nominálna mzda zamestnanca v hospodárstve SR sa podľa predbežných údajov ŠÚ SR za rok 2007 v priemere zvýšila o 7,2 % na 20 146 Sk pri medziročnom spomalení dynamiky rastu o 0,8 %, a to aj vplyvom uplatňovania mechanizmu prevládajúceho pri kolektívnom vyjednávaní miezd podľa priemernej miery inflácie dosiahnutej v predchádzajúcom období. Opačne, vplyvom medziročného zníženia priemernej ročnej miery inflácie o 1,8 p. b. na 2,8 %, reagovala priemerná mesačná reálna mzda zamestnanca hospodárstva SR, ktorá za rok 2007 v porovnaní s rokom 2006 zrýchlila dynamiku svojho rastu o 1,0 p. b. na 4,3 %.

Rast priemernej mesačnej reálnej mzdy zamestnanca hospodárstva v SR za rok 2007 na úrovni 4,3 % však odrážal tempo reálneho rastu produktivity práce z HDP v s. c. na úrovni 8,3 %, ktoré v porovnaní s rokom 2006 medziročne vzrástlo o 2,2 p. b. Tento vysoký rast produktivity práce, ktorý sa vypočítava ako podiel HDP a počtu zamestnancov, súvisel nielen s rastom produkcie ako dôsledku makroekonomickej stabilizácie a uskutočnených štrukturálnych reforiem, ale aj prílevu priamych zahraničných investícií a v rámci nich aj nových technológií.

Vývoj rastu priemernej mesačnej reálnej mzdy zamestnanca hospodárstva SR (%) a reálneho rastu produktivity práce (%) v rokoch 2002 až 2007 dokumentuje nasledovný graf:

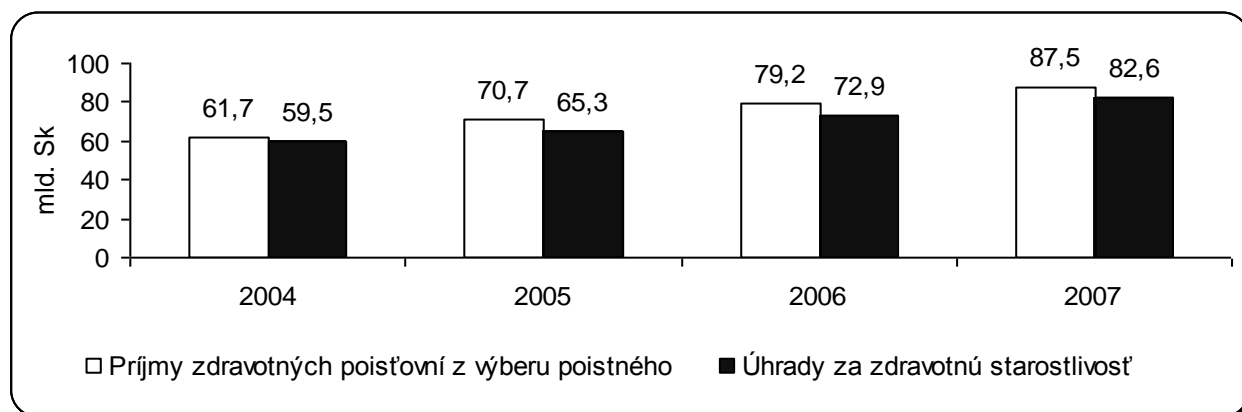

Zdroj: ŠÚ SR a Eurostat

Predstih dynamiky reálneho rastu produktivity práce pred dynamikou rastu priemernej mesačnej reálnej mzdy za rok 2007 o 4,0 p. b. minimalizoval možnosť príspevku k nákladovej inflácii a vytvoril tak predpoklady pre udržanie a zabezpečenie ďalšieho rastu životnej úrovne na udržateľnej báze.

Priaznivý vývoj zamestnanosti a priemernej mesačnej nominálnej mzdy v roku 2007 sa pozitívne prejavil nielen v raste mzdovej bázy a tým aj v dani z príjmov fyzických osôb, v odvodoch do Sociálnej poisťovne a zdravotných poisťovní a v dávkach sociálneho zabezpečenia, ale aj v tvorbe a použití dôchodkov v sektore domácností a v peňažných príjmoch a výdavkoch súkromných domácností.

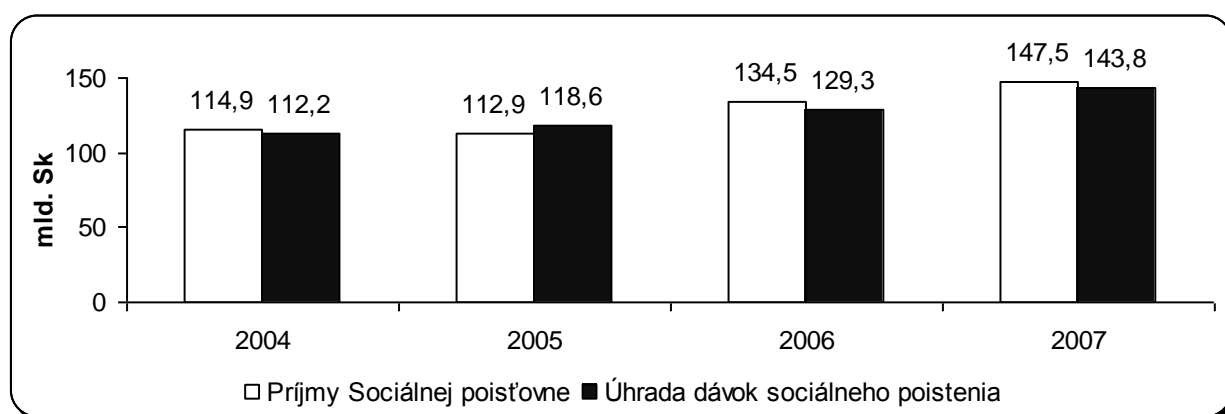
Vývoj príjmov zdravotných poisťovní z výberu poistného a ich úhrad za zdravotnú starostlivosť v rokoch 2004 až 2007 dokumentuje nasledovný graf:

Zdroj: ŠÚ SR

Príjmy zdravotných poisťovní z preddavku na verejné zdravotné poistenie v roku 2007 podľa údajov ŠÚ SR medziročne vzrástli o 12,3 % na 87,5 mld. Sk, z toho poistné od zamestnávateľov predstavovalo 38,8 mld. Sk, poistné hradené štátom 26,8 mld. Sk, poistné od zamestnancov 15,4 mld. Sk, poistné od samostatne zárobkovo činných osôb 4,9 mld. Sk a ostatné 1,6 mld. Sk. Z celkových výdavkov úhrad zdravotných poisťovní na zdravotnú starostlivosť, ktoré v roku 2007 medziročne vzrástli o 13,3 % na 82,6 mld. Sk, výdavky na nemocničnú starostlivosť predstavovali 29,2 mld. Sk, za lieky na recepty 26,7 mld. Sk, na ambulantnú zdravotnú starostlivosť špecializovanú 10,9 mld. Sk, na spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky 3,8 mld. Sk a na ambulantnú zdravotnú starostlivosť všeobecnú 3,7 mld. Sk.

Vývoj príjmov a výdavkov Sociálnej poisťovne v rokoch 2004 až 2007 dokumentuje nasledovný graf:

Zdroj: ŠÚ SR

Príjmy Sociálnej poisťovne v roku 2007 medziročne vzrástli o 9,4 % na 147,5 mld. Sk, z toho príjmy na dôchodkové poistenie predstavovali 105,1 mld. Sk a v tom príjmy na starobné poistenie 80,3 mld. Sk, na invalidné poistenie 24,8 mld. Sk a transfery z fondov Sociálnej poisťovne 10,4 mld. Sk, ďalej príjmy rezervného fondu solidarity predstavovali 19,6 mld. Sk, príjmy na nemocenské poistenie 10,4 mld. Sk, príjmy na poistenie v nezamestnanosti 7,4 mld. Sk príjmy na úrazové poistenie 3,5 mld. Sk a príjmy na garančné poistenie 1,5 mld. Sk. Celkové výdavky Sociálnej poisťovne v roku 2007 medziročne vzrástli

o 11,2 % na 143,8 mld. Sk, z toho dávky dôchodkového poistenia predstavovali 126,5 mld. Sk, a v tom dávky starobného poistenia 107,5 mld. Sk a dávky invalidného poistenia 19,0 mld. Sk, ďalej dávky nemocenského poistenia predstavovali 6,0 mld. Sk, poistné za invalidných dôchodcov do dovŕšenia dôchodkového veku 5,6 mld. Sk, dávky sociálneho poistenia hradené štátom 2,7 mld. Sk, dávky poistenia v nezamestnanosti 1,8 mld. Sk, dávky úrazového poistenia 1,1 mld. Sk a dávky garančného poistenia 0,1 mld. Sk.

Vývoj dávok dôchodkového a nemocenského poistenia, štátnej podpory, sociálnej pomoci a dávok v nezamestnanosti v rokoch 2006 až 2007 dokumentuje nasledujúca tabuľka:

(v mil. Sk)			
Názov ukazovateľa	2006	2007	%
a	1	2	2/1
Dávky celkom	160 608	174 479	+ 8,6
v tom:			
1 Dávky dôchodkového poistenia spolu	117 826	129 241	+ 9,7
z toho:			
1.1 dôchodok	115 133	126 519	+ 9,9
- a) starobný	84 069	91 274	+ 8,6
- b) predčasný starobný	3 613	4 874	+ 34,9
- c) invalidný	13 873	15 380	+ 10,9
- d) vdovský	12 259	13 041	+ 6,4
- e) vdovecký	327	722	+ 21,0
- f) sirotsky	993	1 229	+ 23,7
1.2 štátne dávky	2 693	2 722	+ 1,1
2 Dávky nemocenského poistenia spolu	5 323	6 033	+ 13,3
z toho:			
2.1 nemocenské	3 909	4 448	+ 13,8
2.2 ošetrovné	153	189	+ 23,1
2.3 materské	1 260	1 397	+ 10,9
3 Štátne sociálne dávky	16 172	16 514	+ 2,1
z toho:			
3.1 prídavok na dieťa	8 462	8 254	- 2,5
3.2 rodičovský príspevok	7 059	7 370	+ 4,4
4 Služby a dávky sociálnej pomoci	19 359	20 895	+ 7,9
5 Dávka v nezamestnanosti	1 928	1 796	- 6,8

Zdroj: ŠÚ SR

Celkové dávky sociálneho zabezpečenia v roku 2007 medziročne vzrástli o 8,6 % na 174,5 mld. Sk, čo súviselo predovšetkým s dynamickejším rastom výdavkov na dávky nemocenského poistenia o 13,3 % a najmä dôchodkového poistenia o 9,7 %, v rámci ktorého sa počet poberateľov dôchodkov ku koncu roka 2007 zvýšil o 33,4 tis. osôb na 1 247,0 tis. osôb, pričom priemerný starobný dôchodok k 31.12.2007 medziročne vzrástol o 8,0 % na 8 885 Sk.

3 Výsledok hospodárenia rozpočtu verejnej správy za rok 2007 v metodike ESA 95

Hospodárenie subjektov verejnej správy v zmysle medzinárodnej metodiky vykazovania ESA 95, rozhodujúcej pre hodnotenie plnenia maastrichtských kritérií, sa pri konsolidovaných celkových príjmoch 624 336,0 mil. Sk a konsolidovaných celkových

výdavkoch 664 359,0 mil. Sk skončilo podľa predbežných údajov s deficitom vo výške 40 023,0 mil. Sk. V porovnaní s rozpočtovaným schodkom sa dosiahla úspora 12 740,0 mil. Sk.

Prehľad o štruktúre deficitu podľa jednotlivých subjektov verejnej správy s predbežnými údajmi za skutočnosť roka 2007 (definitívne údaje budú známe po vykonaní auditov a získaní konečných údajov pre časové rozlíšenie daní a poisťného z DR SR, CR SR, Sociálnej poisťovne a zdravotných poisťovní) a revidovanými údajmi za skutočnosť minulého roka podáva nasledujúca tabuľka:

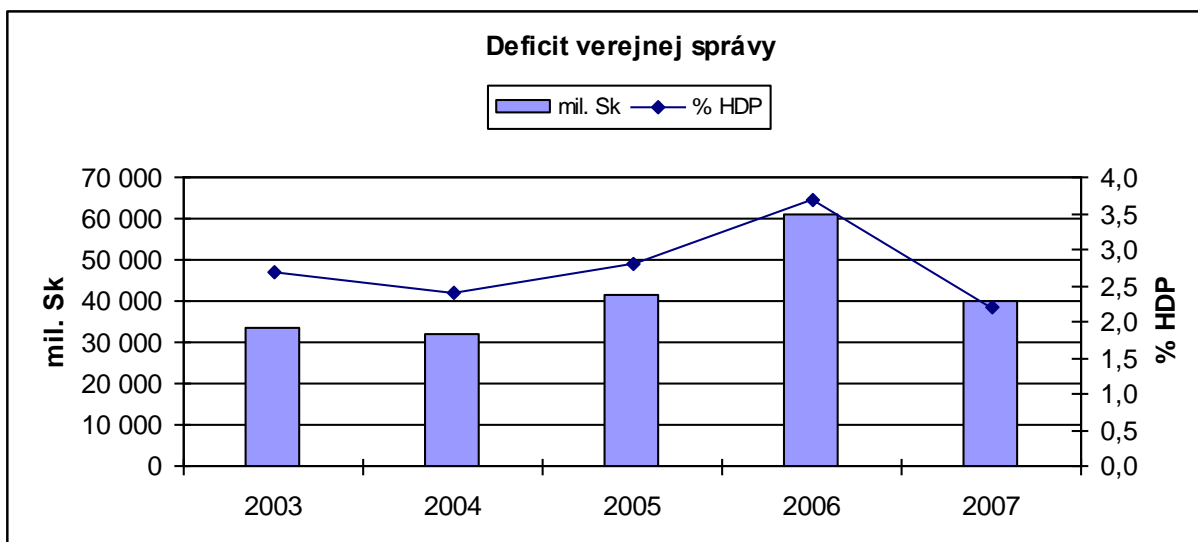
(v mil. Sk)

Subjekty	2006 skutočnosť	2007	
		rozpočet	skutočnosť
Štátny rozpočet	-55 833	-32 376	-15 040
Štátne fondy spolu	6 245	4 319	4 767
Fond národného majetku SR	-11 074	-22 481	-29 630
Slovenský pozemkový fond	-139	-4	39
Slovenská konsolidačná, a. s.	5 936	0	-364
Verejné vysoké školy	-1 021	0	1 388
Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou	-31	-63	-49
Ústav pamäti národa	0	0	0
Slovenské národné stredisko pre ľudské práva	7	0	-1
Príspevkové organizácie štátu zaradené do sektora	-675	97	-612
Slovenská televízia	175	0	-156
Slovenský rozhlas	139	0	70
Vyššie územné celky	-19	-1 000	-1 520
Príspevkové organizácie VÚC zaradené do sektora	-80	250	423
Obce	-4 706	0	-1 073
Príspevkové organizácie obcí zaradené do sektora	-89	61	13
Sociálna poisťovňa	2 058	-1 891	1 798
Zdravotné poisťovne	-837	325	-76
Verejná správa spolu	-59 944	-52 763	-40 023

Zdroj: Návrh ZÚVS

Z prehľadu je zrejmé, že úspora sa dosiahla v rozhodujúcej miere nižším schodkom štátneho rozpočtu, prebytkom Sociálnej poisťovne z titulu vyššieho príjmu poisťného, prebytkom v hospodárení verejných vysokých z vyšších nedaňových príjmov. Negatívne pôsobil vyšší schodok FNM SR, ktorý vyplynul z preklasifikovania dividendy zo Slovenského plynárenského priemyslu, a. s. súvisiacej s precenením majetku. Zhoršenie výsledkov obcí oproti rozpočtu je spôsobené časovým rozlíšením zo zmeny stavu pohľadávok a záväzkov.

Vykázaný schodok verejného sektora sa podieľa na HDP 2,2 %. Z uvedenej hodnoty 1,3 % predstavuje vplyv druhého piliera reformy dôchodkového systému. Podľa notifikácie v rámci procedúry HDP je vývoj fiškálneho kritéria nasledovný:

Zdroj: Eurostat

V medzinárodnom porovnaní podielom schodku verejnej správy na HDP 2,2 % za rok 2007 patrí SR ku štátom s horším výsledkom oproti priemeru štátov eurozóny (0,6 %) a štátov EÚ 27 (0,9 %). Podľa euroindikátorov publikovaných Eurostatom vyššie deficity dosiahli Maďarsko (5,5 %), Veľká Británia (2,9 %), Grécko (2,8 %), Francúzsko (2,7 %), Portugalsko (2,6 %) a Rumunsko (2,5 %).

4 Aktíva a pasíva sektora verejnej správy

Návrh záverečného účtu verejnej správy obsahuje aj vyhodnotenie stavu aktív a pasív verejnej správy v rozsahu horizontálnej a vertikálnej analýzy a vyčíslenie reálnej hodnoty vybraných položiek majetku. Opiera sa o agregované súvahy štátnych rozpočtových a príspevkových organizácií, obcí a vyšších územných celkov, štátnych fondov, zdravotných poisťovní, verejných vysokých škôl a súvahy ostatných subjektov verejnej správy – Sociálnej poisťovne, FNM SR, SPF, Slovenskej konsolidačnej, a. s., Ústavu pamäti národa, Slovenského národného strediska pre ľudské práva, Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, Slovenskej televízie a Slovenského rozhlasu.

Celkový majetok verejnej správy dosiahol na nekonsolidovanom základe hodnotu v netto vyjadrení 1 256,317 mld. Sk a v porovnaní s rokom 2006 vzrástol o 33,836 mld. Sk. Medziročný nárast bol zaznamenaný v stave neobežného majetku vo všetkých jeho položkách, v hmotnom majetku sa prejavil významným prírastkom najmä u obcí (13,172 mld. Sk), VÚC (2,429 mld. Sk) a štátnych rozpočtových organizácií (8,022 mld. Sk). Miernejší nárast bol zaznamenaný u obežného majetku, a to 5,791 mld. Sk, v ktorom pokles pohľadávok (o 1,843 mld. Sk) bol kompenzovaný zvýšením objemu ostatných položiek, najmä finančného majetku (o 6,826 mld. Sk).

Cudzí zdroje krytia majetku predstavujú 63,38 % zo stavu pasív. Štruktúra krytia majetku sa v roku 2007 zmenila v porovnaní s rokom 2006 v smere zvýšenia podielu cudzích zdrojov.

Vzhľadom na to, že súvahy organizácií nezriadených za účelom podnikania neobsahujú v plnom rozsahu relevantné údaje pre stanovenie reálnej hodnoty jednotlivých položiek majetku zohľadňujúcej predpokladané riziká a straty známe ku dňu zostavenia

úctovnej závierky, MF SR vyčíslilo k 31. 12. 2007 reálnu hodnotu len objemovo významných majetkových položiek, a to pohľadávok vrátane návratných finančných výpomocí, dlhodobého a krátkodobého finančného majetku u vybraných subjektov verejnej správy – štátnych rozpočtových organizácií, Sociálnej poisťovne a zdravotných poisťovní podľa korekcií vykázaných v súvahách a podľa precenení vykonaných mimo účtovníctva pri zachovaní princípu opatrnosti s týmto výsledkom:

(v mil. Sk)

Ukazovateľ	Účtovný stav k 31.12.2007		Precen. nezohľad. v účtovníctve	Reálna hodnota k 31.12.2007
	Brutto	Netto		
a	1	2	3	4=2+3
Aktíva štátneho rozpočtu	774 686	604 260	-53 161	551 099
Aktíva ostat. subj. verejnej správy	866 532	652 075	-22 356	629 719
Aktíva verejnej správy spolu	1 641 218	1 256 335	-75 517	1 180 818

Zdroj: Návrh ZÚVS

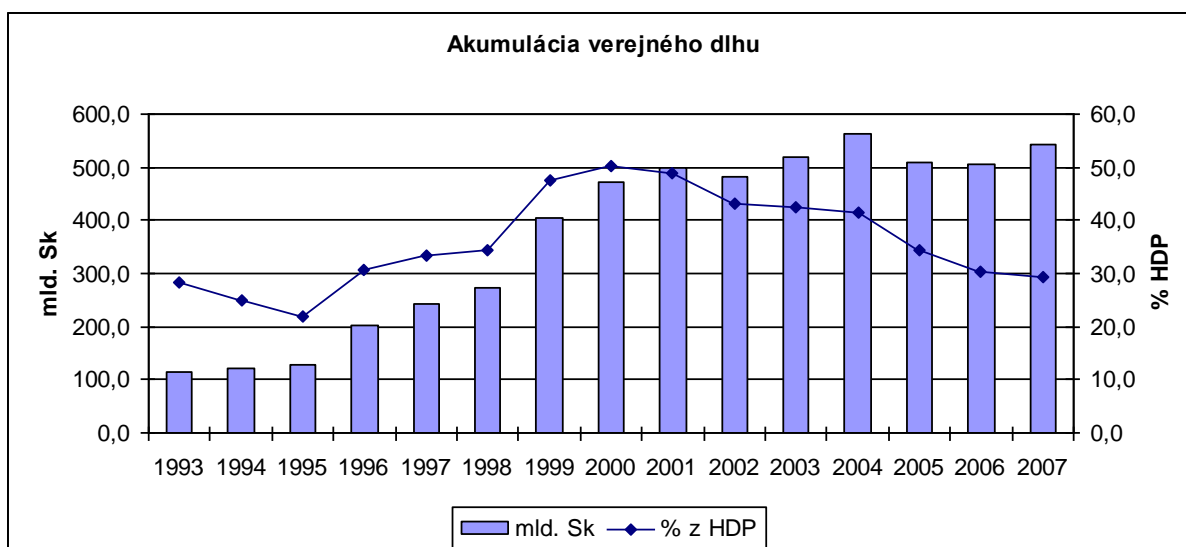
Kvantifikácia odhadovanej reálnej hodnoty odzrkadľuje precenenie majetkových podielov štátu vo verejných podnikoch, pokles reálnej hodnoty finančného majetku v spoločnostiach nachádzajúcich sa v konkurzoch a likvidácii a subjektoch verejnej správy, ktoré neboli zriadené za účelom podnikania a dosahovania zisku a zohľadňuje zníženie reálnej hodnoty domácich a zahraničných pohľadávok a návratných finančných výpomocí z titulu ich nevykonalnosti.

4.1 Vývoj dlhu verejnej správy (maastrichtský dlh)

Základným ukazovateľom mapujúcim úroveň zadĺženia sektora verejnej správy v zmysle metodiky Európskej komisie je výška maastrichtského dlhu a jeho relácia k HDP.

Úroveň zadĺženia sektora verejnej správy je charakterizovaná výškou maastrichtského dlhu, ktorý je definovaný ako dlh verejnej správy pre účely procedúry nadmerného deficitu a uplatňuje sa pri hodnotení plnenia maastrichtského kritéria. Podľa príručky vládneho deficitu a dlhu (ESA 95) je vymedzený ako konsolidovaný súčet všetkých nesplatených záväzkov sektora verejnej správy v menovitej hodnote, ktoré vznikli na základe prijatých vkladov, emitovaných cenných papierov iných ako akcie, okrem finančných derivátov, a prijatých pôžičiek, pričom nezahŕňa záväzky z nesplatených úrokov.

Historický vývoj verejného dlhu od vzniku SR v absolútnom vyjadrení a v relácii k HDP znázorňuje nasledujúci graf:

Zdroj: MF SR, ŠÚ SR, Eurostat

Vzhľadom na to, že sledovaný parameter maastrichtského dlhu – podiel na HDP na úrovni 29,4 % vykázal trend zlepšenia a tým aj priaznivé plnenie maastrichtského fiškálneho kritéria pre vstup do eurozóny pod vyžadovanou limitnou hranicou 60 %, je veľkosť dlhu z hľadiska súčasných podmienok akceptovateľná. Hodnoty dlhového pomeru SR sú priaznivé aj v kontexte s priemerom EÚ:

Ukazovateľ	2004	2005	2006	2007
Eurozóna (EÚ 15)	69,5	70,1	68,4	66,3
EÚ 27	62,0	62,6	61,2	58,7
SR	41,4	34,2	30,4	29,4

Zdroj: Eurostat

Najnižší dlh k 31. 12. 2007 vykázali Estónsko (3,4 %), Luxembursko (6,8 %), Lotyšsko (9,7 %) a Rumunsko (13,0 %). K členským štátom EÚ s vyšším ako 60 % zadlžením k HDP patria Taliansko (104,0 %), Grécko (94,5 %), Belgicko (84,9 %), Maďarsko (66,0 %), Nemecko (65,0 %), Francúzsko (64,2 %), Portugalsko (63,6 %) a Malta (62,6 %).

V štruktúre je verejný dlh SR tvorený dlhom ústrednej vlády (ústredných rozpočtových organizácií) a dlhom ostatných zložiek verejnej správy, čo dokumentuje nasledovný prehľad:

(v mil. Sk)

Ukazovateľ	31. 12. 2006	31. 12. 2007
Ústredná správa		
Dlh ústrednej vlády	485 834	522 243
v tom: štátny dlh	464 862	522 243
dlh z rizikových štátnych záruk	20 972	0
Štátne fondy	0	0
FNM SR	3 854	3 572
Zdravotné poisťovne	4	0
Verejné vysoké školy	21	13
Slovenská televízia	0	0
Slovenský rozhlas	21	13
Príspevkové organizácie štátne	11	9
Dlh ústrednej správy spolu	489 745	525 850

Ukazovateľ	31. 12. 2006	31. 12. 2007
Miestna samospráva		
Obce (konsolidovaný dlh)	11 837	11 641
Príspevkové organizácie obcí	14	11
VÚC	3 586	6 334
Príspevkové organizácie VÚC	17	15
Dlh miestnej samosprávy spolu	15 454	18 001
Verejný dlh (maastrichtský)	505 199	543 851

Zdroj: MF SR

Údaje o dlhu verejnej správy SR sú konsolidované (znížené o záväzky Agentúry pre riadenie dlhu a likvidity voči Štátnej pokladnici a o vzájomné záväzky jednotlivých subjektov verejnej správy).

Z hľadiska splatnosti prevládalo zastúpenie dlhodobého dlhu (99,80 %). V porovnaní s rokom 2006 sa tento pomer výraznejšie nezmenil. Podľa rezidencie a meny tvorí domáci dlh 60,77 %. Relácia oproti 2006 sa zmenila v prospech domáceho dlhu o 2,8 p. b.

Konsolidovaný dlh verejnej správy (maastrichtský dlh) bol vykázaný vo výške 543 851,0 mil. Sk. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka bol vyšší o 38 652,0 mil. Sk. V rámci verejného dlhu rast zaznamenal štátny dlh (z dôvodu schodku a krytia dlhu a likvidity cudzími zdrojmi) a dlh VÚC z dôvodu čerpania bankových úverov a dlhu z dodávateľských úverov na výstavbu ciest. Na druhej strane priaznivo pôsobil vplyv vývoja kurzu slovenskej koruny k cudzím menám.

Rozhodujúci objem z dlhu verejnej správy tvorí štátny dlh, a to 96,03 %, ktorý je podľa princípu rezidencie (pôžičky) a podľa meny (štátne dlhopisy) rozdelený na domáci a zahraničný v pomere 59,40 % ku 40,60 % :

Ukazovateľ	31. 12. 2006		31. 12. 2007	
	v mil. Sk	v %	v mil. Sk	v %
štátny dlh (maastrichtský) spolu	485 834	100,00	522 243	100,00
v tom - domáci dlh	279 365	57,50	310 227	59,40
- zahraničný dlh	206 469	42,50	212 016	40,60

Zdroj: MF SR

Z hľadiska splatnosti má štátny dlh nasledovné charakteristiky:

Ukazovateľ	31. 12. 2006		31. 12. 2007	
	v mil. Sk	v %	v mil. Sk	v %
štátny dlh (maastrichtský) spolu	485 834	100,00	522 243	100,00
v tom - krátkodobý dlh	854	0,18	997	0,19
- dlhodobý dlh	484 980	99,82	521 246	99,81

Zdroj: MF SR

Štruktúra záväzkov v štátnom dlhu (maastrichtskom) sa medziročne zmenila v položkách prevzaté úvery a dlh z rizikových štátnych záruk vzhľadom na to, že rizikové záruky za úvery ŽSR a Slovenského vodohospodárskeho podniku, š. p. Banská Štiavnica vo výške 20 882,7 mil. Sk boli účtovne prevzaté do štátneho dlhu:

(v mil. Sk)

Ukazovateľ	31. 12. 2006	31. 12. 2007	Zmena
Štátne dlhopisy	436 398	485 142	48 744
v tom: ŠD vydané v SKK	349 966	367 531	17 565
ŠD vydané v CM	86 432	117 611	31 179
Vklady v ŠP	854	997	143
Štátne pokladničné poukážky	0	0	0
Vládne úvery	13 734	14 533	799
Prevzaté úvery	13 876	21 571	7 695
Dlh z rizikových štátnych záruk	20 972	0	-20 972
Štátny dlh (maastrichtský) spolu	485 834	522 243	36 409

Zdroj: MF SR

Rámec efektívneho riadenia dlhu a programových cieľov v parametroch dlhu v hodnotenom období určovala Stratégia riadenia štátneho dlhu na roky 2007 – 2010, ktorá kontinuálne nadväzuje na predchádzajúcu stratégiu z rokov 2003 – 2006.

Základným princípom je zabezpečiť likviditu a prístup na trh pre financovanie potrieb štátu transparentným, obozretným a nákladovo úsporným spôsobom za predpokladu udržania rizík obsiahnutých v dlhu na akceptovateľnej úrovni. Stratégia zadefinovala šesť hlavných cieľov, a to zmenšenie počtu emisií nových štátnych cenných papierov a ich štandardizovanie, zlepšenie transparentnosti zámerov a komunikácie emitenta, optimalizácia nákladov na obsluhu dlhu, udržanie priemernej splatnosti a durácie, zväčšovanie podielu dlhu v zahraničných menách a za vhodných podmienok emitovanie štátnych dlhopisov pre obyvateľstvo.

Na monitorovanie a vyhodnocovanie refinančného a úrokového rizika bol zavedený systém podobný krajinám eurozóny, a to na základe limitu kumulatívnej splatnosti a precenenia v jednom roku a limitu kumulatívnej splatnosti a precenenia dlhu do piatich rokov. Ako sekundárne parametre sú sledované vývoj durácie a priemernej splatnosti dlhu.

Pri financovaní dlhu a deficitu postupovali MF SR a ARDAL podľa schválenej stratégie.

Spôsob prefinancovania potrieb štátneho dlhu a schodku bol determinovaný disponibilnými zdrojmi v refinančnom systéme Štátnej pokladnice a synergickým efektom riadenia dlhu a likvidity. Vzhľadom na rast úrokových sadzieb dlhších splatností počas roka a v druhom polroku investormi požadované vyššie výnosy boli vydávané štátne dlhopisy najmä v prvej polovici roka. Pri nepriaznivých podmienkach na domácom kapitálovom trhu boli potreby štátu kryté zdrojmi Štátnej pokladnice. Dlhopisy v domácej mene boli vydané v celkovej menovitej hodnote 71,9 mld. Sk. Priemerná úroková sadzba dosiahnutá pri aukciách bola 4,160 % p. a. Priemerná úroková sadzba portfólia nesplatených štátnych dlhopisov denominovaných v SKK dosiahla 4,355% p. a. Na európskom trhu bola realizovaná úspešná emisia eurobondu s dobou splatnosti 10 rokov v nominálnej hodnote 1,0 mld. EUR (33,6 mld. Sk) a pevnou úrokovou sadzbou kupónu 4,375 % p. a. Dlhopis bol predaný bez rizikovej prirážky k trhovej úrokovú sadzbe. Priemerná úroková sadzba nesplatených štátnych dlhopisov denominovaných v EUR bola 4,804 % p. a. a celého portfólia 4,464 % p. a. Čerpania zahraničných vládnych úverov predstavovali celkovú sumu 2 894,9 mil. Sk.

Na krytie krátkej pozície štátneho dlhu a deficitu sa využívali voľné zdroje v refinančnom systéme vo výške 103,8 mld. Sk. Zdroje na refinancovanie z medzibankového trhu pri priemernom dennom objeme 4,0 mld. Sk boli požičiavané za priemernú úrokovú

sadzbu 3,712 % p. a. a zdroje zo Štátnej pokladnice prostredníctvom refinančného systému za 2,569 % p. a. Dočasne voľná likvidita v priemernom dennom objeme 40,0 mld. Sk a 554,0 mil. EUR bola zhodnocovaná za trhových podmienok.

Úrokové náklady a poplatky na dlhovú službu sa vyvíjali v intenciách upraveného rozpočtu. Pôvodne rozpočtovaná suma 32 992,0 mil. Sk bola rozpočtovými opatreniami upravená na 30 172,9 mil. Sk. Čerpanie výdavkov viažucich sa k jednotlivým položkám štátneho dlhu je uvedené v nasledujúcom prehľade:

(v mil. Sk)

Ukazovateľ	Skutočnosť k 31.12.2006	Rozpočet 2007		Skutočnosť k 31.12.2007
		schválený	upravený	
Vnútorný dlh				
Úroky zo ŠD emitovaných na domácom trhu	11 277,5	16 318,9	12 548,9	12 541,6
Diskont	0,0	4 763,3	4 763,3	4 763,3
Náklady spojené s likviditou jediného účtu	7 267,9	4 088,0	3 788,0	3 651,4
Úroky z úverov	257,9	559,3	293,2	292,7
Poplatky	22,1	80,0	50,0	37,1
Vnútorný dlh spolu	18 825,4	25 809,5	21 443,4	21 286,3
Zahraničný dlh				
Úroky zo ŠD emitovaných v zahraničí a nerezidenti	5 932,1	4 570,3	6 546,3	6 544,6
Diskont	0,0	0,0	0,0	0,0
Úroky z úverov	1 558,0	2 462,2	2 122,2	2 120,2
Poplatky	54,5	150,0	61,0	47,5
Zahraničný dlh spolu	7 544,6	7 182,5	8 729,5	8 712,4
Štátny dlh spolu	26 370,0	32 992,0	30 172,9	29 998,7

Zdroj: Návrh ZÚ kapitoly VPS

Úroveň výdavkov na dlhovú službu evidovaných na hotovostnej báze v časovom rade dokumentujú nasledujúce údaje:

(v mil. Sk)

Ukazovateľ	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Vnútorný dlh	26 919,9	22 342,6	20 621,2	18 168,6	18 825,4	21 286,3
Zahraničný dlh	8 583,2	7 950,7	5 940,4	5 546,6	7 544,6	8 712,4
Štátny dlh spolu	35 503,1	30 293,3	26 561,6	23 715,2	26 370,0	29 998,7

Zdroj: MF SR

Pri zvýšení štátneho dlhu a raste úrokových sadzieb sa pri lepšom vývoji hospodárenia štátneho rozpočtu a fungujúcom systéme štátnej pokladnice podarilo udržať náklady na obsluhu dlhu. Vykázané výdavky vo výške 29 998,7 mil. Sk predstavujú 99,42 % čerpanie vo vzťahu k upravenému rozpočtu.

Údaje týkajúce sa výdavkov spojených so správou štátneho dlhu uvedené v Návrhu záverečného účtu verejnej správy korešpondujú s finančnými výkazmi Štátnej pokladnice.

Pri udržiavaní refinančného a úrokového rizika dlhu je strategickým zámerom dodržiavanie limitu kumulatívnej splatnosti v jednom roku na 22,5 % z dlhu a limit kumulatívnej splatnosti na najbližších päť rokov na 60 % z celkového štátneho dlhu. K 31. 12. 2007 hodnota kumulatívnej splatnosti v jednom roku bola 19,07 % a kumulatívna splatnosť na najbližších päť rokov 59,51 %. V prípade precenenia štátneho dlhu v prvom roku stanovený limit 25 % dosiahol úroveň 33,87 %. Pri posudzovaní kumulatívu za päť rokov bol

limit 65 % celkového dlhu dodržaný 61,71 %. Uvedené výsledky súvisia s refinančným systémom Štátnej pokladnice a zmenou splatnosti vkladov na dôchodkovú reformu. Ako sekundárne parametre sú sledované vývoj durácie a priemernej splatnosti dlhu. K výraznejšiemu posunu týchto ukazovateľov v porovnaní s predchádzajúcou stratégiou nedošlo (splatnosť 4 – 6 rokov, durácia 3,5 – 4 roky).

Na základe posúdenia charakteristík a parametrov dlhu možno konštatovať priebežné zabezpečovanie zámerov a cieľov definovaných stratégiou riadenia štátneho dlhu.

Dlh ostatných subjektov verejnej správy participuje na celkovom maastrichtskom verejnom dlhu 3,97 %. V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa tento podiel zvýšil o 0,14 p. b. Z ostatných zložiek bol rast zaznamenaný u VÚC v sume 2 748,0 mil. Sk v dôsledku zvýšenia bankových úverov a dodávateľských úverov na výstavbu ciest. U obcí, ktorých dlh je tvorený úvermi, došlo k jeho zvýšeniu o 1 737,0 mil. Sk, avšak na konsolidovanej báze klesol o 196,0 mil. Sk. Predmetom konsolidácie sú úvery poskytnuté ŠFRB a zostatky úverov, resp. návratných finančných výpomocí poskytnutých zo štátneho rozpočtu mestám Košice a Žilina. Konsolidácia predstavuje sumu 13 494,0 mil. Sk.

Relevantný podiel na dlhu ostatných subjektov verejnej správy má dlh obcí a VÚC, ktorý i pri absolútnom raste vzhľadom na nízku participáciu na celkovom konsolidovanom verejnom dlhu bezprostredne neohrozil plnenie fiškálneho kritéria dlhu.

V cieľom eliminácie rizika nadmerného zadlžovania obcí a VÚC je v zákone o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy zavedená regulácia zadlžovania stanovením dvoch limitov, a to podielu dlhu na skutočných bežných príjmoch predchádzajúceho rozpočtového roka, ktorý nesmie presiahnuť hranicu 60 % a podielu sumy ročných splátok návratných zdrojov financovania vr. úrokov na týchto príjmoch, ktorý sa musí pohybovať pod hodnotou 25 %.

Z výsledkov za roky 2005 – 2007 podľa orientačného prepočtu na báze MF SR publikovaných údajov o čerpaní úverov, splátkach istiny a platbách úrokov obcami a VÚC je zrejme, že fiškálne parametre za obce a VÚC boli sumárne dodržané:

(v mil. Sk)

Ukazovatele	Limit	Skutočnosť		
		2005	2006	2007
Obce				
Dlh (kumulatívny stav, nekonsolidovaný)		21 688,0	23 398,0	25 135,0
Výdavky na dlhovú službu		2 318,2	3 521,3	3 494,6
Zadlženie	60 %	38,95 %	36,71 %	36,01 %
Dlhová služba	25 %	4,16 %	5,53 %	5,00 %
VÚC				
Dlh (kumulatívny stav)		2 671,0	3 586,0	6 334,0
Výdavky na dlhovú službu		25,9	188,1	269,7
Zadlženie	60 %	13,19 %	15,85 %	25,04 %
Dlhová služba	25 %	0,13 %	0,83 %	1,07 %

Zdroj: ZÚVS SR za roky 2005 a 2006, Návrh ZÚVS 2007

Dlh FNM SR predstavujú záväzky voči obyvateľstvu z emisie dlhopisov z roku 1996 vo výške 497,0 mil. Sk a identifikované riziká z kúpnych zmlúv vo výške 3 075,0 mil. Sk podľa ustanovení zákona č. 92/1991 Zb. o podmienkach prevodu majetku štátu na iné osoby v znení neskorších predpisov.

5 Príjmy štátneho rozpočtu

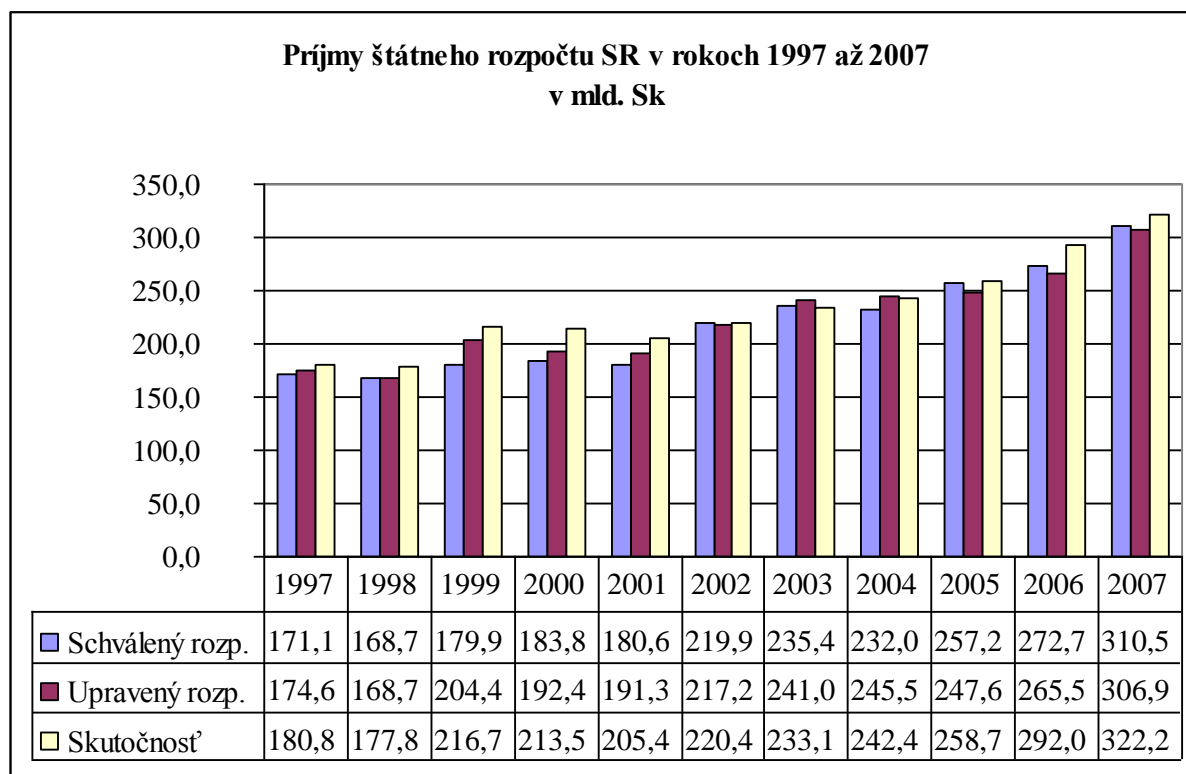
Celkové príjmy štátneho rozpočtu na rok 2007 boli rozpočtované v sume 310 471,5 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami bol rozpočet znížený v hlavnej kategórii Nedaňové príjmy o 143,9 mil. Sk a v hlavnej kategórii Granty a transfery o 3 414,0 mil. Sk. Ich zníženie bolo zdôvodnené, rovnako ako v predchádzajúcom roku, objektivizáciou ich čerpania. Skutočné príjmy štátneho rozpočtu v roku 2007 boli 322 220,0 mil. Sk, čo je oproti roku 2006 nárast o 30 243,0 mil. Sk. Pôvodne schválený rozpočet roku 2007 bol prekročený o 11 748,5 mil. Sk a upravený rozpočet bol prekročený o 15 306,4 mil. Sk, čo predstavuje plnenie príjmov pôvodne schváleného rozpočtu na 103,8 % a upraveného rozpočtu na 105,0 %. Prehľad o plnení príjmov štátneho rozpočtu v rokoch 2006 a 2007 je v nasledujúcej tabuľke:

(v mil. Sk)

Druh príjmu	Skutoč. 2006	Rozpočet 2007		Skutoč. 2007	% plnenia upr. rozp. 4/3x100	Rozdiel 4-3	Index 2007/2006 4/1x100
		schválený	upravený				
a	1	2	3	4	5	6	7
Daňové príjmy	236 267,9	248 007,0	248 007,0	258 239,0	104,1	10 232,0	109,3
Nedaňové príjmy	19 827,4	19 257,8	19 113,9	23 712,7	124,1	4 598,8	119,6
Granty a transfery	35 881,7	43 206,7	39 792,7	40 268,3	101,2	475,6	112,2
Príjmy štátneho rozpočtu spolu	291 977,0	310 471,5	306 913,7	322 220,0	105,0	15 306,4	110,4

Zdroj: MF SR

Plnenie príjmov štátneho rozpočtu od roku 1997 do roku 2007 je uvedené v nasledujúcom grafe:

Zdroj: MF SR

Hlavná kategória 100 – Daňové príjmy

Daňové príjmy boli na rok 2007 rozpočtované na hotovostnej báze v sume 248 007,0 mil. Sk, čo bolo oproti rozpočtu v roku 2006 viac o 32 350,0 mil. Sk. V priebehu roku 2007 daňové príjmy neboli menené. V skutočnosti sa rozpočtované daňové príjmy naplnili na 104,1 % a dosiahli výšku 258 239,0 mil. Sk. Rozpočtované daňové príjmy sa tak prekročili o 10 232,0 mil. Sk. V nasledujúcej tabuľke je prehľad o plnení daňových príjmov štátneho rozpočtu v rokoch 2006 a 2007:

(v mil. Sk)

Druh príjmu	Skutoč. 2006	Rozpočet 2007		Skutoč. 2007	% plnenia upr. rozp. 4/3x100	Rozdiel 4-3	Index 2007/2006 4/1x100
		schválený	upravený				
a	1	2	3	4	5	6	7
Dane z príjmov a kapitálového majetku	54 716,0	56 580,0	56 580,0	61 447,2	108,6	4 867,2	112,3
Daň z príjmov fyzickej osoby	2 586,1	2 828,0	2 828,0	3 308,8	117,0	480,8	127,9
Daň z príjmov právnickej osoby	47 271,4	49 538,0	49 538,0	52 443,2	105,9	2 905,2	110,9
Daň z príjmov vyberaná zážkou	4 858,6	4 214,0	4 214,0	5 695,2	135,1	1 481,1	117,2
Dane z majetku	327,4	0,0	0,0	60,5	x	60,5	18,5
Dane na tovary a služby	180 591,5	190 704,0	190 704,0	195 658,5	102,6	4 954,5	108,3
Daň z pridanej hodnoty	128 462,9	135 654,0	135 654,0	135 978,2	100,2	324,2	105,9
Spotrebné dane	52 144,8	55 048,0	55 048,0	59 679,1	108,4	4 631,1	114,4
Dane z používania tovarov a z povolenia na výkon činnosti	-16,2	2,0	2,0	1,2	60,0	-0,8	-7,4
Dane z medzinárodného obchodu a transakcií	633,0	723,0	723,0	1 019,0	140,9	296,0	161,0
Sankcie uložené v daňovom konaní	x	x	x	53,8	x	53,8	x
Spolu daňové príjmy	236 267,9	248 007,0	248 007,0	258 239,0	104,1	10 232,0	109,3

Zdroj: MF SR

Na celkovom rozdieli 10 232,0 mil. Sk sa najväčšou mierou podieľali spotrebná daň z tabaku a tabakových výrobkov (4 223,6 mil. Sk), daň z príjmov právnických osôb (2 905,2 mil. Sk) a daň z príjmov vyberaná zážkou (1 481,2 mil. Sk).

NKÚ SR vykonal kontrolu správnosti zostavenia štátneho záverečného účtu za rok 2007 v príjmovej oblasti v DR SR a v CR SR. Vyžiadal si príslušné podklady, aby porovnal príjmové účty vedené DR SR a CR SR s účtami vedenými v Štátnej pokladnici. V príjmových

účtoch DR SR a CR SR v porovnaní s príjmovými účtami Štátnej pokladnice NKÚ SR nezistil rozdiely a potvrdzuje ich správnosť.

Kategória 110 – Dane z príjmov z kapitálového majetku

Tieto dane pre rok 2007 boli rozpočtované v sume 56 580,0 mil. Sk. Skutočné príjmy dosiahli sumu 61 447,2 mil. Sk, čo predstavuje plnenie na 108,6 %, t. j. viac o 4 867,2 mil. Sk oproti schválenému rozpočtu.

Daň z príjmov fyzickej osoby (položka 111)

Na rok 2007 bola daň z príjmov fyzických osôb (znižená o prevody) rozpočtovaná v sume 2 828,0 mil. Sk. Jej príjmy v skutočnosti dosiahli sumu 3 308,8 mil. Sk (117,0 %).

Hrubý výnos z dane z príjmov fyzických osôb dosiahol sumu 46 977,1 mil. Sk, z toho daň z príjmov fyzických osôb zo závislej činnosti v sume 41 728,6 mil. Sk, daň z príjmov fyzických osôb z podnikania a inej samostatnej zárobkovej činnosti v sume 5 008,4 mil. Sk a dane z príjmov nerezidentných osôb zo zdrojov na území SR v sume 240,1 mil. Sk.

Prevod podielu zaplatenej dane z príjmov fyzických osôb na verejnoprospešný účel bol v sume 386,2 mil. Sk a prevod dane z príjmov fyzických osôb do rozpočtu obcí a VÚC bol v sume 43 282,1 mil. Sk a 3 308,8 mil. Sk tvorí príjem štátneho rozpočtu.

- Na plnenie dane z príjmov fyzických osôb mali vplyv predovšetkým tieto faktory:
- rast mzdovej bázy, ktorý dosiahol 11,1 % oproti predpokladaným 8,5 %,
  - zvýšenie paušálnych výdavkov z 25 % na 40 % príjmov, ak si daňovník neuplatní preukázateľné daňové výdavky,
  - povinnosť platiť preddavky od hranice 50 tis. Sk posledne známej daňovej povinnosti,
  - zvýšenie nezdaniteľnej časti základu dane na daňovníka z 90 816 Sk na 95 616 Sk k 1.1.2007,
  - zvýšenie nezdaniteľnej časti základu dane na manžela (manželku).

V roku 2007 sumu výnosu dane z príjmov fyzických osôb ovplyvnila i suma vyššieho odvodu príjmov z dane z príjmov fyzických osôb do územnej samosprávy, ktorý bol v tomto roku vyšší ako v roku 2006 o 4 837,3 mil. Sk. V roku 2007 sa v porovnaní s rokom 2006 zvýšil i prevod podielu zaplatenej dane fyzickými osobami na verejnoprospešný účel o 33,3 mil. Sk.

Z hrubého výnosu dane z príjmov fyzických osôb (bez prevodu podielu zaplatenej dane FO na verejnoprospešný účel) zo sumy 46 590,9 mil. Sk v zmysle § 50 zákona o dani z príjmov a v zmysle zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa malo previesť do 31.03.2008 spolu 43 702,3 mil. Sk (do rozpočtov obcí 70,3 %, t. j. suma 32 753,4 mil. Sk a do rozpočtu VÚC 23,5 %, t. j. 10 948,9 mil. Sk). Keďže v roku 2007 bolo v prospech obcí prevedené 32 438,5 mil. Sk (z toho 258,4 mil. Sk sa týkalo vyrovnaní odvodu za rok 2006) a v prospech VÚC bolo v roku 2007 odvedené 10 843,6 mil. Sk (z toho 86,4 mil. Sk sa týkalo vyrovnaní za rok 2006) vydalo DR SR dňa 26.03.2008 Metodický pokyn č. 22/2/2008 k vysporiadaniu nedoplatkov a preplatkov zo zúčtovania podielov z výnosu dane z príjmov

fyzických osôb poukázaných v roku 2007 obciam a VÚC so splatnosťou k 31.03.2008. Do rozpočtov obcí bolo ešte 31.03.2008 prevedených 573,3 mil. Sk a do rozpočtov VÚC prevedených 191,6 mil. Sk. Týmto bol vysporiadaný prevod z dane z príjmov fyzických osôb v prospech obcí a VÚC za rok 2007.

Daň z príjmov právnickej osoby (položka 112)

Rozpočet dane z príjmov právnických osôb na rok 2007 v sume 49 538,0 mil. Sk bol v skutočnosti prekročený o 2 905,2 mil. Sk a bol dosiahnutý príjem v sume 52 443,2 mil. Sk (po odpočte prevedenej dane na verejnoprospešný účel v sume 882,9 mil. Sk). Rozpočet dane z príjmov právnických osôb bol splnený na 105,9 %.

V roku 2006 a v roku 2007 mali na rast daňových príjmov vplyv lepšie hospodárske výsledky a z toho vyplývajúca zvýšená daňová povinnosť daňových subjektov z oblasti bankového sektoru, energetického odvetvia, hutníckeho a plynárenského priemyslu.

Pozitívne sa napríklad prejavilo vyššie plnenie dane u daňových subjektov z ďalších regiónov Slovenska, keď príjmy z tejto dane za DR SR, pracovisko Trnava vzrástli voči predchádzajúcemu roku o 1 919,0 mil. Sk a pracovisko Košice vykázalo ich nárast o 1 359,0 mil. Sk.

Príjem dane sa zvýšil v porovnaní s predchádzajúcim rokom o 5 171,8 mil. Sk. Index rastu predstavoval 1,109. Prevedený podiel zaplatenej dane na verejnoprospešný účel sa voči roku 2006, kedy bol 772,1 mil. Sk, zvýšil o 110,8 mil. Sk.

Daň z príjmov vyberaná zrážkou (položka 113)

Najvyššie percento plnenia voči rozpočtu v roku 2007 bolo vykázané na daniach z príjmov vyberaných zrážkou 135,1 %. Rozpočet v sume 4 214,0 mil. Sk bol prekročený o 1 481,1 mil. Sk, takže príjem dane bol v skutočnosti 5 695,2 mil. Sk.

Výrazné zvýšenie výnosu dane z príjmov vyberanej zrážkou až o 35,1 % oproti rozpočtu bolo spôsobené tromi faktormi. Prvým je nárast počtu subjektov platiacich zrážkovú daň spôsobený príchodom nových investorov (najmä daň z licenčných poplatkov) ako aj zvýšením platieb u už existujúcich platcov. Druhým faktorom vyššieho skutočného výnosu oproti rozpočtovanému je nárast objemu vkladov (termínované vklady domácností ako aj vklady nefinančných podnikov). Zvýšením objemu vkladov dochádza k nárastu množstva úročených peňazí a tým dochádza aj k zvýšeniu výnosu zrážkovej dane. Tretí faktor, ktorý pozitívne ovplyvnil výnos zrážkovej dane, predstavuje legislatívna zmena, ktorá od 01.04.2007 zaviedla zdaňovanie výnosov plynúcich podielnikom z podielových listov pri ich výplate správcovskou spoločnosťou.

Kategória 120 – Dane z majetku

V roku 2007 neboli predmetom rozpočtovania dane z majetku (daň z dedičstva, z darovania a z prevodu a prechodu nehnuteľností) rovnako ako v predchádzajúcom roku. Predmetné dane boli zrušené. Z dobiehajúcich daňových povinností z predchádzajúcich rokov bol výber k 31.12.2007 v celkovej sume 60,5 mil. Sk.

Na príjme sa najvyššou čiastkou podieľala daň z prevodu a prechodu nehnuteľností sumou 57,6 mil. Sk, daň z darovania sumou 1,5 mil. Sk a daň z dedičstva sumou 1,4 mil. Sk.

Kategória 130 – Dane za tovary a služby

Dane za tovary služby boli rozpočtované v sume 190 704,0 mil. Sk. Dosiadnutá skutočnosť v sume 195 658,5 mil. Sk predstavuje plnenie na 102,6 %. Medziročný nárast predstavuje sumu 15 067 mil. Sk, t. j. 8,3 %.

Daň z pridanej hodnoty (položka 131)

Výška príjmov DPH bola stanovená v rozpočte v sume 135 654,0 mil. Sk. Skutočne dosiahnuté príjmy boli v sume 135 978,2 mil. Sk. Plnenie týchto príjmov tak bolo na 100,2 %, čo bolo viac o 324,2 mil. Sk. Daňová správa sa na naplnení daňových príjmov z DPH podieľala sumou 70 607,8 mil. Sk, čo predstavovalo 51,9 % a colná správa sumou 65 370,4 mil. Sk, čo predstavovalo 48,1 %.

Plnenie DPH v roku 2007 a porovnanie s rokom 2006 je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

(v mil. Sk)			
Druh príjmu	Skutočnosť rok 2006	Skutočnosť rok 2007	Rozdiel 2007 – 2006
DPH celkom	128 462,8	135 978,2	7 515,4
z toho: daňové úrady	73 367,3	70 607,8	-2 759,5
z toho: výber dane DPH	210 563,8	233 660,4	23 096,6
vrátený nadmerný odpočet	-137 199,4	-163 053,3	-25 853,9
nepriame dane platné do 31.12.1992	2,9	0,7	-2,2
colné úrady	55 095,5	65 370,4	10 274,9

Zdroj: DR SR

Výšku vybranej DPH ovplyvňuje suma vrátenej dane na základe uplatneného odpočtu dane, ktorá v roku 2007 bola v sume 163 053,3 mil. Sk a oproti roku 2006 sa zvýšila o 25 853,9 mil. Sk. Z uvedeného vyplýva, že suma vrátených nadmerných odpočtov rastie rýchlejšie ako suma vybranej DPH. Vyššie nadmerné odpočty DPH oproti roku 2006 boli daňovými orgánmi vyplatené najmä daňovým subjektom, ktoré podnikali v oblasti elektroniky, automobilizmu, energetiky, spracovania ocele, spracovateľského priemyslu ako i v oblasti budovania cestnej a diaľničnej infraštruktúry. Celkovú sumu vybranej dane ovplyvnili i nepriame dane platné do 31.12.1992 vybrané daňovou správou v sume 0,7 mil. Sk.

Vyšší výber DPH colnými úradmi oproti roku 2006 o 10 274,9 mil. Sk bol ovplyvnený vyšším dovozom tovaru z tretích krajín.

V roku 2007 podiel daňovej správy na celkovom príjme DPH bol 51,9 %. Tento podiel bol nižší ako bol vykázaný v roku 2006, kedy sa daňová správa podieľala na celkovom výbere DPH 57,1 %. V roku 2005 bol podiel 65,8 %. Na tomto trende sa odráža nárast výberu dane colnými orgánmi z tretích krajín a daňovými úradmi vrátený nadmerný odpočet, ktorý si uplatnili daňové subjekty v daňových priznaniach.

NKÚ SR vykonal kontrolu postupu daňových orgánov pri správe a vymáhaní daňových nedoplatkov na DPH u právnických osôb. Účelom kontroly bolo preveriť postup daňových orgánov pri vedení evidencie DPH, ďalej účinnosť vymáhania daňových

nedoplatkov s dôrazom na zvýšenie efektívnosti výberu daňových príjmov do štátneho rozpočtu SR. V rámci vyhodnotenia výsledkov kontroly NKÚ SR posúdil výber DPH, dane z príjmov právnických osôb a dane z príjmov fyzických osôb na základe vyžiadaných údajov z DR SR a z 34 vybraných daňových úradov. Ďalej bola v rámci kontroly posúdená realizácia programu „Výber daní vo vybraných podprogramoch a projektoch“ s cieľom vyhodnotiť zabezpečenie efektívneho výberu daní v správe daňových orgánov. Kontrolou boli najčastejšie zistené prípady porušenia zákona o správe daní a poplatkov, ktoré mali vplyv na plnenie, resp. neplnenie daňových príjmov štátneho rozpočtu, keď správca dane nezačal vymáhanie daňového nedoplatku, alebo začal s jeho vymáhaním neskoro, často aj po niekoľkých rokoch, keď už šanca na vymoženie bola veľmi malá, nevyužíval všetky možnosti daňového exekučného konania, ktoré mohli prispieť k rýchlejšiemu vymoženiu daňového nedoplatku, vyrubovanie sankčného úroku a ukladanie pokút bolo odkladané až na dobu, keď hrozila možnosť zániku ich vyrubenia, ako i nevyužíval dostatočne možnosť odstúpenia prípadov, kde bolo podozrenie zo spáchania trestného činu orgánom činným v trestnom konaní. NKÚ SR vyhodnotil aj účinnosť výberu DPH, dane z príjmov právnických osôb a dane z príjmov fyzických osôb z hľadiska sumy výberu daní, počtu správcov, mzdových nákladov, počtu registrovaných daňových subjektov na jednotlivých daniach, počtu kontrol, sumy dorubenej dane po kontrole, výšky nedoplatkov a ich vymáhania, pričom z porovnania efektívnosti výnosu jednej vynaloženej koruny vyplýva, že najvyššia výnosnosť bola dosiahnutá na dani z príjmov právnických osôb vo výške 449 Sk, druhá najvyššia výnosnosť bola na DPH, a to 288 Sk a najnižšia výnosnosť bola dosiahnutá na dani z príjmov fyzických osôb vo výške 171 Sk. Nižšia výnosnosť u DPH a dani z príjmov fyzických osôb však súvisí najmä s vyššou administratívnou náročnosťou ich spravovania, o čom svedčí viac ako dvojnásobne vyšší prepočítaný počet správcov spravujúcich DPH a daň z príjmov fyzických osôb v porovnaní s počtom správcov spravujúcich daň z príjmov právnických osôb.

Spotrebné dane (položka 132)

Spotrebné dane rozpočtované na rok 2007 v sume 55 048,0 mil. Sk dosiahli v skutočnosti príjmy v sume 59 679,1 mil. Sk, čo predstavuje plnenie na 108,4 %.

Plnenie spotrebných daní daňovými a colnými úradmi je uvedené v nasledujúcej tabuľke:

(v mil. Sk)

Druh spotrebnej dane	Skutočnosť 2006	Rozpočet 2007		Skutoč. 2007	% plnenia upr. rozp. 4/3x100	Rozdiel 4-3	Index 4/1x100
		schválený	upravený				
a	1	2	3	4	5	6	7
z minerálneho oleja	32 974,6	33 723,0	33 723,0	33 990,7	100,8	267,7	103,1
z liehu	5 769,2	5 918,0	5 918,0	5 925,1	100,1	7,1	102,7
z piva	1 850,3	1 987,0	1 987,0	2 119,0	106,6	132,0	114,5
z vína	118,3	110,0	110,0	110,7	100,6	0,7	93,6
z tabaku a tabakových výrobkov	11 432,3	13 310,0	13 310,0	17 533,6	131,7	4 223,6	153,4
Spolu	52 144,7	55 048,0	55 048,0	59 679,1	108,4	4 631,1	114,4

Zdroj: MF SR

Celkový výnos spotrebných daní je oproti rozpočtu vyšší o 4 631,1 mil. Sk. Zvýšený výnos bol pri všetkých spotrebných daniach. Najväčšia odchýlka od rozpočtovanej úrovne bola pri spotrebnej dani z tabaku a tabakových výrobkov (4 223,6 mil. Sk). Odchýlku spôsobil efekt predzásobenia, ktorý súvisel so zvýšením sadzieb spotrebnej dane z tabakových výrobkov od 01.01.2008. K predzásobeniu došlo, na rozdiel od minulosti, už oveľa skôr (hotovostne už od októbra), čo viedlo aj k vyššiemu hotovostnému plneniu v roku 2007. Rozpočet na rok 2007 predpokladal najväčší efekt z predzásobenia až v hotovostnom výnose v januári 2008, podobne ako tomu bolo pri zvyšovaní sadzieb daní k 01.01.2006.

Dane z používania tovarov a z povolenia na výkon činnosti (položka 134)

Dane z používania tovarov a z povolenia na výkon činnosti boli v rozpočte tvorené len daňou z úhrad za dobývací priestor vo výške 2,0 mil. Sk. V skutočnosti dosiahol výnos z týchto daní hodnotu 1,2 mil. Sk. Z tejto sumy tvorila daň z úhrad za dobývací priestor 2,1 mil. Sk a cestná daň, ktorá je príjmom rozpočtov vyšších územných celkov -0,9 mil. Sk. Na cestnej dani bola (dobeh dane na základe úkonov v zmysle zákona) v roku 2007 vybraná suma 17,7 mil. Sk a vyšším územným celkom bolo prevedených 18,6 mil. Sk. Záporný rozdiel -0,9 mil. Sk vznikol na základe úkonov správcov dane súvisiacich s výberom dane za predchádzajúce roky a kompenzácie chybné smerovaných platieb medzi účtami cestnej dane a dane z motorových vozidiel.

NKÚ SR v rámci plánu kontrolnej činnosti na rok 2007 vykonal kontrolu postupu správcu dane pri správe, kontrole a vymáhaní dane z motorových vozidiel a overenie správnosti a včasnosti prevodu výnosu dane do rozpočtov vyšších územných celkov v 10 daňových úradoch. Pri vyhodnocovaní boli využité aj získané údaje uvedené v dotazníkoch z 34 daňových úradov a údaje vyžiadané z DR SR. Na základe výsledkov kontroly možno konštatovať, že daňové úrady vo viacerých prípadoch vydávali rozhodnutia, ktoré vo výrokovej časti i v odôvodnení neobsahovali zákonom stanovené náležitosti, nevyužili možnosť uložiť daňovým subjektom pokuty a sankčné úroky, resp. ich uložili na podnet NKÚ SR počas výkonu kontroly a pri vymáhaní daňového nedoplatku nevyužili v plnom rozsahu inštitút záložného práva na nehnuteľný i hnutel'ný majetok daňových dlžníkov. Úspešnosť výberu dane z motorových vozidiel sa znížila. Z porovnania podielu mzdových výdavkov na správu dane z motorových vozidiel na celkových mzdových výdavkoch na výkon správy daní a podielu výberu dane z motorových vozidiel na celkových daňových príjmoch vyplýva veľký nepomer medzi vynaloženými mzdovými výdavkami a výberom dane, čo poukazuje na nízku efektívnosť výberu tejto dane.

Kategória 140 - Dane z medzinárodného obchodu a transakcií

V rozpočte bol na rok 2007 stanovený výnos daní z medzinárodného obchodu a transakcií v celkovej sume 723,0 mil. Sk. Skutočný výnos v sume 1 019,0 mil. Sk predstavoval plnenie rozpočtu na 140,9 %. V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa zvýšil výnos daní z medzinárodného obchodu a transakcií o 386,0 mil. Sk, t. j. o 61,0 %.

Kategória 160 – Sankcie uložené v daňovom konaní

V zmysle Opatrenia MF SR z 28.03.2006 Čl. I bod 5, ktoré vstúpilo do platnosti od 1.1.2007, bola hlavná kategória 100 doplnená kategóriou 160 Sankcie uložené v daňovom konaní. Na základe uvedeného boli v roku 2007 do daňových príjmov zaradené pokuty z daňovej kontroly, ktoré sa v predchádzajúcom roku započítavali do nedaňových príjmov. V roku 2007 príjmy z pokút z daňovej kontroly zvýšili daňové príjmy celkom o sumu 53,8 mil. Sk.

Daňové nedoplatky

Daňová správa SR evidovala k 31.12.2007 nedoplatky celkom vo výške 66 003,0 mil. Sk. Z toho boli daňové nedoplatky v sume 65 114,0 mil. Sk a nedaňové nedoplatky v sume 889,0 mil. Sk. V roku 2007 vzrástol objem celkových nedoplatkov o 6 426,0 mil. Sk, pričom daňové nedoplatky vzrástli o 6 451,0 mil. Sk. Daňová správa SR eviduje ku dňu 31.12.2007 daňové nedoplatky u 156 683 daňových dlžníkov.

Porovnanie stavu celkových daňových nedoplatkov k 31.12.2006 a k 31.12.2007:

(v mil. Sk)

Daňové nedoplatky	k 31.12.2006	k 31.12.2007	Rozdiel	Index 2007/2006
DR SR	58 663,0	65 114,0	6 451,0	1,11

Zdroj: DR SR

Porovnanie členenia celkových daňových nedoplatkov v rokoch 2006 a 2007:

(v mil. Sk)

Ukazovateľ	k 31.12.2006	k 31.12.2007	Rozdiel
Evidovaný stav daňových nedoplatkov	58 663,0	65 114,0	6 451,0
z toho: vymožitelné daňové nedoplatky	20 692,0	20 110,0	-582,0
daňové nedoplatky v pomocnej evidencii	37 971,0	45 004,0	7 033,0
z toho: prihlásené daňové nedoplatky do konkurzného a vyrovnacieho konania	2 779,0	2 539,0	-240,0
nevymožiteľné	35 192,0	42 465,0	7 273,0

Zdroj: DR SR

Na výšku daňových nedoplatkov mala najväčší vplyv neuhradená určená daň podľa pomôcok po vykonanej daňovej kontrole daňovým subjektom, ktoré už nevykonávajú svoju činnosť, nemajú žiadny exekúciou postihnuteľný majetok a v mnohých prípadoch nie je možné zistiť ich druhého veriteľa, nevyhnutne potrebného na podanie návrhu na vyhlásenie konkurzu, alebo ide o subjekty, ktoré sú zapojené do rôznej protizákonnej činnosti. Vykonanie týchto kontrol je preto potrebné z dôvodu vyvodenia trestnoprávnej zodpovednosti.

Daňová správa SR evidovala k 31.12.2007 vymožitelné nedoplatky vo výške 20 110,0 mil. Sk, čo predstavuje v porovnaní s rokom 2006 pokles o 582,0 mil. Sk, k čomu prispela aj zvýšená aktivita exekútorov zameraná najmä na:

- rýchlu reakciu na novo vzniknutý daňový nedoplatok,
- využitie najefektívnejšieho spôsobu vymáhania daňového nedoplatku,

- v rámci zrealňovania stavu vymožitelných daňových nedoplatkov ich presun do pomocnej evidencie, prípadne ich odpisovanie a následkom zániku po splnení zákonom stanovených podmienok,
- podávanie návrhov na vyhlásenie konkurzu a prihlasovanie daňových nedoplatkov do konkurzných konaní.

Najvyšší podiel na vymožitelných daňových nedoplatkoch celkom v roku 2006 a 2007 mali vymožitelné daňové nedoplatky na DPH. V roku 2006 bol ich podiel 59,1 % a v roku 2007 sa ich podiel zvýšil na 63,0 %. Príčiny vzniku daňových nedoplatkov na DPH sú najmä v dorubení a neuhradení dodatočne vyrubenej dane po vykonaní kontroly správcom dane. Na zníženie stavu vymožitelných daňových nedoplatkov ku koncu roka 2007 na sumu 20 110,0 mil. Sk mali vplyv aj úkony vykonané exekútormi. V priebehu roka 2007 bolo začatých 30 689 daňových exekučných konaní na celkovú sumu 5 713,4 mil. Sk a do konkurzu boli prihlásené pohľadávky 286 daňových subjektov v celkovej sume 699,5 mil. Sk.

Podľa druhov daní bola najvyššia suma daňových nedoplatkov vykázaná v roku 2007 na DPH. Jej podiel na celkových daňových nedoplatkoch evidovaných v pomocnej evidencii bol 59,1 %. Nižší podiel bol vykázaný na dani z príjmov právnickej osoby 21,4 % a na dani z príjmov fyzickej osoby 7,5 %.

Oproti roku 2006 sa podiel daňových nedoplatkov DPH evidovaných v pomocnej evidencii na celkovom daňovom nedoplatku v pomocnej evidencii v roku 2007 zvýšil o 2,2 %. Nárast bol zaznamenaný aj na spotrebných daniach a to o 2,4 %. Pokles v roku 2007 zaznamenala daň z príjmov právnických osôb, ktorej podiel sa znížil o 2,9 %.

Nevymožitelné nedoplatky vzrástli v roku 2007 oproti stavu v roku 2006 o 7 273,0 mil. Sk, t. j. na sumu 42 465,0 mil. Sk a daňové nedoplatky daňových dlžníkov, na ktorých bol vyhlásený konkurz, alebo ktorým bolo povolené vyrovnanie predstavovali sumu 2 539,0 mil. Sk, t. j. pokles o 240,0 mil. Sk. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že daňová správa evidovala k 31.12.2007 z celkového objemu daňových nedoplatkov vysoký podiel nedoplatkov, ktoré sú nevymožitelné. Ich podiel na celkových daňových nedoplatkoch predstavoval 65,2 %.

DR SR v roku 2007 na základe zmluvy o postúpení daňových pohľadávok v súlade s § 65b zákona o správe daní a poplatkov obdržalo odplatu od Slovenskej konsolidačnej, a. s. v sume 346,6 mil. Sk.

Colné nedoplatky

Colná správa evidovala k 31.12.2007 colné pohľadávky v lehote splatnosti a po lehote splatnosti v celkovej sume 3 370,9 mil. Sk, čo je oproti roku 2006 menej o 2 754,7 mil. Sk. Pohľadávky v lehote splatnosti dosiahli celkom 413,9 mil. Sk. Pohľadávky po lehote splatnosti boli vykázané vo výške 2 664,1 mil. Sk. Pokles oproti roku 2006, kedy boli pohľadávky po lehote splatnosti v sume 4 812,4 mil. Sk, bol spôsobený najmä odpísaním pohľadávok spoločnosti Calex, a. s. Zlaté Moravce. Pohľadávky bez dátumov oznámenia dlhu boli 292,9 mil. Sk.

Hlavná kategória 200 – Nedaňové príjmy

Nedaňové príjmy boli na rok 2007 rozpočtované v sume 19 257,8 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami bola táto suma znížená na 19 113,9 mil. Sk. V skutočnosti boli nedaňové príjmy v roku 2007 vykázané v sume 23 712,7 mil. Sk. Pôvodný rozpočet sa tak prekročil o 4 454,9 mil. Sk a upravený rozpočet o 4 598,8 mil. Sk. Plnenie nedaňových príjmov v rokoch 2006 a 2007 zobrazuje nasledujúca tabuľka:

(v mil. Sk)

Druh príjmu	Skutočnosť 2006	Rozpočet 2007		Skutoč. 2007	% plnenia upr. rozp. 4/3x100	Rozdiel 4-3	Index 4/1x100
		schválený	upravený				
a	1	2	3	4	5	6	7
Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku	1 349,2	2 962,7	3 043,5	2 707,8	89,0	-335,7	200,7
Administratívne poplatky a iné poplatky a platby	7 668,5	7 677,6	7 624,6	7 960,9	104,4	336,3	103,8
Kapitálové príjmy	639,1	670,6	434,8	650,4	149,6	215,6	101,8
Úroky z tuzemských a zahraničných úverov, pôžičiek, NFV, vkladov, ážio	4 303,0	5 234,8	5 235,1	6 319,4	120,7	1 084,3	146,9
Iné nedaňové príjmy	5 867,6	2 712,1	2 775,9	6 074,2	218,8	3 298,3	103,5
Nedaňové príjmy spolu	19 827,4	19 257,8	19 113,9	23 712,7	124,1	4 598,8	119,6

Zdroj: MF SR

Kontrolou príjmov za rok 2007 bolo v niektorých prípadoch zistené, že v procese plánovania a schvaľovania príjmov došlo u niektorých organizácií k nadhodnoteniu, resp. podhodnoteniu príjmov.

Kategória 210 – Príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku

V roku 2007 boli príjmy z podnikania a z vlastníctva majetku rozpočtované vo výške 2 962,7 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami bola táto suma zvýšená na 3 043,5 mil. Sk. Skutočné príjmy dosiahli výšku 2 707,8 mil. Sk, čo predstavuje plnenie upraveného rozpočtu na 89,0 %. Príjmy neboli naplnené aj z dôvodu platnosti rozhodnutia Najvyššieho súdu SR o pozastavení vyplácania dividend akcionárom spoločnosti Transpetrol, a. s. Ďalším dôvodom nižšieho plnenia príjmov z podnikania a z vlastníctva majetku boli nižšie dividendy zo Slovak Telecomu, a. s. ako sa pôvodne očakávalo o 319,7 mil. Sk.

Kategória 220 – Administratívne poplatky a iné poplatky a platby

Príjmy tejto kategórie boli rozpočtované v sume 7 677,6 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami boli znížené na 7 624,6 mil. Sk. V skutočnosti dosiahli príjmy výšku 7 960,9 mil. Sk, čím sa upravený rozpočet naplnil na 104,4 %.

Administratívne príjmy dosiahli spolu 4 742,8 mil. Sk, platby sankčného charakteru 1 547,0 mil. Sk a poplatky a platby z nepriemyselného a náhodného predaja služieb predstavovali 1 671,1 mil. Sk.

Kategória 230 – Kapitálové príjmy

Kapitálové príjmy boli rozpočtované v roku 2007 v sume 670,6 mil. Sk. Upravený rozpočet sa znížil na 434,8 mil. Sk. V skutočnosti dosiahli kapitálové príjmy v roku 2007 hodnotu 650,4 mil. Sk, čo predstavuje plnenie upraveného rozpočtu na 149,6 %.

Kategória 240 – Úroky z tuzemských úverov, pôžičiek a vkladov a NFV

Príjmy tejto kategórie boli rozpočtované vo výške 5 186,8 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami boli zvýšené na 5 187,2 mil. Sk. Skutočné príjmy predstavovali 6 310,7 mil. Sk. Upravený rozpočet bol splnený na 121,7 %. Vyššie plnenie výnosu z príjmov ovplyvnilo najmä to, že do 15.05.2007 sa peňažné prostriedky v rámci refinančného systému medzi Štátnou pokladnicou a ARDAL úročili za podmienok aké boli na peňažnom trhu. Od 15.05.2007 MF SR vydalo súhlas, aby sa takéto prostriedky využívali bezúročne, čo umožnila novela § 2c zákona č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici v znení neskorších predpisov.

Kategória 250 – Úroky zo zahraničných úverov, pôžičiek, vkladov a NFV

Úroky zo zahraničných úverov, pôžičiek, vkladov a NFV boli v roku 2007 rozpočtované v sume 47,9 mil. Sk. V skutočnosti dosiahli tieto príjmy sumu 8,7 mil. Sk, čo znamená splnenie rozpočtu na 18,2 %.

Kategória 290 – Iné nedaňové príjmy

Výnos z príjmov v tejto kategórii bol na rok 2007 rozpočtovaný sumou 2 712,1 mil. Sk a upravenom rozpočte sumou 2 775,9 mil. Sk. V skutočnosti dosiahli príjmy výšku 6 074,2 mil. Sk, čím sa rozpočet naplnil na 218,8 %.

Hlavná kategória 300 – Granty a transfery

Výnos z príjmov v tejto kategórii bol rozpočtovaný na rok 2007 vo výške 43 206,7 mil. Sk, pričom rozpočtovaný výnos pre zahraničné granty a transfery bol 29 082,2 mil. Sk a pre tuzemské granty a transfery 14 124,5 mil. Sk. Rozpočet príjmov bol upravený na základe skutočného plnenia na 39 792,7 mil. Sk, z čoho na zahraničné granty a transfery pripadalo 25 668,2 mil. Sk a na tuzemské granty a transfery 14 124,5 mil. Sk. Rozpočtovanú sumu tvorili len transfery, pretože granty sa vzhľadom na svoj charakter dobrovoľných príspevkov od dobrovoľných darcov a sponzorov nerozpočtujú. Skutočný výnos z týchto príjmov dosiahol sumu 40 268,3 mil. Sk, čo predstavuje plnenie upraveného rozpočtu na 101,2 %.

Kategória 310 – Tuzemské bežné transfery

Tuzemské bežné transfery boli rozpočtované v sume 14 124,5 mil. Sk. Tvorilo ich 224,0 mil. Sk v kapitole Ministerstva zdravotníctva SR určených na činnosť operačných stredísk záchranej zdravotnej služby a 13 900,0 mil. Sk v kapitole Všeobecná pokladničná správa. V skutočnosti dosiahli výšku 14 331,1 mil. Sk.

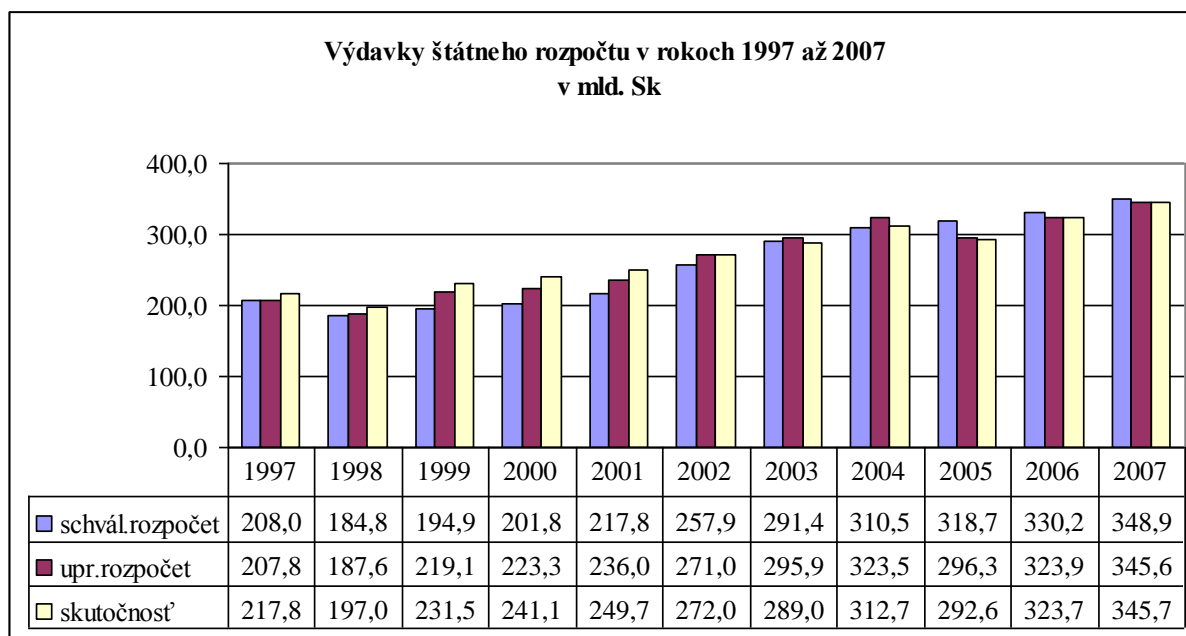
Kategória 320 – Zahraničné transfery

Z prostriedkov všeobecného rozpočtu EÚ boli rozpočtované príjmy v tejto kategórii vo výške 29 082,2 mil. Sk. Pôvodný rozpočet bol neskôr znížený na 25 668,2 mil. Sk. V skutočnosti sa tieto prostriedky z rozpočtu EÚ čerpali v sume 25 528,6 mil. Sk. To predstavuje plnenie na 99,5 %. Zahraničné transfery boli rozpočtované v kapitole VPS

z dôvodov, že v čase prípravy štátneho rozpočtu nebol schválený Národný referenčný rámec. Príjmy boli v priebehu roka rozpočtovými opatreniami presunuté v prospech kapitoly MP SR vo výške 3 786,8 mil. Sk a prostriedky v sume 3 793,8 mil. Sk budú v súlade s § 8 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy použité v nasledujúcom roku.

6 Výdavky štátneho rozpočtu

Výdavky ŠR na rok 2007 boli zákonom o štátnom rozpočte určené vo výške 348 857,5 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami boli znížené na 345 600,1 mil. Sk, čo je o 3 257,4 mil. Sk menej. Skutočnosť bola vykázaná vo výške 345 747,9 mil. Sk, čo predstavuje plnenie na 100,0 % oproti upravenému rozpočtu. V porovnaní s rokom 2006 bolo čerpanie výdavkov vyššie o 22 093,0 mil. Sk. Výdavky ŠR v rokoch 1997 až 2007 sú uvedené v nasledujúcom grafe:

Zdroj: MF SR

Výdavky štátneho rozpočtu v ekonomickom členení

Ekonomická klasifikácia triedi rovnorodé druhy výdavkov na hlavné kategórie, kategórie, položky a podpoložky a umožňuje identifikáciu. V súlade s § 8 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy vymedzuje:

- bežné výdavky, ktorými sú najmä rozpočtové výdavky na mzdy a platy, služby, materiál určený na spotrebu, ako aj platby za trvanlivé tovary a vybavenie na vojenské účely, na výstavbu vojenského charakteru a vojenských budov,
- kapitálové výdavky, ktorými sú najmä rozpočtové výdavky na obstaranie a zhodnotenie hmotného majetku a nehmotného majetku.

(v mil. Sk)

Ukazovateľ	Skutoč. 2006	Rozpočet 2007		Skutoč. 2007	% plnenia upr. rozp. 4/3x100	Rozdiel 4-3	Index 2007/2006 4/1x100
		Schválený	upravený				
a	1	2	3	4	5	6	7
Bežné výdavky	282 757,3	310 604,6	297 879,0	296 925,6	99,7	-953,4	105,0
Kapitálové výdavky	40 897,6	38 252,9	47 721,1	48 822,3	102,3	1 101,2	119,4
Výdavky spolu	323 654,9	348 857,5	345 600,1	345 747,9	100,0	147,8	106,8

Zdroj: Štátna pokladnica

Hlavná kategória 600 - Bežné výdavky

Rozpočet bol schválený vo výške 310 604,6 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami bol znížený na sumu 297 879,0 mil. Sk. Skutočné výdavky boli vykázané vo výške 296 925,6 mil. Sk, čo je o 953,4 mil. Sk menej oproti upravenému rozpočtu. V porovnaní s rokom 2006 bežné výdavky vzrástli o 14 168,3 mil. Sk. Podiel skutočných bežných výdavkov na celkových výdavkoch predstavuje 85,9 %. V roku 2006 predstavoval 87,4 %. Uvedené poukazuje na mierne znižovanie podielu bežných výdavkov oproti kapitálovým. Bežnými výdavkami sa financujú prevádzkové potreby štátneho rozpočtu: mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania v štátnych rozpočtových organizáciách a na to nadväzujúce platby poisťovného a príspevkov zamestnávateľov do poisťovní, výdavky na tovary a služby, ďalej bežné transfery poskytnuté zo štátneho rozpočtu a splátky úrokov a ostatné platby súvisiace s úvermi.

Kategória 610 - Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania

Rozpočet tejto kategórie bol schválený vo výške 40 863,3 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami bol zvýšený o 682,2 mil. Sk na sumu 41 545,5 mil. Sk. Skutočné výdavky boli vykázané vo výške 41 422,3 mil. Sk, čo je o 123,2 mil. Sk menej oproti upravenému rozpočtu. V porovnaní s rokom 2006 dosiahla výška skutočných výdavkov nárast o 2 530,8 mil. Sk. Do tejto kategórie patria všetky plnenia fyzickým osobám v pracovnom pomere, v služobnom pomere, v štátnozamestnaneckom pomere (vrátane zamestnancov zahraničnej služby) a za výkon verejných funkcií uhrádzané podľa príslušných predpisov. Patrí sem i valutová časť plátov zamestnancov zahraničnej služby vyjadrená v slovenskej mene a platy zamestnancov vykonávajúcich verejnoprospešné práce, na ktoré poskytovali príspevky príslušné úrady práce. Výsledky hospodárenia tejto kategórie podľa jednotlivých položiek sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

(v mil. Sk)

Ukazovateľ	Skutoč. 2006	Rozpočet 2007		Skutoč. 2007	% plnenia upr. rozp. 4/3x100	Rozdiel 4-3	Index 2007/2006 4/1x100
		schválený	upravený				
a	1	2	3	4	5	6	7
610 Mzdy, platy, služobné príjmy a OOV	38 891,5	40 863,3	41 545,5	41 422,3	99,7	-123,2	106,5
611 Tarifný plat, osobný plat, základný plat, funkčný plat	26 208,1	29 653,9	27 735,5	27 517,4	99,2	-218,1	105,0
612 Priplatky	7 986,8	8 120,7	8 300,6	8 290,7	99,9	-9,9	103,8
613 Náhrada za pracovnú pohotovosť	345,3	393,8	369,3	366,1	99,1	-3,2	106,0
614 Odmeny	2 548,6	758,1	3 294,7	3 402,9	103,3	108,2	133,5
615 Ostatné osobné vyrovnania	489,9	508,0	386,5	386,8	100,1	0,3	79,0
616 Doplatok k platu a ďalší plat	1 312,8	1 428,9	1 458,9	1 458,5	100,0	-0,4	111,1

Mzdové výdavky boli v rozpočtových organizáciách rozpísané pre stanovený limit zamestnancov, pričom skutočný počet zamestnancov bol oproti upravenému limitu nižší.

Počet zamestnancov rozpočtových organizácií dosiahol v roku 2007 130 286 osôb, čo je o 2 115 osôb menej oproti skutočnosti roku 2006, t. j. o 1,6 % a oproti upravenému limitu menej o 9 040 osôb, t. j. o 6,5 %. V úradoch ústredných orgánov štátnej správy bolo zamestnaných 10 893 osôb, čo je o 27 osôb menej oproti skutočnosti roku 2006 a o 1 157 osôb menej oproti upravenému rozpočtu (12 050 osôb), t. j. o 9,6 %.

NKÚ SR konštatuje, že naďalej pretrváva stav, že v jednotlivých rokoch rozpísané limity zamestnancov sa nenapĺňali, pričom mzdové prostriedky sa vyčerpali. Okrem toho, správcovia jednotlivých kapitol si objednávali u rôznych externých dodávateľov aj práce a služby, ktoré boli súčasťou činností vyplývajúcich z organizačných poriadkov jednotlivých organizácií, resp. z opisov štátnozamestnaneckých miest. Tým sa obchádzal stanovený limit počtu zamestnancov, ako aj limit mzdových prostriedkov, nakoľko tieto výdavky boli hradené z kategórie 630 - Tovary a ďalšie služby.

Kategória 620 - Poistné

Rozpočet poistného bol schválený vo výške 14 399,2 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami bol znížený na sumu 12 912,5 mil. Sk, čo je o 1 486,7 mil. Sk menej. Skutočné výdavky boli vykázané vo výške 12 900,5 mil. Sk. V porovnaní s rokom 2006 skutočné výdavky narástli o 846,6 mil. Sk. Výsledky hospodárenia tejto kategórie podľa jednotlivých položiek sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

Ukazovateľ	Skutoč. 2006	Rozpočet 2007		Skutoč. 2007	% plnenia upr. rozp. 4/3x100	Rozdiel 4-3	Index 2007/2006 4/1x100
		schválený	upravený				
a	1	2	3	4	5	6	7
620 Poistné a príspevok do poisťovní	12 053,9	14 399,2	12 912,5	12 900,5	99,9	-12,0	107,0
621 Poistné do Všeobecnej zdravotnej poisťovne	946,6	2 722,6	1 007,2	985,7	97,9	-21,5	104,1
622 Poistné do Spoločnej zdravotnej poisťovne	2 342,6	2 426,7	2 316,2	2 311,6	99,8	-4,6	98,7
623 Poistné do ostatných zdravotných poisťovní	311,3	388,5	536,8	539,1	100,4	2,3	173,2
625 Poistné do Sociálnej poisťovne	4 992,7	5 279,9	5 344,4	5 341,7	99,9	-2,7	107,0
627 Príspevok do doplnkových dôchodkových poisťovní	151,0	181,8	225,8	226,3	100,2	0,4	149,9
628 Poistné na osobitné účty	3 308,7	3 396,9	3 480,0	3 494,0	100,4	14,0	105,6
629 Príspevok na starobné dôchodkové sporenie	1,0	2,8	2,1	2,1	100,0	0,0	207,5

Zdroj: Štátna pokladnica

Kategória 630 - Tovary a ďalšie služby

Rozpočet tejto kategórie bol schválený vo výške 48 512,5 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami bol znížený na sumu 39 405,2 mil. Sk, čo je o 9 107,3 mil. Sk menej. Skutočné výdavky boli vykázané vo výške 39 616,7 mil. Sk, čo je o 211,5 mil. Sk viac oproti upravenému rozpočtu. V porovnaní s rokom 2006 dosiahla výška skutočných výdavkov pokles o 1 674,6 mil. Sk. Táto kategória zahŕňa platby za tovary a služby. Výsledky hospodárenia tejto kategórie podľa jednotlivých položiek sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

(v mil. Sk)

Ukazovateľ	Skutoč. 2006	Rozpočet 2007		Skutoč. 2007	% plnenia upr. rozp. 4/3x100	Rozdiel 4-3	Index 2007/2006 4/1x100
		schválený	upravený				
a	1	2	3	4	5	6	7
630 Tovary a služby	41 291,3	48 512,5	39 405,2	39 616,7	100,5	211,5	95,9
631 Cestovné náhrady	1 117,8	1 239,2	1 124,1	1 095,9	97,5	-28,2	98,0
632 Energie, voda a komunikácie	5 766,4	5 461,0	5 519,7	5 507,8	99,8	-12,0	95,5
633 Materiál	10 639,3	12 014,5	11 382,6	11 581,5	101,7	198,9	108,9
634 Dopravné	2 387,3	2 300,2	2 260,6	2 285,0	101,1	24,5	95,7
635 Rutinná a štandardná údržba	5 987,2	4 629,3	5 199,3	5 205,8	100,1	6,6	86,9
636 Nájomné za nájom	955,5	854,8	894,0	884,6	98,9	-9,4	92,6
637 Služby	14 438,0	22 013,5	13 024,9	13 056,1	100,2	31,1	90,4

Zdroj: Štátna pokladnica

Kategória 640 - Bežné transfery

Rozpočet bežných transferov bol schválený vo výške 173 837,6 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami bol zvýšený na sumu 173 842,9 mil. Sk. Skutočné výdavky boli vykázané vo výške 172 987,5 mil. Sk, čo je o 855,4 mil. Sk menej oproti upravenému rozpočtu. V porovnaní s rokom 2006 vzrástla suma skutočných výdavkov o 8 836,9 mil. Sk. Transferové platby sú výdavky uskutočňované bez toho, aby za ne ich príjemcovia poskytovali nejaké protislužby alebo tovary. Výsledky hospodárenia tejto kategórie podľa jednotlivých položiek sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

(v mil. Sk)

Ukazovateľ	Skutoč. 2006	Rozpočet 2007		Skutoč. 2007	% plnenia upr. rozp. 4/3x100	Rozdiel 4-3	Index 2007/2006 4/1x100
		schválený	upravený				
a	1	2	3	4	5	6	7
640 Bežné transfery	164 150,6	173 837,6	173 842,9	172 987,5	99,5	-855,4	105,4
641 Transfery v rámci verejnej správy	48 686,0	50 567,2	51 592,5	51 504,6	99,8	-87,9	105,8
642 Transfery jednotlivcom a neziskovým právnickým osobám	75 878,9	81 264,7	81 004,9	80 602,0	99,5	-403,0	106,2
644 Transfery nefinančným subjektom a transfery príspevkov	24 710,1	22 949,5	25 528,6	25 228,3	98,8	-300,2	102,1
647 Transfery do tuzemských finančných inštitúcií	209,1	240,6	216,1	216,0	99,9	-0,1	103,3
649 Transfery do zahraníčia	14 666,6	18 815,6	15 500,8	15 436,7	99,6	-64,2	105,3

Zdroj: Štátna pokladnica

Kategória 650 - Splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úrokmi

Rozpočet bol schválený vo výške 32 992,0 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami bol znížený o 2 819,1 mil. Sk na sumu 30 172,9 mil. Sk. Skutočné výdavky boli vykázané vo výške 29 998,6 mil. Sk, čo je o 174,3 mil. Sk menej oproti upravenému rozpočtu. V porovnaní s rokom 2006 výdavky vzrástli o 3 628,6 mil. Sk. Patrí sem splácanie samotných úrokov (z úverov, štátnych pokladničných poukážok, dlhopisov, vládnych obligácií, atď.) i poplatkov súvisiacich s úvermi (manipulačné poplatky, provízie, dohodové poplatky, jednatel'ské poplatky). Výsledky hospodárenia tejto kategórie podľa jednotlivých položiek sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

(v mil. Sk)

Ukazovateľ	Skutoč. 2006	Rozpočet 2007		Skutoč. 2007	% plnenia upr. rozp. 4/3x100	Rozdiel 4-3	Index 2007/2006 4/1x100
		Schválený	Upravený				
a	1	2	3	4	5	6	7
650 Splácanie úrokov a ostatné platby súvisiace s úvermi	26 370,0	32 992,0	30 172,9	29 998,6	99,4	-174,3	113,8
651 Splácanie úrokov v tuzemsku	18 803,3	20 966,2	16 630,0	16 485,8	99,1	-144,2	87,7
652 Splácanie úrokov do zahraničia	7 490,2	7 032,5	8 668,5	8 664,8	100,0	-3,7	115,7
653 Ostatné platby súvisiace s úverom	76,6	4 993,3	4 874,3	4 848,0	99,5	-26,3	6 329,0

Zdroj: Štátna pokladnica

Hlavná kategória 700 - Kapitálové výdavky

Rozpočet kapitálových výdavkov bol schválený vo výške 38 252,9 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami bol zvýšený na sumu 47 721,1 mil. Sk, čo je o 9 468,2 mil. Sk viac. Skutočné výdavky boli vykázané vo výške 48 822,3 mil. Sk, čo je o 1 101,2 mil. Sk viac oproti upravenému rozpočtu. V porovnaní s rokom 2006 dosiahla výška skutočných výdavkov nárast o 7 924,7 mil. Sk. Táto hlavná kategória zahŕňa výdavky na obstaranie hmotného a nehmotného investičného majetku pre činnosť rozpočtových organizácií, výdavky súvisiace s týmto obstaraním a kapitálové transfery. Podiel kapitálových výdavkov na celkových výdavkoch predstavoval 14,1 %, čo je o 1,5 % viac oproti podielu v roku 2006.

Kategória 710 - Obstarávanie kapitálových aktív

Rozpočet tejto kategórie bol schválený vo výške 10 089,1 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami bol zvýšený na sumu 12 409,2 mil. Sk, čo je o 2 320,1 mil. Sk viac. Skutočné výdavky boli vykázané vo výške 13 492,0 mil. Sk, čo je o 1 082,9 mil. Sk viac oproti upravenému rozpočtu. V porovnaní s rokom 2006 skutočné výdavky vzrástli o 3 317,9 mil. Sk. Patria sem výdavky na obstarávanie hmotného a nehmotného majetku. V tejto kategórii sa klasifikujú výdavky umožňujúce nadobúdať kapitálové aktíva z vlastných zdrojov rozpočtov. Výsledky hospodárenia tejto kategórie podľa jednotlivých položiek sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

(v mil. Sk)

Ukazovateľ	Skutoč. 2006	Rozpočet 2007		Skutoč. 2007	% plnenia upr. rozp. 4/3x100	Rozdiel 4-3	Index 2007/2006 4/1x100
		schválený	upravený				
a	1	2	3	4	5	6	7
710 Obstarávanie kapitálových aktív	10 174,1	10 089,1	12 409,2	13 492,0	108,7	1 082,9	132,6
711 Nákup pozemkov a nehmotných aktív	1 545,7	1 767,2	2 450,0	2 755,6	112,5	305,6	178,3
712 Nákup budov, objektov alebo ich častí	207,9	92,5	92,8	93,4	100,6	0,6	44,9
713 Nákup strojov, prístrojov, zariadení, techniky a náradia	1 986,0	2 593,9	2 315,8	2 323,1	100,3	7,3	117,0
714 Nákup dopravných prostriedkov všetkých druhov	1 141,3	573,4	1 034,0	1 737,3	168,0	703,3	152,2
716 Prípravná a projektová dokumentácia	232,2	268,8	290,1	293,4	101,1	3,3	126,4
717 Realizácia stavieb a ich technického zhodnotenia	4 770,7	4 577,8	4 623,4	4 689,4	101,4	66,0	98,3
718 Rekonštrukcia a modernizácia strojov a zariadení	112,5	61,2	36,8	33,3	90,5	-3,5	29,6
719 Ostatné kapitálové výdavky	177,9	154,3	1 566,4	1 566,6	100,0	0,2	880,6

Zdroj: Štátna pokladnica

Kategória 720 - Kapitálové transfery

Rozpočet kapitálových transferov bol schválený vo výške 28 163,8 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami bol zvýšený na sumu 35 311,9 mil. Sk, čo je o 7 148,1 mil. Sk viac. Skutočné výdavky boli vykázané vo výške 35 330,3 mil. Sk, čo je oproti upravenému rozpočtu viac o 18,4 mil. Sk. V porovnaní s rokom 2006 dosiahla výška výdavkov nárast o 4 606,8 mil. Sk. Táto kategória zahŕňa platby vykonané s cieľom umožniť príjemcovi nadobudnúť kapitálové aktíva alebo kompenzovať ich poškodenie alebo zničenie. Výsledky hospodárenia tejto kategórie podľa jednotlivých položiek sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

(v mil. Sk)

Ukazovateľ	Skutoč. 2006	Rozpočet 2007		Skutoč. 2007	% plnenia upr. rozp. 4/3x100	Rozdiel 4-3	Index 2007/2006 4/1x100
		schválený	upravený				
a	1	2	3	4	5	6	7
720 Kapitálové transfery	30 723,5	28 163,8	35 311,9	35 330,3	100,1	18,4	115,0
721 Transfery v rámci verejnej správy	10 643,1	8 734,4	10 885,2	10 895,6	100,1	10,4	102,4
722 Transfery jednotlivcom a neziskovým práv. osobám	461,2	1 155,7	1 025,9	1 007,5	98,2	-18,3	218,5
723 Transfery nefinančným subjektom	19 616,9	18 273,7	23 353,2	23 380,0	100,1	26,8	119,2
725 Transfery do zahraničia	2,3	0,0	47,6	47,1	99,1	-0,4	2 048,5

Zdroj: Štátna pokladnica

7 Stanovisko k vybraným kapitolám štátneho rozpočtu

NKÚ SR vykonal kontroly hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami, majetkom štátu a správnosti zostavenia záverečných účtov vybraných rozpočtových kapitol. Kontrolami bolo zistené, že údaje vykázané vo výkazoch Štátnej pokladnice a jednotlivých návrhov záverečných účtov súhlasia s údajmi vykázanými v návrhu záverečného účtu verejnej správy.

Úrad vlády SR

Rozpočet príjmov kapitoly bol stanovený vo výške 20,5 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami bol zvýšený na sumu 23,5 mil. Sk. Skutočné príjmy dosiahli výšku 44,6 mil. Sk, čo predstavuje plnenie na 189,8 % oproti upravenému rozpočtu.

Výdavky kapitoly boli stanovené vo výške 821,6 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami boli zvýšené na sumu 1 040,7 mil. Sk. Skutočné čerpanie bolo vo výške 1 024,8 mil. Sk, čo predstavuje plnenie na 98,5 % oproti upravenému rozpočtu.

Kontrolou návrhu záverečného účtu kapitoly bolo zistené, že tento nebol vypracovaný v súlade so smernicou MF SR č. MF/30829/2007-311 z 18. decembra 2007 na vypracovanie záverečných účtov kapitol štátneho rozpočtu, štátnych fondov a na vypracovanie návrhu záverečného účtu verejnej správy za rok 2007.

Rozpočtovanie príjmov kapitoly bolo podhodnotené. V príjmoch kapitoly sa tiež každoročne opakujú príjmy z dobropisov (v roku 2006 príjem 2,8 mil. Sk a v roku 2007 1,5 mil. Sk), ktoré dokumentujú fakt, že niektoré príslušné rozpočtované výdavky boli nadhodnotené, čo sa prejavilo zúčtovaním dobropisov od dodávateľov. Tie boli zaúčtované v nasledujúcom období na príjmový účet a o tieto prostriedky mohla kapitola viac čerpať vo výdavkovej časti rozpočtu v predchádzajúcom roku.

Vo výdavkovej časti kapitoly boli zistené nedostatky v oblasti poskytovania dotácií splnomocnencom vlády SR pre šport a mládež.

Ústavný súd SR

Výdavky kapitoly boli určené vo výške 74,6 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami boli zvýšené na sumu 90,4 mil. Sk. Skutočné čerpanie bolo vo výške 88,7 mil. Sk, čo predstavuje plnenie na 98,1 % oproti upravenému rozpočtu.

Kontrolou správnosti čerpania rozpočtu bolo zistené porušenie § 4 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, ktoré súviselo s nesprávnym triedením výdavkov v sume 27,0 tis. Sk v dôsledku financovania bežných výdavkov na technické zhodnotenie hmotného majetku neprevyšujúce 30,0 tis. Sk z kapitálového rozpočtu. Uvedený výdavok bol zároveň nesprávne zaúčtovaný na majetkový účet triedy 0 v rozpore s rozhodnutím účtovnej jednotky.

Kontrolou správnosti čerpania bežných výdavkov bolo takisto zistené porušenie zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy nesprávnym triedením výdavkov, keď kapitálové výdavky na obstaranie drobného dlhodobého hmotného majetku vo výške 1 509,0 tis. Sk boli financované z bežného rozpočtu. Uvedené výdavky boli zároveň nesprávne účtované na ťarchu nákladov kontrolovaného subjektu.

Nesprávnym účtovaním výdavkov došlo k porušeniu záväzných postupov účtovania podľa § 4 ods. 2 zákona o účtovníctve a účtovníctvo kontrolovaného subjektu nebolo vedené správne podľa § 8 ods. 1 zákona o účtovníctve.

Ďalej bolo zistené neplnenie povinnosti informovať v účtovnej závierke v poznámkach o zmene účtovných zásad a účtovných metód, ktoré kontrolovaný subjekt uplatňoval pri účtovaní o majetku v roku 2007, čo malo za následok porušenie § 7 ods. 3 zákona o účtovníctve.

Kontrolou bola zistená duplicitná úhrada bežného výdavku za údržbu motorového vozidla v prospech obchodnej spoločnosti v čiastke 2,2 tis. Sk, čo malo za následok porušenie finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, ktorým je použitie verejných prostriedkov nad rámec oprávnenia, ktorým dôjde k vyššiemu čerpaniu verejných prostriedkov.

Preverením vykazovaných zostatkov jednotlivých účtov súvahy zostavenej k 31.12.2007 bolo zistené, že nie každý konečný stav jednotlivých účtov v súvahe poskytuje verný a pravdivý obraz o skutočnostiach, ktoré sú predmetom účtovníctva v súvislosti s odpisovaním majetku, jeho oceňovaním a inventarizovaním. Nesprávne vykázané zostatky boli na účtoch neobežného majetku, na účte cenín a na účtoch pohľadávok.

Ministerstvo zahraničných vecí SR

Rozpočet príjmov bol schválený vo výške 470,0 mil. Sk a počas roka nebol upravený. Skutočné príjmy kapitoly dosiahli výšku 404,2 mil. Sk, čo predstavuje plnenie na 86,0 %. Nesplnenie príjmov kapitoly za rok 2007 vyplynulo z nezrealizovaného odpredaja nehnuteľného majetku v Alžíri a nižšej realizácie odvodu dividend.

Výdavky kapitoly boli určené vo výške 3 554,5 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami boli znížené na 3 363,2 mil. Sk. Skutočné čerpanie bolo vykázané vo výške 3 186,7 mil. Sk, čo predstavuje plnenie upraveného rozpočtu na 94,8 %.

Návrh záverečného účtu bol vypracovaný v súlade so Smernicou Ministerstva financií Slovenskej republiky na vypracovanie záverečných účtov kapitol štátneho rozpočtu, štátnych fondov a na vypracovanie návrhu záverečného účtu verejnej správy za rok 2007.

Ministerstvo obrany SR

Rozpočet príjmov kapitoly bol schválený vo výške 170,0 mil. Sk. Skutočné príjmy dosiahli výšku 170,8 mil. Sk, čo predstavuje plnenie na 100,5 %.

Výdavky kapitoly boli určené vo výške 28 528,1 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami boli znížené na sumu 27 987,0 mil. Sk. Skutočné čerpanie dosiahlo výšku 27 975,0 mil. Sk, čo predstavuje plnenie 99,96 % k upravenému rozpočtu.

Kontrolované obdobie roka 2007 bolo predmetom 3 kontrol NKÚ SR. Išlo o kontrolu hospodárenia s finančnými prostriedkami vyčlenenými na prípravu a realizáciu rekonštrukcie letiska Sliač. Druhou kontrolou bola kontrola hospodárenia s verejnými prostriedkami a nakladania s majetkom štátu pri vytváraní informačných systémov v Ministerstve obrany SR. Pri uvedených kontrolách boli zistené porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov: zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákona o verejnom obstarávaní, zákona o správe majetku štátu, zákona o účtovníctve, Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka. Kontrolou informačných systémov bolo zistené, že chýbala koordinácia v rezorte MO SR pre danú oblasť, nebola vytvorená koncepcia rozvoja IS, boli nedostatočné, resp.

chýbajúce vnútorné predpisy na úpravu postupov v oblasti IS. Kontrolou správnosti zostavenia záverečných účtov vybraných rozpočtových kapitola za rok 2007 boli zistené porušenia zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy v nehospodárnom konaní pri úhrade za právne služby externým dodávateľom, porušenie zákona o správe majetku štátu a viaceré porušenia zákona o verejnom obstarávaní.

Ministerstvo vnútra SR

Príjmy rozpočtovej kapitoly boli rozpočtované vo výške 1 210,2 mil. Sk. Skutočné príjmy dosiahli výšku 2 601,4 mil. Sk, čo predstavuje plnenie na 215,0 %.

Výdavky kapitoly boli stanovené vo výške 22 238,6 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami boli zvýšené na sumu 24 487,8 mil. Sk. Skutočné čerpanie bolo vo výške 25 665,6 mil. Sk, čo predstavuje plnenie na 104,8 % oproti upravenému rozpočtu.

Kontrolou verejného obstarávania bolo zistené porušenie ustanovení zákona, a to v prípade obstarávania kancelárskeho papiera užšou súťažou.

Ministerstvo financií SR

Príjmy kapitoly boli rozpočtované vo výške 291,7 mil. Sk. V priebehu roka neboli upravené. Skutočné príjmy boli vykázané vo výške 354,4 mil. Sk, čo predstavuje plnenie na 121,5 % oproti upravenému rozpočtu.

Rozpočet výdavkov kapitoly bol stanovený vo výške 8 379,0 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami bol zvýšený na 9 339,3 mil. Sk. Skutočné čerpanie bolo vykázané vo výške 9 289,9 mil. Sk, čo predstavuje plnenie na 99,5 % oproti upravenému rozpočtu.

Kontrolou v organizácii MF SR – úrad NKÚ SR zistil porušenie § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. MF SR na základe dohôd o vykonaní práce a dohôd o brigádnickej práci študenta zadávalo aj práce, ktoré podľa organizačného poriadku platného na rok 2007 patrili do agendy jednotlivých útvarov MF SR a tiež nevyužívalo časť obstaraného majetku, ktorý podlieha rýchlemu morálnemu opotrebeniu 12, resp. 6 mesiacov, čím konalo nehospodárne a neefektívne a porušenie § 46 ods. 3 zákona o verejnom obstarávaní, tým že bez odôvodnenia splnenia podmienky podľa § 46 ods. 2 zrušilo verejnú súťaž na zabezpečenie čistiacich a upratovacích služieb.

Kontrolou v Štátnej pokladnici boli zistené nedostatky v inventarizácii a v evidencii hmotného majetku. Štátna pokladnica nevyužila všetky právne prostriedky na ochranu majetku štátu tak, aby nedošlo k jeho poškodeniu, strate, zneužitiu alebo zmenšeniu, čím porušila ustanovenie § 3 ods. 2 zákona o správe majetku štátu. Tým, že inventúrne súpisy neobsahovali názov účtovnej jednotky, deň začatia a deň skončenia fyzickej inventúry a mená a priezviská osôb zodpovedných za zistenie skutočného stavu majetku, nepostupovala v súlade s ustanovením § 30 ods. 2 písm. a), b) a i) zákona o účtovníctve.

Ministerstvo životného prostredia SR

Príjmy kapitoly boli rozpočtované vo výške 958,4 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami boli zvýšené na 2 323,0 mil. Sk. Skutočné príjmy dosiahli výšku 2 351,1 mil. Sk, čo predstavuje plnenie na 101,2 % oproti upravenému rozpočtu.

Výdavky kapitoly boli určené vo výške 3 482,4 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami boli zvýšené na sumu 4 988,0 mil. Sk. Skutočné čerpanie bolo vykázané vo výške 5 013,3 mil. Sk, čo predstavuje plnenie na 100,5 % oproti upravenému rozpočtu.

Kontrolou bežných výdavkov bolo zistené použitie bežných výdavkov na obstarávanie stavebno – udržiavacích prác v celkovej sume 2 377 982 Sk bez vyhlásenia verejného obstarávania, čím MŽP SR konalo v rozpore s § 5 ods. 12 zákona o verejnom obstarávaní a následne s § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Ďalej boli zistené nedostatky v autodoprave, kde bolo preukázané nadmerné čerpanie finančných prostriedkov na servisné prehliadky už po ubehnutí 10 tis. km, ako aj nadmerné čerpanie oleja, čím bol porušený § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Úhradou faktúry za schody, ktoré neboli predmetom zmluvy, došlo k čerpaniu finančných prostriedkov nad rámec zmluvy, čím bol porušený § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Kontrolou kapitálových výdavkov bolo zistené, že za poskytnuté práce a dodávku tovarov MŽP SR uhradilo o 4 921 Sk viac ako bola zmluvne dohodnutá cena za dielo, bez dodatku k zmluve, čím konalo v rozpore s § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Preverené bolo aj dodržiavanie zákona o verejnom obstarávaní, ako aj vyhlášky Úradu pre verejné obstarávanie č. 35/2006 Z. z. o oznámeniach používaných vo verejnom obstarávaní. Kontrolou boli zistené, že MŽP SR zámerne delilo cenu zákaziek v rámci jednotného Projektu, čím došlo k porušeniu § 5 ods. 12 zákona o verejnom obstarávaní a zároveň § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. V ďalšom prípade bolo zistené, že predkladané ponuky neboli označené poradovým číslom ako to ukladá § 41 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní a zápisnice z otvárania ponúk neboli súčasťou predloženej dokumentácie, čím došlo k porušeniu § 41 ods. 2 zákona o verejnom obstarávaní. Ďalej bol zistený, že ministerstvo si neplnilo povinnosť voči Úradu pre verejné obstarávanie zaslaním informácie o uzavretí zmluvy do 14 dní odo dňa podpisu, čím došlo k porušeniu § 101 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní.

Ministerstvo kultúry SR

Rozpočet príjmov kapitoly bol schválený vo výške 242,8 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami bol znížený na 54,1 mil. Sk. Skutočnosť príjmov dosiahla výšku 62,3 mil. Sk, čo predstavuje plnenie na 115,2 % oproti upravenému rozpočtu.

Výdavky kapitoly boli určené vo výške 4 039,3 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami boli zvýšené na 4 723,3 mil. Sk. Skutočné čerpanie bolo vykázané vo výške 4 718,9 mil. Sk, čo predstavuje plnenie na 99,9 % oproti upravenému rozpočtu.

Kontrolou správnosti zostavenia záverečného účtu kapitoly za rok 2007 neboli zistené závažné nedostatky, ktoré by mali vplyv na jej hospodárenie.

Ministerstvo pôdohospodárstva SR

Rozpočet príjmov kapitoly bol schválený vo výške 7 742,7 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami bol zvýšený na 11 920,8 mil. Sk. Skutočnosť príjmov dosiahla výšku 13 813,5 mil. Sk, čo predstavuje plnenie na 115,9 % oproti upravenému rozpočtu.

Výdavky kapitoly boli určené vo výške 18 142,7 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami boli zvýšené na 20 676,2 mil. Sk. Skutočné čerpanie bolo vykázané vo výške 20 545,8 mil. Sk, čo predstavuje plnenie na 99,4 % oproti upravenému rozpočtu.

NKÚ SR vykonal kontrolu plnenia opatrení na odstránenie zistených nedostatkov z kontrol hospodárenia s verejnými prostriedkami vykonaných v roku 2007. MP SR prijalo celkom 13 opatrení na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov, z toho 9 bolo splnených, 3 sa priebežne plnia a 1 opatrenie zostalo nesplnené.

Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR

Príjmy kapitoly boli rozpočtované vo výške 1 942,1 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami boli zvýšené na 2 061,4 mil. Sk. Skutočné príjmy dosiahli výšku 2 077,4 mil. Sk, čo predstavuje plnenie na 100,8 % oproti upravenému rozpočtu.

Výdavky kapitoly boli určené vo výške 9 463,3 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami boli zvýšené na sumu 11 142,4 mil. Sk. Skutočné čerpanie bolo vykázané vo výške 11 111,7 mil. Sk, čo predstavuje plnenie na 99,7 % oproti upravenému rozpočtu.

Kontrolou vybraných okruhov hospodárenia s verejnými prostriedkami a majetkom štátu bolo zistené porušenie zákona o účtovníctve, porušenie Smernice MVR SR č. 5/2006 o používaní cestných motorových, inventarizácia majetku a záväzkov nebola vykonaná v súlade s ustanoveniami zákona o účtovníctve, porušenie zákona o správe majetku štátu a súčasne zákona o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam, porušenie zákona o finančnej kontrole o vnútornom audite, porušenie zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a nesplnenie opatrení na odstránenie zistených nedostatkov z kontroly hospodárenia s verejnými prostriedkami a majetkom štátu v oblasti používania referentských motorových vozidiel a inštalácie multilicencií zakúpených v roku 2006.

Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR

Rozpočet príjmov kapitoly bol schválený vo výške 7 424,9 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami bol zvýšený na 7 749,7 mil. Sk. Skutočnosť príjmov dosiahla výšku 6 439,7 mil. Sk, čo predstavuje plnenie na 83,1 % upraveného rozpočtu.

Výdavky kapitoly boli určené vo výške 27 261,5 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami boli zvýšené na 31 513,2 mil. Sk. Skutočné čerpanie bolo vykázané vo výške 31 561,7 mil. Sk, čo predstavuje plnenie na 100,2 % oproti upravenému rozpočtu.

V príjmovej oblasti sa vyskytli prípady nadhodnocovania a podhodnocovania výšky príjmov v procese ich plánovania. Vo výdavkovej oblasti bolo zistené v niektorých prípadoch nedočerpanie plánovaných prostriedkov, hlavne prostriedkov EÚ a príslušného spolufinancovania. Tieto prostriedky boli presúvané do roku 2008.

Menej významné nedostatky boli zistené v oblasti dodržiavania zákona o účtovníctve a zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole. Ustanovenia zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy boli dodržané.

Kontrola plnenia opatrení prijatých na odstránenie nedostatkov zistených pri kontrolách NKÚ SR v roku 2007 ukázala, že všetky až na jedno boli splnené v stanovených termínoch.

Správa štátnych hmotných rezerv SR

Prijmy kapitoly boli rozpočtované vo výške 30,0 mil. Sk. Počas roka neboli upravené. Skutočné príjmy dosiahli výšku 39,8 mil. Sk, čo predstavuje plnenie na 132,7 % schváleného rozpočtu.

Výdavky kapitoly boli určené vo výške 627,4 mil. Sk. Rozpočtovými opatreniami boli zvýšené na sumu 1 964,3 mil. Sk. Skutočné čerpanie bolo vykázané vo výške 1 963,9 mil. Sk, čo predstavuje plnenie na 99,98 % oproti upravenému rozpočtu.

V priebehu výkonu bolo zistené, že nezabezpečením finančných prostriedkov zo ŠR na začiatku roka 2007 nemohla byť využitá optimálna možnosť nákupu ropy v prvom polroku 2007 a zároveň zabezpečené minimalizovanie nákladov na jej nákup, čím došlo k úbytku disponibilných prostriedkov v sume 253,4 mil. Sk. Pri nákupe ropy došlo k pristúpeniu na odkladáciu podmienku zmluvy po dobu 45 dní od jej podpisu, čím bola vytvorená možnosť nezabezpečenia núdzových zásob ropy a došlo by k ohrozeniu splnenia termínu 82 dňovej spotreby ropy v sume 1 319,8 mil. Sk. Časť zásob ropy v hodnote 1 040,0 mil. Sk nie je skladovaná v súlade so zákonom o núdzových zásobách ropy a ropných výrobkov a o riešení stavu ropnej núdze. Pri predaji komodít potravín rastlinného pôvodu nebola dodržaná hospodárnosť a boli predané pod cenu v tom čase platnej, čím došlo k úbytku disponibilných zdrojov. Ďalej bolo zistená nesprávna refundácia nákladov pri ochraňovaní nehnuteľnosti.

8 Programové rozpočtovanie

Cieľom programového rozpočtovania ako hlavného nástroja na zefektívnenie verejných financií je vypracovať systém rozpočtu, ktorý bude transparentný pre verejnosť a ktorý umožní posúdiť účel a výsledný efekt vynakladania verejných zdrojov, ktorý zvýši zodpovednosť správcov rozpočtových kapitol za účelné a efektívne vynakladanie výdavkov v etape prípravy, implementácie aj kontroly plnenia rozpočtu, a ktorý zlepší rozpočtový rozhodovací proces vyjasnením účelnosti vynakladania verejných zdrojov v nadväznosti na očakávané výsledky.

Programové rozpočtovanie prispelo v roku 2007 k zvýšeniu transparentnosti a informovanosti o tom kam smerujú verejné zdroje ale naďalej pretrvávali nedostatky pri formulovaní cieľov a ich merateľných ukazovateľov. O uvedenom svedčia aj kontrolné zistenia NKÚ SR, ktorý pri hodnotení cieľov zistil rezervy v procese ich tvorby. Nedostatky spočívali v reálnosti formulácií cieľov vzhľadom na podmienky, ktoré boli v čase tvorby jednotlivých programov už známe, alebo sa dali s veľkou istotou predpokladať. Niektoré ciele neboli konzistentné s rozpočtovými zdrojmi, ktoré boli k dispozícii v jednotlivých kapitolách. Tým programové rozpočtovanie nebolo v roku 2007 hlavným nástrojom na zefektívňovanie výdavkov. Vo svojej podstate síce informovalo o tom do ktorých oblastí smerujú výdavky, avšak nezohľadňovalo ich skutočnú potrebu.

9 Rozpočtové vzťahy Slovenskej republiky a Európskej únie

9.1 Vplyv členstva Slovenskej republiky v Európskej únii na štátny rozpočet

Rok 2007 bol rokom, v ktorom sa prelínali dve programové obdobia 2004-2006 a 2007-2013. Rozpočtové vzťahy Slovenskej republiky a Európskej únie je potrebné posudzovať v piatich líniách:

1. finančné prostriedky, ktoré sú rozpočtované, teda príjmy a výdavky zaradené do príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu, a to:
  - Záručná sekcia Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu (EAGGF) (programové obdobie 2004-2006)
  - Európsky poľnohospodársky záručný fond (EAGF) (programové obdobie 2007-2013)
  - Európsky poľnohospodársky fond rozvoja vidieka (EAFRD) (programové obdobie 2007-2013)
  - Štrukturálne operácie, a to:
    - Štrukturálne fondy (bez Iniciatívnych programov Spoločenstva INTERREG IIIB a IIIC) (programové obdobie 2004-2006)
    - Kohézny fond (programové obdobie 2004-2006)
    - Štrukturálne opatrenia (programové obdobie 2007-2013)
2. finančné prostriedky, ktoré nie sú rozpočtované, teda príjmy a výdavky nezaradené do príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu, a to:
  - Predvstupové fondy Phare, SAPARD (financovanie bolo ukončené v r. 2006) a ISPA
  - Povstupové fondy, ktoré sa členia na:
    - Iniciatívne programy Spoločenstva INTERREG IIIB a INTERREG IIIC
    - Vnútorne politiky EÚ (patria sem Vnútorne opatrenia, Prechodný fond, budovanie Schengenských hraníc a odstavenie jadrovej elektrárne (JE) V1 Jaslovské Bohunice)
    - Finančný mechanizmus Európskeho hospodárskeho priestoru a Nórsky finančný mechanizmus
    - Švajčiarsky finančný mechanizmus
    - Finančná obálka (t.j. financovanie cestovných výdavkov, súvisiacich s účasťou zástupcov SR na zasadnutiach výborov a pracovných skupín Rady EÚ)
3. odvody a príspevky do rozpočtu EÚ, a to:
  - odvody vlastných zdrojov (z DPH, z HND a korekcia Veľkej Británie)
  - odvody tradičných vlastných zdrojov (clo, poľnohospodárske poplatky a odvody z produkcie cukru)
  - príspevky SR do Výskumného fondu uhlia a ocele
4. prostriedky na spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu SR
5. rezerva na príjmy z EÚ a na odvody EÚ

Miera pozitívneho finančného vplyvu vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie a nových finančných možností v priebehu roka 2007 závisela od schopnosti Slovenskej republiky maximálne využiť disponibilné finančné zdroje z predvstupových i povstupových finančných nástrojov EÚ, nakoľko odvodová povinnosť vo vzťahu k všeobecnému rozpočtu EÚ je presne vymedzená regulačným rámcom, a teda je „daná“.

Bilancia odvodov a príspevkov SR do rozpočtu EÚ a finančných prostriedkov získaných z rozpočtu EÚ v roku 2007 a rozdiel oproti roku 2006 sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

(v mil. Sk)

Ukazovateľ	Skutočnosť		Rozdiel
	2006	2007	2-1
a	1	2	3
Odvody a príspevky spolu	15 856,1	17 768,3	1 912,2
Príjmy z EÚ spolu	26 921,3	27 439,9	518,6
Z toho: Príjmy z EÚ zaradené do príjmov ŠR	20 420,7	25 528,6	5 107,9
Príjmy z EÚ nezaradené do príjmov ŠR	6 500,6	1 911,3	-4 589,3
Spolu:	11 065,2	9 671,6	-1 393,6

Zdroj: MF SR

Rozdiel medzi celkovým objemom príjmov z rozpočtu EÚ a finančnými prostriedkami, ktoré SR odvieďa do rozpočtu EÚ, dosiahol sumu 9 671,6 mil. Sk, čo je v porovnaní s rokom 2006 menej o 1 393,6 mil. Sk, kedy tento rozdiel dosiahol sumu 11 065,2 mil. Sk. Výška rozdielu medzi príjmami z EÚ a odvodmi a príspevkami do rozpočtu EÚ závisí priamo úmerne od úrovne využitia prostriedkov EÚ schválených pre SR. V tejto súvislosti je však potrebné poukázať i na problémy, ktoré v priebehu roku 2007 negatívne ovplyvňovali využiteľnosť zdrojov EÚ. Bolo to napríklad nesplnenie podmienky pravidla N+2 v rámci štrukturálnych fondov, čoho dôsledkom bolo uplatnenie automatického krátenia záväzku r. 2007 pre SR o 9,4 mil. EUR. V priebehu roka 2007 sa tiež zaznamenali problémy v plynulom čerpaní Európskeho sociálneho fondu z dôvodu nedostatkov, na ktoré poukázali audity Európskej komisie, súvisiacich najmä s poddimenzovanosťou administratívnych kapacít, potrebou revízie existujúceho systému riadenia a spätného overenia kontrol podľa čl. 4 nariadenia Komisie (ES) č. 438/2001. Za negatívny faktor, ovplyvňujúci využitie disponibilných zdrojov EÚ, považujeme aj posúvanie doby ukončenia realizácie bývalých projektov ISPA a projektov Kohézneho fondu ako aj nižšie čerpanie štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu oproti plánovanému rozpočtu. Žiadne prostriedky sa nečerpali na štrukturálne opatrenia programového obdobia 2007-2013.

Znamená to teda, že pri vyššom využití prostriedkov EÚ mohla SR za rok 2007 dosiahnuť ešte vyšší finančný prínos. Preto je žiaduce zvýšiť dôraz pri riešení problémov a odbúravaní bariér rýchlejšieho čerpania finančných prostriedkov EÚ za účelom maximalizácie finančného prínosu pre SR z jej členstva v EÚ.

9.2 Analýza výšky rozpočtovaných a skutočne získaných prostriedkov z Európskej únie podľa jednotlivých predvstupových a povstupových fondov a ich použitie

9.2.1 Príjmy

Prehľad plnenia príjmov z rozpočtu EÚ zaradených do príjmov ŠR je uvedený v nasledujúcej tabuľke.

(v mil. Sk)

Ukazovateľ	Rozpočet 2007		Skutočnosť 2007	Plnenie v % 3/2*100
	Schválený	Upravený		
a	1	2	3	4
Záručná sekcia EAGGF	5 862,9	2 709,1	3 874,1	143,0
EAGF	0,0	4 723,2	5 153,1	109,1
EAFRD	0,0	2 327,4	2 290,8	98,4
Štrukturálne operácie z toho:	15 638,6	15 908,5	14 210,6	89,3
- Štrukturálne fondy*	12 474,6	13 439,9	11 742,0	87,4
- Kohézny fond	3 164,0	2 486,6	2 486,6	100,0
Štrukturálne opatrenia programovacie obdobia 2007-2013	7 580,6	0,0	0,0	0,0
Spolu zaradené do príjmov ŠR	29 082,2	25 668,2	25 528,6	99,5

Zdroj: MF SR

*bez vratiek a prostriedkov poskytnutých MF ČR

Plnenie rozpočtu príjmov sa vykazuje na úrovni 99,5 %, čo je pomer skutočne dosiahnutých príjmov z rozpočtu EÚ v sume 25 528,6 mil. Sk a upraveného rozpočtu príjmov v sume 25 668,6 mil. Sk. Schválený rozpočet príjmov na rok 2007 bol upravený rozpočtovými opatreniami k 31.12.2007 a predstavuje zníženie oproti schválenému rozpočtu o takmer 3 414,0 mil. Sk. Je zjavné, že odhad rozpočtu na rok 2007 uvažoval s vyšším využitím prostriedkov EÚ, a teda aj vyššími príjmami z rozpočtu EÚ.

Prehľad plnenia príjmov nezaradených do príjmov ŠR je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

(v mil. Sk)

Ukazovateľ	Rozpočet 2007		Skutočnosť 2007	Plnenie v % 3/2*100
	Schválený	Upravený		
a	1	2	3	4
INTERREG IIIB a IIIC	77,4	77,4	8,8	11,4
Vnútorne politiky EÚ, z toho:	2 178,4	2 178,4	555,7	25,5
Vnútorne opatrenia	400,0	400,0	109,6	27,4
- Prechodný fond	530,5	530,5	298,4	56,2
- Budovanie Scheng. hraníc	1 097,9	1 097,9	0,0	0,0
- Odstavenie V1 JB	150,0	150,0	147,7	98,5
Finančný mechanizmus EHP a Nórsky finančný mechanizmus	262,8	262,8	0,9	0,3
Švajčiarsky finančný mechanizmus	319,6	319,6	0,0	0,0
Spolu nezaradené do príjmov ŠR	2 838,2	2 838,2	564,4	19,9

Zdroj: MF SR

Z rozpočtu EÚ sa získali finančné prostriedky v sume 564,4 mil. Sk, čo predstavuje len 19,9 % upraveného rozpočtu (v r. 2006 to bolo 35,1 %). Žiadne príjmy sa nezískali zo Švajčiarskeho finančného mechanizmu a z vnútorných politík na budovanie Schengenských hraníc. Veľmi nízke príjmy na úrovni 0,3 % upraveného rozpočtu boli pri Nórskom finančnom mechanizme a finančnom mechanizme EHP. Nízke plnenie príjmov na úrovni 11,4 % bolo aj pri iniciatívnych programoch Spoločenstva INTERREG IIIB a INTERREG IIIC. Relatívne najvyššie príjmy sa dosiahli pre Prechodný fond, avšak plnenie na úrovni 56,2 % taktiež nemožno pokladať za uspokojivý stav.

9.2.2 Výdavky

Výdavky na použitie prostriedkov z rozpočtu EÚ na realizáciu spoločných programov SR a EÚ zaradených aj nezaradených do výdavkov štátneho rozpočtu a ich percentuálne plnenie vo vzťahu k upravenému rozpočtu sú uvedené v nasledujúcej tabuľke:

(v mil. Sk)

Ukazovateľ	Rozpočet 2007		Skutočnosť 2007	Plnenie v % 3/2*100
	Schválený	Upravený		
a	1	2	3	4
Záručná sekcia EAGGF	5 862,9	2 589,2	2 589,2	100,0
EAGF	0,0	4 723,2	4 373,9	92,6
EAFRD	0,0	2 327,4	2 327,4	100,0
Štrukturálne operácie z toho:	15,638,6	13 924,8	14 547,0	104,5
- Štrukturálne fondy	12 474,6	11 456,4	12 078,4	105,4
- Kohézny fond	3 164,0	2 468,6	2 468,6	100,0
- Štrukturálne opatrenia (2007-2013)	7 580,6	0,0	0,0	0,0
Spolu zaradené do výdavkov ŠR	29 082,1	23 564,8	23 837,5	101,2
INTERREG IIIB a IIIC	77,4	77,4	8,8	11,4
Vnútorne politiky	2 178,4	2 178,4	1 928,2	88,5
Predvstupové fondy	1 595,2	1 595,2	1 496,8	93,8
Finančný mechanizmus EHP a Nórsky finančný mechanizmus	262,8	262,8	0,9	0,3
Švajčiarsky finančný mechanizmus	319,6	319,6	0,0	0,0
Spolu nezaradené do výdavkov ŠR	4 433,4	4 433,4	3 434,7	77,5
Spolu zaradené a nezaradené:	33 515,5	27 998,2	27 272,2	97,4

Zdroj: MF SR

Slovenská republika v roku 2007 použila výdavky z rozpočtu EÚ, zaradené aj nezaradené vo výdavkoch ŠR spolu v sume 27 272,2 mil. Sk.

Výdavky zaradené do ŠR

V roku 2007 sa využila suma 23 837,5 mil. Sk z rozpočtu EÚ, čo predstavuje 101,2 % upraveného rozpočtu a 82,0 % schváleného rozpočtu. V rámci štrukturálnych operácií vykazujú štrukturálne fondy programového obdobia 2004-2006 čerpanie 105,4% upraveného rozpočtu, avšak voči schválenému rozpočtu je to 96,8 %, keďže schválený rozpočet bol upravený (znížený) o 1 018,2 mil. Sk. Kohézny fond programového obdobia 2004-2006 vykazuje stav využitia na 100 % upraveného rozpočtu, avšak voči schválenému rozpočtu len na 78,0 %. Žiadne čerpanie nebolo realizované z prostriedkov štrukturálnych opatrení programového obdobia 2007-2013, pričom schválený rozpočet bol v sume 7 580,6 mil. Sk.

Výdavky nezaradené do ŠR

V roku 2007 sa využila suma 3 434,7 mil. Sk z rozpočtu EÚ, čo predstavuje 77,5 % upraveného aj schváleného rozpočtu. Finančný mechanizmus EHP a Nórsky finančný mechanizmus vykazovali minimálne čerpanie len v sume 0,9 mil. Sk, čo predstavuje 0,3 % upraveného rozpočtu, pričom išlo len o čerpanie prostriedkov na technickú asistenciu. Prostriedky zo Švajčiarskeho finančného mechanizmu sa nečerpali vôbec, i keď rozpočet na rok 2007 predpokladal výdavky v sume 319,0 mil. Sk. Nízke využitie sa zaznamenalo aj pri Iniciatívnych programoch Spoločenstva INTERREG IIIB a INTERREG IIIC, a to len 11,4 % upraveného rozpočtu a rovnako aj schváleného rozpočtu. Percentuálny podiel využitia finančných prostriedkov na vnútorné politiky je 88,5 % upraveného i schváleného rozpočtu. V rámci vnútorných politik sa dosiahlo relatívne najvyššie využitie finančných prostriedkov na budovanie Schengenských hraníc (117,3 % upraveného rozpočtu). Na odstavenie bloku V1 JE Jaslovské Bohunice sa využilo 98,5 % upraveného rozpočtu, na projekty Prechodného fondu 70,3 % upraveného rozpočtu a na vnútorné opatrenia len 30,0 % upraveného rozpočtu.

Vykazovanie čerpania vnútorných opatrení, ktoré sú projektovo orientované a konečnými prijímateľmi sú verejné inštitúcie a súkromné osoby je však len indikatívne a jeho reálne čerpanie bude môcť byť presne vyjadrené až po zverejnení Správy Európskej komisie o alokácii výdavkov rozpočtu EÚ v septembri 2008.

9.3 Spolufinancovanie z prostriedkov štátneho rozpočtu

Na spolufinancovanie výdavkov na spoločné programy EÚ a SR v rámci štrukturálnych fondov sa rozpočtovali prostriedky v sume 4 405,6 mil. Sk, pričom skutočnosť bola v sume 3 367,7 mil. Sk (76,4 %). Výdavky na spolufinancovanie zahŕňajú nielen výdavky, ktoré sa uhrádzajú konečným prijímateľom pomoci formou „refundácie“, ale aj výdavky, ktoré sa im poskytujú formou zálohovej platby a predfinancovania.

Výdavky na spolufinancovanie z prostriedkov ŠR na poľnohospodárske fondy (záručnú sekciu EAGGF, EAGF a EAFRD) boli v sume 4 420,8 mil. Sk, čo predstavuje 104,4 % upraveného rozpočtu, ale len 69,6 % schváleného rozpočtu.

Spolufinancovanie zo ŠR predstupových fondov bolo v sume 556,5 mil. Sk a predstavovalo 100,0 % upraveného i schváleného rozpočtu. Celkovo možno spolufinancovanie ako jeden zo základných predpokladov poskytovania prostriedkov EÚ Slovenskej republike zhodnotiť ako dostatočné. ŠR v roku 2007 v plnej miere pokryl potrebu spolufinancovania na realizáciu spoločných programov SR a EÚ, a to v rámci predstupových aj povstupových fondov. Nevyužitú prostriedky, súvisiace s nižším čerpaním ako bolo predpokladané pri schvaľovaní rozpočtu na rok 2007, boli presunuté do roku 2008.

9.4 Výsledky kontrolnej činnosti NKÚ SR vo vzťahu k prostriedkom EÚ

NKÚ SR v snahe prispieť svojou nezávislou kontrolnou činnosťou k zákonnému, efektívnemu a transparentnému procesu implementácie a využívania eurofondov prevzal na seba zodpovednosť a prijal pre programové obdobie 2004-2006 funkcie certifikačného orgánu pre program SAPARD a záručnú sekciu Európskeho poľnohospodárskeho usmerňovacieho a záručného fondu (EAGGF) a orgánu vydávajúceho vyhlásenia o ukončení pomoci zo štrukturálnych fondov a z Kohézneho fondu.

NKÚ SR počas roka 2007 v oblasti eurofondov skontroloval celkom 45 subjektov. Boli nimi nielen ministerstvá, implementačné agentúry a delegované orgány, zodpovedné za implementáciu eurofondov, ale aj koneční prijímatelia pomoci. Títo všetci boli preverení priamo na mieste.

Uvedenou činnosťou, t. j. len v oblasti eurofondov bolo zistených celkom 592 nedostatkov. Najzávažnejšie boli tieto:

Program SAPARD

- nezabezpečenie včasného vybavovania žiadostí o platby v prospech prijímateľov pomoci, čo bolo v rozpore s čl. 8 ods. 6 medzinárodnej zmluvy - Viacročnej finančnej dohody; tento nedostatok bol zistený až v 52 prípadoch,
- nepreukázanie poistenia majetku dobu platnosti zmluvy, čím nebol zabezpečený súlad s ustanovením čl. V ods. 8 Zmluvy o poskytnutí finančnej pomoci z programu SAPARD, uzatvorenej medzi PPA a prijímateľom pomoci,

- nedodržanie princípu stanovenia dohodnutej ceny, a tým nesúladi s § 3 ods. 2 zákona o cenách,
- nedodržanie platného postupu účtovania prijímateľom pomoci, keď neodčlenil vo svojom účtovníctve účtovanie prostriedkov vynaložených na financovanie projektu. Tým bol porušený čl. V ods. 11 a čl. VI ods.1 Zmluvy o poskytnutí finančnej pomoci, ktorý sa týka vedenia účtovníctva podľa zákona o účtovníctve,
- nesúladi s čl. 9 Smernice o zaobchádzaní s nezrovnalosťami, a to prekročením stanovenej lehoty medzi zistením dlhu a jeho zapísaním v Knihe dlžníkov PPA. V jednom prípade sa zistilo, že obdobie medzi zistením dlhu a jeho zapísaním v Knihe dlžníkov prekročilo lehotu 5 mesiacov.

Záručná sekcia EAGGF

- nezabezpečenie včasného vybavovania žiadostí o platby v prospech prijímateľov pomoci pri projektových podporách, pri vývozných a aj pri výrobných náhradách,
- nefunkčnosť informačného systému AGIS v riadnej prevádzke pri činnostiach súvisiacich s organizáciou trhu, v čase výkonu kontroly sa testovala verzia 1.10 bez prepojenia na účtovný systém, nakoľko nebol ukončený vývoj jednotného komunikačného rozhrania,
- netransparentný postup pri žiadosti beneficenta o zrušenie Ponuky na intervenčný nákup cukru a následné vydanie rozhodnutia o prijatí ponuky na intervenčný nákup,
- nedostatočná kontrola PPA v oblasti intervenčných zásob tým, že v rámci kontrol dodržiavania zmluvných podmienok o skladovaní sa kontroly zameriavajú výhradne na kontrolu objemu uskladneného obilia a nie sú preverované všetky ustanovenia zmlúv,
- správy PPA z kontrol na mieste neboli vykonávané dôsledne. Výsledky z kontrol neboli zaznamenané do systému, neobsahovali informácie o povolených rozdieloch pri meraní množstva príslušnej komodity a tiež nebolo overované, či stav majetku v účtovníctve zodpovedá skutočnosti,
- nebol popísaný postup uplatňovania výmenných kurzov a riešenie kurzových rozdielov pri predaji intervenčných zásob,
- vedenie evidencie a údaje o dlžníkoch nespĺňali požiadavky nariadenia Rady (EHS) č. 595/1991, stavy boli priebežne menené v Knihe dlžníkov.

Štrukturálne fondy

- porušenie zákona o verejnom obstarávaní tým, že predseda výberovej komisie bol súčasne konateľom víťaznej spoločnosti,
- nedodržiavanie termínov pri spracovávaní žiadostí o platbu,
- neprijímanie náležitých systémových opatrení vnútornými kontrolami k častému vyskytujúciemu nedostatku v oblasti verejného obstarávania,
- nekompletnosť dokumentácie zložky projektov a nedostatočná prehľadnosť jej evidencie,
- nedostatky v oblasti ochrany finančných záujmov Spoločenstva, napr. nedostatočná evidencia o stave riešenia resp. vysporiadania nezrovnalostí, nevedenie knihy dlžníkov, a tým nedodržanie pravidiel pre ochranu finančných záujmov Spoločenstva a interných postupov organizácie,
- nedostatočný popis vykonaných činností na faktúre za publicitu projektu, a tým nemožnosť overiť správnosť fakturácie,
- nezostavenie plánov kontrol a nevypracovanie analýzy rizík útvarom kontroly, a tým nesúladi s internými postupmi organizácie,
- chýbajúci popis postupov kontroly verejného obstarávania, štátnej pomoci, ochrany

životného prostredia rovnosť príležitostí a publicity v internom manuáli organizácie,

- nedostatočné informácie v správe z kontroly na mieste a v dokumentácii, z ktorej nebolo zrejmé, čo bolo predmetom/cieľom kontroly, ktorá žiadosť o platbu bola predmetom priebežnej kontroly, či kontrola splnila svoj účel a chýbali závery.

Kohézny fond

- nezabezpečenie adresnosti a kontrolovateľnosti zistení z kontrol a nedostatočná pracovná dokumentácia k vykonanému auditu,
- chýbajúca úprava písomných postupov pri vysporiadaní finančných prostriedkov ŠR SR poskytnutých na spolufinancovanie a predfinancovanie projektov ISPA/KF, pre ktoré bola upravená maximálna suma výdavkov na projekt s cieľom vyhnúť sa dlhodobému zdržaniu nevyčerpaných zostatkov na účte,
- nedostatočne definované vzťahy implementačného orgánu a konečného prijímateľa z hľadiska určenia úloh, zodpovednosti a kontrolných mechanizmov pri implementácii pomoci z Kohézneho fondu.

NKÚ SR dohodol 342 odporúčaní na odstránenie zistených nedostatkov. Dôsledne sa dbalo najmä na to, aby kontrolované subjekty ku každému zisteniu a odporúčaniam uvádzali konkrétne činnosti, ktoré vykonajú na odstránenie zistených nedostatkov.

Štatutárne orgány všetkých kontrolovaných subjektov prijali opatrenia na odstránenie nedostatkov a predložili správy o stave ich plnenia. NKÚ SR bude naďalej sledovať plnenie opatrení až do úplného odstránenia zistených nedostatkov.

10 Vývoj schodku štátneho rozpočtu a jeho financovanie

V § 1 zákona o štátnom rozpočte na rok 2007 boli celkové príjmy rozpočtované sumou 310 471 512 000 Sk. Celkové výdavky boli určené sumou 348 857 512 000 Sk. Schodok ŠR bol určený sumou 38 386 000 000 Sk, ktorá je podľa § 2 ods. 2 zákona maximálna.

Na základe vykonaných rozpočtových opatrení boli príjmy v priebehu roka upravené na sumu 306 913,7 mil. Sk a výdavky na 345 600,1 mil. Sk, čím výška schodku schválená podľa zákona o štátnom rozpočte nebola zachovaná. Schodok sa zvýšil o 300,4 mil. Sk na úroveň 38 686,4 mil. Sk.

Pri skutočných dosiahnutých príjmoch 322 220,0 mil. Sk a čerpaných výdavkoch 345 747,9 mil. Sk sa rozpočtové hospodárenie, ako vyplýva z Návrhu ŠZÚ za rok 2007, skončilo so schodkom na hotovostnej báze vo výške 23 527,9 mil. Sk. Skutočný schodok bol v porovnaní so zákonom rozpočtovanou sumou nižší o 14 858,1 mil. Sk. Svojím objemom dosiahol úroveň 61,3 % schváleného rozpočtu. Nižší deficit bol generovaný najmä vyššími daňovými i nedaňovými príjmami. Menej intenzívne pôsobil efekt úspory výdavkov.

Plnenie príjmov, čerpanie výdavkov a výsledok hospodárenia ŠR na hotovostnej báze počas jednotlivých mesiacov roka 2007 dokumentujú údaje v nasledujúcej tabuľke:

Ukazovateľ		1.	2.	3.	4.	5.	6.
Príjmy	a)	27 159	46 007	70 234	107 414	121 500	145 845
	b)	8,7	14,8	22,6	34,6	39,1	47,0
Výdavky	a)	24 230	54 537	82 123	108 931	134 550	156 844
	b)	6,9	15,6	23,5	31,2	38,6	45,0
Saldo		2 929	-8 530	-11 889	-1 517	-13 050	-10 999

Zdroj: MF SR

Ukazovateľ		7.	8.	9.	10.	11.	12.
Príjmy	a)	185 347	206 309	228 545	263 062	290 356	322 220
	b)	59,7	66,5	73,6	84,7	93,5	103,8
Výdavky	a)	181 490	205 907	229 159	256 174	284 907	345 748
	b)	52,0	59,0	65,7	73,4	81,7	99,1
Saldo		3 857	402	-614	6 888	5 449	-23 528

Zdroj: MF SR

a) v mil. Sk

b) % plnenia schváleného ročného rozpočtu

Priebežné hospodárenie ŠR charakterizované vývojom salda k ultimu jednotlivých mesiacov roka 2007 v porovnaní s rovnakým obdobím roka 2006 je uvedené v nasledujúcom v prehľade:

(v mld. Sk)

Obdobie	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
2006	12,1	6,3	0,2	0,2	-11,7	-10,2	-5,2	-5,7	-5,1	-1,1	-7,0	-31,7
2007	2,9	-8,5	-11,9	-1,5	-13,0	-11,0	3,9	0,4	-0,6	6,9	5,4	-23,5

Zdroj: Návrh ZÚVS SR, ŠÚ SR

Proces plnenia ŠR, financovanie schodku ŠR a správu štátneho dlhu upravuje zákon č. 291/2002 Z. z. o Štátnej pokladnici a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Nesúlad medzi príjmami a výdavkami ŠR podľa dikcie § 5 zákona o štátnom dlhu a štátnych zárukách možno kryť prostriedkami získanými vykonávaním finančných operácií na domacom finančnom trhu a zahraničných finančných trhoch prijímaním úverov, vydávaním štátnych cenných papierov a inými činnosťami súvisiacimi s riadením rizík štátneho dlhu.

NKÚ SR analyzoval systém zabezpečovania likvidity ŠR a súladu postupu MF SR pri tvorbe zdrojov financovania schodku ŠR v nadväznosti na ustanovenia cit. zákonov.

Počas roka bol nesúlad medzi potrebami a zdrojmi financovaný zdrojmi kumulovanými na splácanie dlhu, prijatými úvermi, zdrojmi získavanými štandardnými obchodmi na finančnom trhu a voľnými zdrojmi Štátnej pokladnice. K ultimu roka boli na krytie štátneho dlhu a schodku ŠR využité dočasne voľné prostriedky prostredníctvom refinančného systému vo výške 103 789,0 mil. Sk. Súčasne malo MF SR k 31. 12. 2007 za účelom zhodnocovania na medzibankovom trhu uložené finančné prostriedky v sume 47 945,0 mil. Sk v korunových dvojtýždňových depozitách a cudzomenových depozitách (EUR) so splatnosťou do 6 a 7 mesiacov.

Krytie vykázaného schodku ŠR ku koncu roka bolo zabezpečené zahraničnými úvermi prijatými v roku 2007 vo výške 3 022,0 mil. Sk, finančnými prostriedkami emisií štátnych dlhopisov vo výške 13 773,8 mil. Sk a pôžičkami z refinančného systému od Štátnej pokladnice v sume 6 732,2 mil. Sk. V roku 2007 neboli na financovanie schodku emitované štátne pokladničné poukážky.

NKÚ SR konštatuje, že bola zabezpečená denná platobná schopnosť štátu, vykonávali sa operácie za účelom optimalizácie zostatkov na jedinom účte, postupy MF SR a ARDAL pri tvorbe zdrojov dlhového financovania deficitného hospodárenia ŠR a v procese riadenia a zabezpečovania likvidity štátu zodpovedali platnému legislatívnemu rámcu.

11 Štátne aktíva a štátne pasíva

Stav majetku štátu spravovaného štátnymi rozpočtovými organizáciami je v Návrhu ŠZÚ SR v bilancii k 31. 12. 2007 vykázaný v netto vyjadrení vo výške 604 260,0 mil. Sk. Oproti roku 2006 sa zvýšil stav neobežného aj obežného majetku o 23 737,7 mil. Sk.

Na strane pasív bol zaznamenaný pokles vlastných zdrojov k 31. 12. 2007 o 35 076,4 mil. Sk, a to z dôvodu zníženia stavov fondov a lepšieho výsledku hospodárenia. Medziročný prírastok cudzích zdrojov vo výške 58 814,1 mil. Sk vyplynul najmä z nárastu dlhodobých záväzkov z emisií štátnych dlhopisov a z úverov o 52 636,7 mil. Sk a ďalej krátkodobých záväzkov vo výške 6 169,3 mil. Sk. Na krytí aktív pri mínusovom stave vlastných zdrojov participovali cudzie zdroje 117,95 %.

Reálna hodnota majetku subjektov ŠR zohľadňujúca identifikované riziká a potenciálne straty, kvantifikovaná MF SR na 551 099,0 mil. Sk sa opiera najmä o výsledky neúčtovného precenenia hmotného majetku a dlhodobého finančného majetku a prehodnotenia pohľadávok podľa návratnosti.

11.1 Štátne finančné aktíva a štátne finančné pasíva v správe MF SR

MF SR spravuje štátne finančné aktíva a štátne finančné pasíva v bilančnej sume 176 578,4 mil. Sk.

Zvýšenie celkovej dlžníckej finančno-majetkovej pozície štátu o 54 152,8 mil. Sk je dôsledkom zvýšenia záväzkov o 52 755,3 mil. Sk a úbytku štátnych finančných aktív v sume 1 397,5 mil. Sk. V štruktúre najvyšší podiel na štátnych finančných aktívach tvorili prostriedky na účtoch v Štátnej pokladnici (41,3 %), pohľadávky voči bankám z deponovaných prostriedkov (29,1 %), pohľadávky z návratných finančných výpomocí (9,2 %) a krátkodobé finančné investície (8,1 %).

Zníženie stavu štátnych finančných aktív na medziročnej báze o 1 397,5 mil. Sk bolo ovplyvnené najmä znížením pohľadávok z pevných termínovaných obchodov o 14 072,6 mil. Sk v súvislosti s opravným účtovaním účtovnej operácie z roku 2006, znížením vkladov štátu v tuzemských spoločnostiach o 3 944,9 mil. Sk, ktoré bolo na druhej strane kompenzované zvýšením stavov na účtoch v Štátnej pokladnici o 10 939,8 mil. Sk a rastom pohľadávok v bankách z titulu deponovaných prostriedkov o 9 134,9 mil. Sk.

Na zostatkoch účtov prostriedkov v Štátnej pokladnici sa výrazne prejavila transakcia prevodu finančných prostriedkov z dividend z FNM SR vo výške 22 755,7 mil. Sk a zníženia stavu termínovaného účtu dôchodkovej reformy o 9 900,0 mil. Sk.

Zníženie vládnych pohľadávok voči zahraničiu z 8 177,1 mil. Sk na 7 146,9 mil. Sk je výsledkom splátok istín, predpisu nových úrokov a kurzových rozdielov.

Významné zmeny nastali v majetkových účasťach štátu v tuzemských spoločnostiach. Medziročne stav týchto vkladov vedených v kapitole VPS klesol o 3 944,9 mil. Sk ako dôsledok zníženia majetkovej účasti na základnom imaní Slovenskej konsolidačnej, a. s. o 5 784,9 mil. Sk a zvýšenia vkladu do základného imania SZRB, a. s. o 1 840,0 mil. Sk vykonaného MF SR v pôsobnosti valného zhromaždenia.

Kontrolou NKÚ SR bolo zistené, že zvýšenie majetkovej účasti na základnom imaní právnických osôb, v ktorých práva akcionára za štát vykonávajú MF SR, MDPT SR, MH SR, MO SR vo výške 2 274,95 mil. Sk bolo realizované znížením – použitím peňažných prostriedkov ŠFA na základe rozhodnutia ministra financií SR bez predchádzajúceho súhlasu vlády SR. Operácia si podľa vyjadrenia MF SR súhlas vlády SR nevyžadovala vzhľadom na to, že nedošlo k celkovému zníženiu ŠFA. Z dôvodu nejednoznačnosti úpravy problematiky v § 13 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a v záujme eliminácie rôznej interpretácie NKÚ SR v zmysle § 13 ods. 2 zákona č. 39/1993 Z. z. o NKÚ SR v znení neskorších predpisov odporučil, aby MF SR zabezpečilo v rámci prebiehajúcej novelizácie zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy takú úpravu a spresnenie ustanovení § 13 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, ktoré jednoznačnejšie oproti doterajšiemu stavu upravujú kompetencie vlády SR, ministra financií SR a príslušných rezortov pri nakladaní s jednotlivými formami ŠFA vymedzených v predmetnom paragrafe.

V rámci pohľadávok z titulu zrealizovaných štátnych záruk došlo k trvalému upusteniu od vymáhania dubioznych pohľadávok voči spoločnosti Calex, a. s. v konkurze, Zlaté Moravce vo výške 5 329,8 mil. Sk a ZVL – PM, a. s. v konkurze, Dolný Kubín v sume 15,2 mil. Sk. V prípade týchto spoločností boli zrušené konkurzy a spoločnosti boli v roku 2005 vymazané z Obchodného registra. Naďalej sú však evidované pohľadávky z NFV, ktorých stav v roku 2007 nezaznamenal žiaden pohyb. Napr. bez zmeny bol zostatok NFV v poskytnutých v roku 1990 (567,2 mil. Sk).

Kontrolou stavov pohľadávok z poskytnutých NFV, pohľadávok z realizovaných štátnych záruk vykázaných v účtovníctve kapitoly VPS, zistených inventarizáciou so stavmi vykázanými v záverečnom účte kapitoly VPS neboli zistené rozdiely. Porovnaním vybraných konečných stavov ŠFA vykázaných k 31. 12. 2007 v účtovníctve so stavmi vo výpisoch zo Štátnej pokladnice, výsledkami inventarizácie NKÚ SR nezistil rozdiely.

Stav záväzkov na strane štátnych finančných pasív k 31. 12. 2007, ktoré zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy vymedzuje ako záväzky štátu vzniknuté z prijatých úverov vlády, z vydaných štátnych cenných papierov a záväzky štátnych príspevkových organizácií vzniknuté z úverových vzťahov, MF SR v plnom rozsahu 683 598,8 mil. Sk charakterizuje ako štátny dlh. V § 2 ods. 1 zákona č. 386/2002 Z. z. o štátnom dlhu a štátnych zárukách v znení neskorších predpisov je štátny dlh definovaný ako súhrn záväzkov SR z minulých rokov.

V porovnaní so štátnym dlhom ústredných rozpočtových organizácií vykazovaným podľa maastrichtských kritérií je účtovný dlh z dôvodu korekcií výrazne vyšší, a to až o 161 355,8 mil. Sk vzhľadom na to, že jeho hodnota obsahuje v plnej výške záväzky z refinančného systému Štátnej pokladnice, ďalej účty časového rozlíšenia a tiež záväzok z anonymných vkladov.

Z hľadiska pokrytia dlhovými nástrojmi je skladba štátneho dlhu v účtovníctve MF SR v porovnaní s predchádzajúcim rozpočtovým rokom zachytená nasledovne:

(v mil. Sk)

Položky vnútorného dlhu	Stav k 31. 12. 2006	Stav K 31. 12. 2007
Štátne pokladničné poukážky	0,0	0,0
Štátne dlhopisy emitované na domácom trhu	360 775,1	372 914,4
Štátne rehabilitačné dlhopisy	0,7	0,7
Refinančný systém –záväzky voči Štátnej pokladnici	151 946,8	152 067,3
Záväzky z prevzatých úverov ŽSR a Žsp, a.s.	1 658,6	10 504,9
Záväzky z prevzatých úverov Metro Bratislava, a. s.	251,4	0,0
Záväzky z anonymných vkladov	1 242,2	1 107,8
Vnútorný dlh spolu	515 874,8	536 595,1

Položky zahraničného dlhu	Stav k 31. 12. 2006	Stav K 31. 12. 2007
Vládne záväzky voči zahraničiu (pôžičky)	8 633,2	8 040,9
Zahraniczne záväzky prevzaté od ČSOB, a. s.	136,1	127,6
Záväzky voči podnikom zo zahraničných vládnych úverov	31,7	0,3
Matra Communication (tovarový úver)	143,3	0,0
Záväzky z úverových vzťahov ŠFCH	4 835,7	4 470,4
Záväzky zo zmluvy medzi MF SR a EIB	5 286,3	6 710,2
Záväzky z prevzatých úverov ŽSR a Žsp, a. s.	5 265,1	4 435,1
Záväzky z prevzatých úverov Metro Bratislava, a. s.	1 605,1	1 456,1
Záväzky z prevzatých úverov SVP, š. p. Banská Štiavnica	0,0	875,1
Štátne dlhopisy emitované v zahraničí (eurobondy)	89 032,3	120 888,0
Zahraniczny dlh spolu	114 968,8	147 003,7

Štátny dlh (vnútorný a zahraničný dlh spolu)	630 843,6	683 598,8
---	------------------	------------------

Zdroj: Návrh ZÚVS

V štruktúre najvyšší podiel tvorili záväzky z emisií štátnych cenných papierov (72,2 %) a záväzky z refinančného systému (22,2 %). Medziročné zvýšenie záväzkov o 52 755,2 mil. Sk vyplynulo z prírastku záväzkov z emitovaných štátnych dlhopisov o 43 995,0 mil. Sk, zvýšenia záväzkov voči ŽSR a Železničnej spoločnosti o 8 846,3 mil. Sk a záväzkov voči SVP, š. p. Banská Štiavnica o 875,1 mil. Sk z dôvodu prevzatia rizikových záruk z úverov ŽSR a SVP, š. p. do štátneho dlhu. Dlžnícka pozícia štátu voči Štátnej pokladnici sa zvýšila o 120,5 mil. Sk. V súvislosti so záväzkami voči Štátnej pokladnici je potrebné uviesť, že z údajov na strane štátnych finančných aktív je zrejmé, že časť prostriedkov z úverov v rámci refinančného systému bola použitá na ich zhodnotenie a na riadenie úrokového rizika dlhu (51 355,3 mil. Sk).

Vývoj štátneho dlhu podľa údajov vykázaných v účtovníctve MF SR za obdobie rokov 2000 až 2007 je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

(v mil. Sk)

Ukazovateľ	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Štátny dlh	224 246	367 538	388 435	441 214	523 670	553 309	630 844	683 599
v tom:								
vnútorný	114 604	272 689	277 620	335 242	395 618	459 567	515 875	536 595
zahraničný	109 642	94 849	110 815	105 972	128 052	93 742	114 969	147 004
Index rastu	1,166	1,639	1,057	1,136	1,187	1,057	1,140	1,084

Zdroj: Návrh ZÚVS

Celkový štátny dlh medziročne vzrástol v absolútnom vyjadrení o 52 755,2 mil. Sk, pričom z prezentovaných účtovných údajov vyplýva aj značná dynamika jeho rastu, ktorý MF SR zdôvodňuje okrem dlhového prefinancovania schodku štátneho rozpočtu, prevzatím záruk

za rizikové úvery do dlhu, nárastom záväzkov z pôžičiek, ktoré znamenali medziročný prírastok depozít v komerčných bankách.

V oblasti vykazovania a interpretácie výsledkov vývoja štátneho dlhu pretrváva stav s nedoriešenými otázkami metodického charakteru súvisiacimi s terminológiou štátnych finančných aktív, záväzkov štátu, štátnych finančných pasív a štátneho dlhu. Na tento problém NKÚ SR poukázal v stanovisku k ŠZÚ SR za rok 2006 a požiadal o riešenie ministra financií SR iniciovaním legislatívnych úprav v zákone o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákone o Štátnej pokladnici a zákone o štátnom dlhu a štátnych zárukách. Prvým krokom k zjednoteniu vykazovania podľa reakcie MF SR na odporúčania NKÚ SR je zavedenie novej metodiky účtovníctva a výkazníctva v štátnej správe a samospráve na individuálnej a konsolidovanej úrovni. Zavedením konsolidovaných účtovných závierok budú podľa MF SR eliminované aj pohľadávky a záväzky v rámci refinančného systému a následne budú realizované aj príslušné úpravy v právnych predpisoch zaoberajúcich sa štátnym dlhom a systémom štátnej pokladnice.

Kontrolou vybraných záväzkov z úverov NKÚ SR nezistil nedodržanie zmluvných podmienok týkajúcich sa termínov a správnosti výšky úhrad istín a úrokov. Porovnaním vybraných konečných stavov ŠFP vykázaných k 31. 12. 2007 v účtovníctve kapitoly VPS so stavmi uvedenými vo výpisoch zo Štátnej pokladnice a inventarizácii majetku a záväzkov k 31. 12. 2007 neboli zistené rozdiely.

12 Zhodnotenie hospodárenia obcí a vyšších územných celkov

Plnenie rozpočtu verejnej správy zostaveného na hotovostnej báze v súhrne charakterizujú údaje v prehľade:

(v mil. Sk)

Subjekt	Hospodárenie prebytok (+), schodok (-)		Finančné operácie prebytok(+), schodok (-)	
	upravený rozpočet	skutočnosť	upravený rozpočet	skutočnosť
Obce	-5 711,8	226,5	6 841,0	5 141,1
VÚC	-2 338,0	-677,7	3 339,3	3 202,8
Sociálna poisťovňa	-2 347,3	1 524,3	14 692,7	15 589,9
Zdravotné poisťovne	-5,4	681,1	6 355,3	8 113,7
NJF	1 334,4	2 102,9	16 535,8	16 259,9
ŠFRB	3 377,0	3 435,9	-3 372,1	-2 574,8
Environmentálny fond	-1,8	241,0	828,4	851,0
FNM SR	-27 574,2	-21 732,0	30 534,4	30 593,9
SPF	-53,7	215,5	31,0	96,5
Slovenská konsolidačná, a. s.	33,7	-19,1	2 045,2	2 520,8
Verejné vysoké školy	-965,5	2 192,4	901,1	3 224,2
Príspevkové organizácie (štátu, obcí, VÚC)	-1 346,9	-715,3	626,2	2 275,0
Ústav pamäti národa	0,3	0,1	0,0	0,0
Slov. národné stredisko pre ľudské práva	-2,3	0,1	0,0	0,0
Úrad pre dohľad nad zdrav. starostlivosťou	-63,1	0,2	452,9	499,1
Slovenský rozhlas	-58,1	-58,1	0,0	0,0
Slovenská televízia	-191,7	-124,6	0,0	0,0

Zdroj: Návrh ZÚVS

V rámci záverečných účtov subjektov verejnej správy NKÚ SR vyjadruje stanovisko k návrhu záverečného účtu za obce a VÚC, a to na základe údajov návrhu záverečného účtu verejnej správy spracovaného MF SR, návrhov záverečných účtov samosprávnych krajov ako aj výsledkov kontrolnej činnosti v uvedených subjektoch.

Zákonne stanovený termín prerokovania návrhov záverečných účtov obcí a samosprávnych krajov do konca júna po uplynutí rozpočtového roka umožňuje uvedeným subjektom aj po odovzdaní údajov pre potreby hodnotenia rozpočtu verejnej správy naďalej pokračovať v spracovaní návrhov záverečných účtov, čo prináša určité riziko zistené kontrolou, a to možnú existenciu nesúladu medzi údajmi v predložených finančných výkazoch a údajmi, ktoré sú uvedené v záverečných účtoch prerokovaných v zastupiteľstvách subjektov.

Vo vzťahu k údajom o čerpaní rozpočtov a o majetkovej a finančnej situácii obcí je dôležité uviesť ďalšiu skutočnosť zistenú vykonanými kontrolami, ktorá môže mať vplyv na hodnovernosť a správnosť uvedených údajov, a to nesprávne zisťovanie prebytku a schodku rozpočtu, ako aj nedôsledné uplatňovanie rozpočtovej klasifikácie, uplatňovanie ktorej má, okrem iného, zabezpečiť vykazovanie rozpočtových príjmov a výdavkov a jednotné podklady pre spracovanie výkazníctva.

Nesprávne vykazovanie prebytku rozpočtu v rámci vykazovaných výsledkov hospodárenia v obciach za rok 2006 z dôvodu nesprávneho účtovania o finančných operáciách alebo nevyklúčením nevyčerpaných účelovo určených finančných prostriedkov zo základu pre tvorbu peňažných fondov, najmä rezervného fondu, malo za následok nesprávnu tvorbu rezervného fondu a jeho vykazovanie v roku 2007. Toto riziko nesprávneho vykazovania prebytku hospodárenia ako aj rozhodnutia o jeho použití zastupiteľstvami uvedených subjektov samosprávy existuje aj pri vysporiadaní výsledku hospodárenia za rok 2007.

Nedôsledné uplatňovanie rozpočtovej klasifikácie zistené v predchádzajúcich rokoch, ktoré pretrvávalo aj v roku 2007, spočívajúce v nesprávnom financovaní obstaraného dlhodobého hmotného majetku a zároveň aj účtovaní priamo do nákladov bez jeho ďalšej evidencie v roku 2006, malo za následok, že účtovná závierka vo viacerých obciach, práve cez podhodnotené počiatkové účtovné stavy niektorých majetkových účtov, nezobrazovala verne majetkovú situáciu ani v roku 2007. Hodnovernosť údajov o majetkovej situácii, predovšetkým u malých obcí, bola aj v roku 2007 naďalej ovplyvnená pretrvávajúcim nesprávnym postupom, a to neúčtovaním predpisu pohľadávok, najmä pohľadávok na dani z nehnuteľnosti, resp. účtovania predpisu pohľadávky až pri jej úhrade ako aj prístupom uvedených subjektov k overovaniu účtovných závierok audítormi a spracovaniu odborných stanovísk ich hlavnými kontrolórm. Účtovné závierky, predovšetkým malých obcí, ako podklady pre spracovanie záverečných účtov, nie sú vo väčšine zistených prípadoch overené audítormi pri ich predkladaní daňovému úradu, ale ani do času prerokovania záverečných účtov v obecných zastupiteľstvách. Ku samotným záverečným účtom nie sú často spracované odborné stanoviská hlavných kontrolórov, resp. stanoviská sú spracované na nedostatočnej odbornej úrovni. Táto nízka odborná úroveň je vo viacerých prípadoch ovplyvnená vykonaním malého počtu kontrol hlavnými kontrolórm, čo potom nedáva možnosť z ich strany sumarizovať poznatky a skúsenosti získané kontrolami vo forme ich odborného stanoviska.

12.1 Obce

Bežné rozpočty obcí a miest predpokladali upravené príjmy v sume 72 710,4 mil. Sk, upravené výdavky v sume 66 881,4 mil. Sk a rozpočtový prebytok v sume 5 829, 0 mil. Sk. Skutočné bežné príjmy dosiahli sumu 74 622,0 mil. Sk a výdavky sumu 66 179,6 mil. Sk, prebytok bol 8 442,4 mil. Sk.

Kapitálové rozpočty obcí a miest predpokladali upravené príjmy v sume 13 711,3 mil. Sk, upravené výdavky v sume 25 252,1 mil. Sk a rozpočtový schodok vo výške 11 540, 8 mil. Sk. Skutočné kapitálové príjmy dosiahli sumu 12 536,1 mil. Sk a kapitálové výdavky 20 752,0 mil. Sk, schodok bol v sume 8 215,9 mil. Sk.

Súčasťou rozpočtu boli aj finančné operácie, v rámci ktorých obce a mestá predpokladali v príjmovej časti upravené príjmové finančné operácie v sume 9 925,2 mil. Sk, upravené výdavky v oblasti finančných operácií sa očakávali v sume 3 084,2 mil. Sk a prebytok v sume 6 841,0 mil. Sk. Skutočné príjmové finančné operácie boli vykázané v sume 9 211,7 mil. Sk, výdavkové finančné operácie v sume 4 070,6 mil. Sk a prebytok finančných operácií bol 5 141,1 mil. Sk.

Celkové príjmy rozpočtov obcí a miest predpokladané vo výške 96 346, 9 mil. Sk skutočnosti dosiahli sumu 96 369,8 mil. Sk. Z celkových upravených výdavkov v sume 95 217,7 mil. Sk sa realizovalo 91 002,2 mil. Sk. Hospodárenie obcí a miest tak skončilo prebytkom v sume 5 367,6 mil. Sk. Po vylúčení finančných operácií vo výške 9 211,7 mil. Sk z príjmovej časti rozpočtov predstavovali príjmy sumu 87 158,1 mil. Sk. Po vylúčení finančných operácií vo výške 4 070,6 mil. Sk z výdavkovej časti rozpočtov obcí predstavovali výdavky sumu 86 931,6 mil. Sk. Rozpočtové hospodárenie obcí a miest tak po vylúčení finančných operácií skončilo s prebytkom vo výške 226,5 mil. Sk.

Po započítaní zmien stavu záväzkov (+1 084,0 mil. Sk) a pohľadávok (- 215,0 mil. Sk) skončilo rozpočtové hospodárenie obcí v metodike ESA 95 so schodkom vo výške 1 072,5 mil. Sk.

V porovnaní s rokom 2006 sa skutočne dosiahnuté príjmy celkom znížili o 3 044,9 mil. Sk a celkové výdavky znížili o 2 313,2 mil. Sk.

Výsledky hospodárenia obcí sumarizuje tabuľka:

(v mil. Sk)

Položka	Skutočnosť 2006	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť 2007	Skutočnosť 2007 – 2006
Bežné príjmy	69 794,7	66 618,1	72 710,4	74 622,0	4 827,3
Kapitálové príjmy	13 326,0	9 740,8	13 711,3	12 536,1	- 789,9
Finančné operácie príjmové	16 294,0	6 334,7	9 925,2	9 211,7	-7 082,3
Príjmy celkom	99 414,7	82 693,6	96 346,9	96 369,8	-3 044,9
Bežné výdavky	62 358,3	61 479,5	66 881,4	66 179,6	3 821,3
Kapitálové výdavky	23 252,3	18 632,5	25 252,1	20 752,0	-2 500,3
Finančné operácie výdavkové	7 704,8	2 127,6	3 084,2	4 070,6	-3 634,2
Výdavky celkom	93 315,4	82 239,6	95 217,7	91 002,2	-2 313,2
Príjmy celkom – výdavky celkom	6 099,3	454,0	1 129,2	5 367,6	-731,7

Zdroj: Návrh ZÚVS

Na skutočných príjmoch v sume 96 369,8 mil. Sk majú najvyšší podiel daňové príjmy v sume 43 444,2 mil. Sk, z ktorých rozhodujúci podiel 74,6 % tvorí daň z príjmov fyzických osôb (32 408,1 mil. Sk). Z porovnania jednotlivých zložiek dosiahnutých skutočných príjmov v roku 2007 s rokom 2006, vyplýva, že jedna z najpomalších dynamík rastu bola zaznamenaná pri dani z nehnuteľností, a to 102,0 %. Viaceré obce sa pri získavaní príjmov do svojich rozpočtov spoliehali na zdroje z podielových daní v rámci fiškálnej decentralizácie bez väčšej snahy zefektívniť proces dopĺňania svojich rozpočtov miestnymi daňami.

Výsledky kontrol v oblasti správy, spôsobu vyrubovania a vymáhania dane z nehnuteľností aj naďalej potvrdzujú rezervy v činnosti obcí ako správcov tejto dane. Je to predovšetkým nedostatočná evidencia daňovníkov. Správcovia dane z nehnuteľností nevenovali dostatočnú pozornosť evidencii daňových pohľadávok, keď predpisy daňových povinností s dátumom splatnosti dane v evidencii nezaevidovali. Zároveň nevedli osobné účty jednotlivých daňových subjektov v zmysle zákona o správe daní a poplatkov oddelene za každý druh dane. V informačnom systéme samosprávy nemali vytvorené prepojenie evidencie medzi jednotlivými druhmi miestnych daní.

Vykonanými kontrolami zistená nesprávna a nedôsledná aplikácia procesno-právnej normy v oblasti správy miestnych daní obcami môže spôsobiť negatívne dôsledky v procese priebežného naplňovania príjmovej stránky rozpočtu obcí. Existuje potenciálne riziko vzniku prietahov v daňovom konaní v prípadoch, ak daňové subjekty začnú dôsledne využívať a uplatňovať riadne, resp. mimoriadne opravné prostriedky proti rozhodnutiam obcí. Je preto v záujme obcí minimalizovať možnosť vzniku odvolacích konaní, prípadných súdnych konaní, a to predovšetkým dôsledným a správnym uplatňovaním zákona o správe daní a poplatkov a zákona o miestnych daniach a poplatku za komunálny odpad v praxi.

Súčasne bolo zistené nedôsledné zabezpečenie vymáhania daňových nedoplatkov, keď v kontrolovaných obciach neboli vytvorené exekučné oddelenia, obecné úrady nedisponovali odborne zručnými zamestnancami a nie všetky daňové nedoplatky správcovia daní odstupovali súdnym exekútorom na vymáhanie. Aj táto skutočnosť spomaľovala proces priebežného plnenia rozpočtu obcí. V prípadoch oneskoreného začatia daňového exekučného konania dokonca proces znemožňovala. Išlo o prípady, v ktorých na majetok daňových dlžníkov bol vyhlásený konkurz.

Naďalej pretrvávali nedostatky v oblasti vyrubovania sankčných úrokov, keď obce daňovým subjektom nevyrubovali sankčné úroky, aj keď tieto daňové povinnosti v plnom rozsahu uhradili, ale až po zákonom určenom termíne. Obce sa v týchto prípadoch správali pasívne a neuplatňovali sankcie proti daňovým subjektom, a tak sa vyhýbali zákonnej povinnosti sankcie vyrubovať a súčasne prichádzali dobrovoľne o možný príjem do rozpočtu obce.

Okrem týchto nedostatkov bola zistená aj nesprávne vykonaná kategorizácia stavieb ako predmetu dane, zníženie dane z pozemkov konkrétnym daňovníkom, nesprávne vymedzený predmet dane za užívanie verejného priestranstva, nesprávne určený príplatok k dani z nehnuteľností, nedôsledné zabezpečenie vymáhania daňových nedoplatkov nevyužívaním zákonných povinností a práv a nevypracovaním vnútorných pravidiel a transparentných kritérií pre povoľovanie úľav.

Obce takisto nevykonávali žiadne miestne zisťovania v zmysle § 14 zákona o správe daní, ani daňovú kontrolu zameranú na správnosť a opodstatnenosť podaných daňových priznaní v zmysle § 15.

12.2 Vyššie územné celky

VÚC zostavovali svoje rozpočty v roku 2007 podľa § 10 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v členení na bežný a kapitálový rozpočet. Súčasťou rozpočtového hospodárenia boli aj príjmové a výdavkové finančné operácie.

Bežné rozpočty VÚC predpokladali upravené príjmy v sume 26 748,4 mil. Sk, upravené výdavky v sume 25 528,2 mil. Sk a rozpočtový prebytok v sume 1 220,2 mil. Sk. Skutočné bežné príjmy dosiahli sumu 27 085,5 mil. Sk a výdavky sumu 25 224,1 mil. Sk, prebytok bol dosiahnutý v sume 1 861,4 mil. Sk.

Kapitálové rozpočty VÚC predpokladali upravené príjmy v sume 660,4 mil. Sk, upravené výdavky v sume 4 218,6 mil. Sk a schodok vo výške 3 558,2 mil. Sk. Skutočné kapitálové príjmy dosiahli sumu 644,8 mil. Sk a kapitálové výdavky 3 183,9 mil. Sk, schodok bol v sume 2 539,1 mil. Sk.

Súčasťou rozpočtu VÚC boli aj finančné operácie, ktoré predpokladali v príjmovej časti upravené príjmové finančné operácie v sume 3 620,0 mil. Sk, upravené výdavkové finančné operácie sa očakávali v sume 280,7 mil. Sk a prebytok v sume 3 339,3 mil. Sk. Skutočné príjmové finančné operácie boli vykázané v sume 3 483,5 mil. Sk, výdavkové finančné operácie v sume 280,7 mil. Sk a prebytok finančných operácií bol 3 202,8 mil. Sk.

Celkové upravené príjmy rozpočtov VÚC predpokladané vo výške 31 028,8 mil. Sk v skutočnosti dosiahli sumu 31 213,8 mil. Sk. Z celkových upravených výdavkov v sume 30 027,5 mil. Sk sa realizovalo 28 688,7 mil. Sk. Hospodárenie VÚC tak skončilo prebytkom v sume 2 525,1 mil. Sk. Po vylúčení finančných operácií vo výške 3 483,5 mil. Sk z príjmovej časti rozpočtov predstavovali príjmy sumu 27 730,3 mil. Sk. Po vylúčení finančných operácií vo výške 280,7 mil. Sk z výdavkovej časti rozpočtov VÚC predstavovali výdavky sumu 28 408,0 mil. Sk. Rozpočtové hospodárenie VÚC tak po vylúčení finančných operácií skončilo so schodkom vo výške 677,7 mil. Sk.

Po započítaní zmien stavu záväzkov (+ 677,0 mil. Sk) a pohľadávok (+ 87,0 mil. Sk) a ostatných úprav súvisiacich s obstaraním kapitálových aktív financovaných dodávateľským úverom (252,0 mil. Sk) skončilo rozpočtové hospodárenie VÚC v metodike ESA 95 so schodkom vo výške 1 519,7 mil. Sk.

V porovnaní s rokom 2006 sa celkové príjmy VÚC za rok 2007 zvýšili o 4 008,1 mil. Sk a celkové výdavky o 2 411,5 mil. Sk.

Súhrnný prehľad o hospodárení VÚC podáva tabuľka:

(v mil. Sk)

Položka	Skutočnosť 2006	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť 2007	Skutočnosť 2007 – 2006
Bežné príjmy	25 299,4	25 393,6	26 748,4	27 085,5	1 786,1
Kapitálové príjmy	539,5	248,1	660,4	644,8	105,3
Finančné operácie príjmové	1 366,7	2 117,5	3 620,0	3 483,5	2 116,8
Príjmy celkom	27 205,7	27 759,2	31 028,8	31 213,8	4 008,1
Bežné výdavky	23 394,8	24 004,7	25 528,2	25 224,1	1 829,3
Kapitálové výdavky	2 728,5	3 559,7	4 218,6	3 183,9	455,4
Finančné operácie výdavkové	153,8	192,6	280,7	280,7	126,9
Výdavky celkom	26 277,2	27 757,0	30 027,5	28 688,7	2 411,5
Príjmy celkom – výdavky celkom	928,5	2,2	1 001,3	2 525,1	1 596,6

Zdroj: Návrh ZÚVS

Čerpanie bežných výdavkov samosprávnymi krajmi bolo v jednom prípade negatívne ovplyvnené použitím prostriedkov rezervného fondu v sume 59 780 tis. Sk, cieľom ktorého bolo zabránenie exekúcií z dôvodu neuhradenia investičnej faktúry vystavenej subjektu v čase, keď bol subjekt ešte v zriaďovateľskej pôsobnosti krajského úradu a predmetná faktúra nebola predmetom delimitácie.

Výsledky kontrolnej činnosti z predchádzajúcich rokov zameranej na oprávnenosť čerpania finančnej dotácie poskytnutej samosprávnymi krajmi dopravným spoločnostiam v zmysle zmluvy o výkone vo verejnom záujme v prímestskej autobusovej doprave poukazujú, že je potrebné naďalej venovať zvýšenú pozornosť vykazovaniu, resp. započítavaniu nákladov do ekonomicky oprávnených nákladov v rámci vyúčtovania dotácií. Samosprávny kraj opätovne uzatvoril zmluvu o výkone vo verejnom záujme v prímestskej autobusovej doprave s akciovou spoločnosťou, v ktorej nedohodol, ktoré ekonomicky oprávnené náklady možno zahrnúť do vyúčtovania a neboli dohodnuté kritériá na prepočet nákladov, ktoré priamo nesúvisia s prímestskou autobusovou dopravou. Uvedené potvrdil aj výsledok auditu overovania ekonomicky oprávnených nákladov v ďalšom samosprávnom kraji, v rámci ktorého boli vyčíslené a neuznané náklady nad rámec ekonomicky oprávnených nákladov v sume 2 988 tis. Sk.

Ani v roku 2007 neboli v samosprávnych krajoch doriešené vlastnícke práva a súvisiace záväzky k nehnuteľnostiam, ktoré predstavovali neusporiadané pozemky pod cestami II. a III. triedy, ktoré im boli delimitované. Tento pretrvávajúci stav predstavuje pre samosprávne kraje riziko spočívajúce v predražovaní, spomaľovaní ako aj znemožňovaní prípravy projektov stavieb, pri ktorých je možné uchádzať sa o finančné prostriedky z fondov EÚ.

Záver

NKÚ SR na základe výsledkov kontroly hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami a s majetkom štátu, kontroly správnosti zostavenia záverečných účtov rozpočtových kapitol, kontroly správnosti zostavenia Návrhu záverečného účtu SR za rok 2007, ako aj analýzy vyžiadanych informácií konštatuje, že:

- Návrh záverečného účtu verejnej správy SR za rok 2007 obsahuje všetky náležitosti v zmysle ustanovení § 29 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy,

- v hospodárení štátneho rozpočtu vykázanom na hotovostnom princípe sa v roku 2007 dosiahli:

prijmy	322 220,0 mil. Sk
výdavky	345 747,9 mil. Sk
schodok	23 527,9 mil. Sk

- vláda SR makroekonomickou politikou v roku 2007 naplnila svoj cieľ vytvoriť vhodné makroekonomické prostredie pre zdravý ekonomický vývoj a štrukturálne zmeny, ktoré sú prezentované v Konvergenčnom programe Slovenska do roku 2010,

- schodok rozpočtu verejnej správy v metodike ESA 95 dosiahol podľa predbežných údajov úroveň 40 023,0 mil. Sk, čo predstavovalo 2,2 % z vytvoreného HDP a splnenie maastrichtského kritéria deficitu. V medzinárodnom porovnaní patrí SR ku štátom s horším výsledkom oproti priemeru štátov eurozóny (0,6 %) a štátov EÚ 27 (0,9 %),

- konsolidovaný dlh verejnej správy (maastrichtský dlh) bol vykázaný vo výške 543 851,0 mil. Sk. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka bol vyšší o 38 652,0 mil. Sk. Vzhľadom na to, že sledovaný parameter maastrichtského dlhu – podiel na HDP na úrovni 29,4 % vykázal trend zlepšenia a tým aj priaznivé plnenie maastrichtského fiškálneho kritéria pre vstup do eurozóny pod vyžadovanou limitnou hranicou 60 %, je veľkosť dlhu z hľadiska súčasných podmienok akceptovateľná. Hodnoty dlhového pomeru SR sú priaznivé aj v kontexte s priemermi EÚ,

- programové rozpočtovanie prispelo v roku 2007 k zvýšeniu transparentnosti a informovanosti o tom kam smerujú verejné zdroje ale naďalej pretrvávali nedostatky pri formulovaní cieľov a ich merateľných ukazovateľov. Niektoré ciele neboli konzistentné s rozpočtovými zdrojmi, ktoré boli k dispozícii v jednotlivých kapitolách. Tým programové rozpočtovanie nebolo v roku 2007 hlavným nástrojom na zefektívňovanie výdavkov,

- zámery v oblasti rozpočtových vzťahov SR a EÚ sa opäť nepodarilo realizovať v plnej výške. Je žiadúce prijať opatrenia na zabezpečenie využívania prostriedkov EÚ.

Bratislava jún 2008

OBSAH

Úvod	1
1 Náležitosti Návrhu záverečného účtu verejnej správy SR za rok 2007	2
2 Súhrnná charakteristika ekonomického vývoja v roku 2007	2
2.1 Tvorba a tempo rastu HDP.....	3
2.2 Cenový vývoj	6
2.3 Trh práce	8
3 Výsledok hospodárenia rozpočtu verejnej správy za rok 2006 v metodike ESA 95	12
4 Aktíva a pasíva sektora verejnej správy	14
4.1 Vývoj dlhu verejnej správy (maastrichtský dlh)	15
5 Príjmy štátneho rozpočtu	21
6 Výdavky štátneho rozpočtu	32
7 Stanovisko k vybraným kapitolám štátneho rozpočtu	38
8 Programové rozpočtovanie	43
9 Rozpočtové vzťahy Slovenskej republiky a Európskej únie	44
9.1 Vplyv vstupu Slovenskej republiky do Európskej únie na štátny rozpočet	44
9.2 Analýza výšky rozpočtovaných a skutočne získaných prostriedkov z EÚ z jednotlivých predvstupových a povstupových fondov a ich použitie	45
9.3 Spolufinancovanie z prostriedkov ŠR	48
9.4 Výsledky kontrolnej činnosti NKÚ SR vo vzťahu k prostriedkom EÚ	48
10 Vývoj schodku štátneho rozpočtu a jeho financovanie	50
11 Štátne aktíva a štátne pasíva	52
12 Zhodnotenie hospodárenia obcí a vyšších územných celkov	55
Záver	60
Zoznam použitých skratiek	63

Zoznam použitých skratiek:

ARDAL	Agentúra pre riadenie dlhu a likvidity
b. c.	bežné ceny
CR SR	Colné riaditeľstvo SR
DR SR	Daňové riaditeľstvo SR
DPH	Daň z pridanej hodnoty
EHP	európsky hospodársky priestor
ESA 95	Európsky systém účtov
EÚ	Európska únia
FNM SR	Fond národného majetku SR
HDP	hrubý domáci produkt
MF SR	Ministerstvo financií SR
MO SR	Ministerstvo obrany SR
MP SR	Ministerstvo pôdohospodárstva SR
MVVR SR	Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR
MŽP SR	Ministerstvo životného prostredia SR
NBS	Národná banka Slovenska
NKÚ SR	Najvyšší kontrolný úrad SR
NJF	Národný jadrový fond
p. b.	percentuálny bod
PPA	Poľnohospodárska platobná agentúra
RVS	rozpočet verejnej správy
s. c.	stále ceny
SPF	Slovenský pozemkový fond
SR	Slovenská republika
ŠFP	Štátne finančné pasíva
ŠFRB	Štátny fond rozvoja bývania
ŠÚ SR	Štatistický úrad SR
ŠR	štátny rozpočet
ŠZÚ SR	štátny záverečný účet SR
VPS	Všeobecná pokladničná správa
VÚC	vyšší územný celok
ZÚVS SR	záverečný účet verejnej správy SR
ŽSR	Železnice slovenskej republiky